

Goran Senjanović
GoranFest u Splitu

► str. 21

Jasna Omejec
Kontrola ustavnosti
ustavnih amandmana

► str. 22

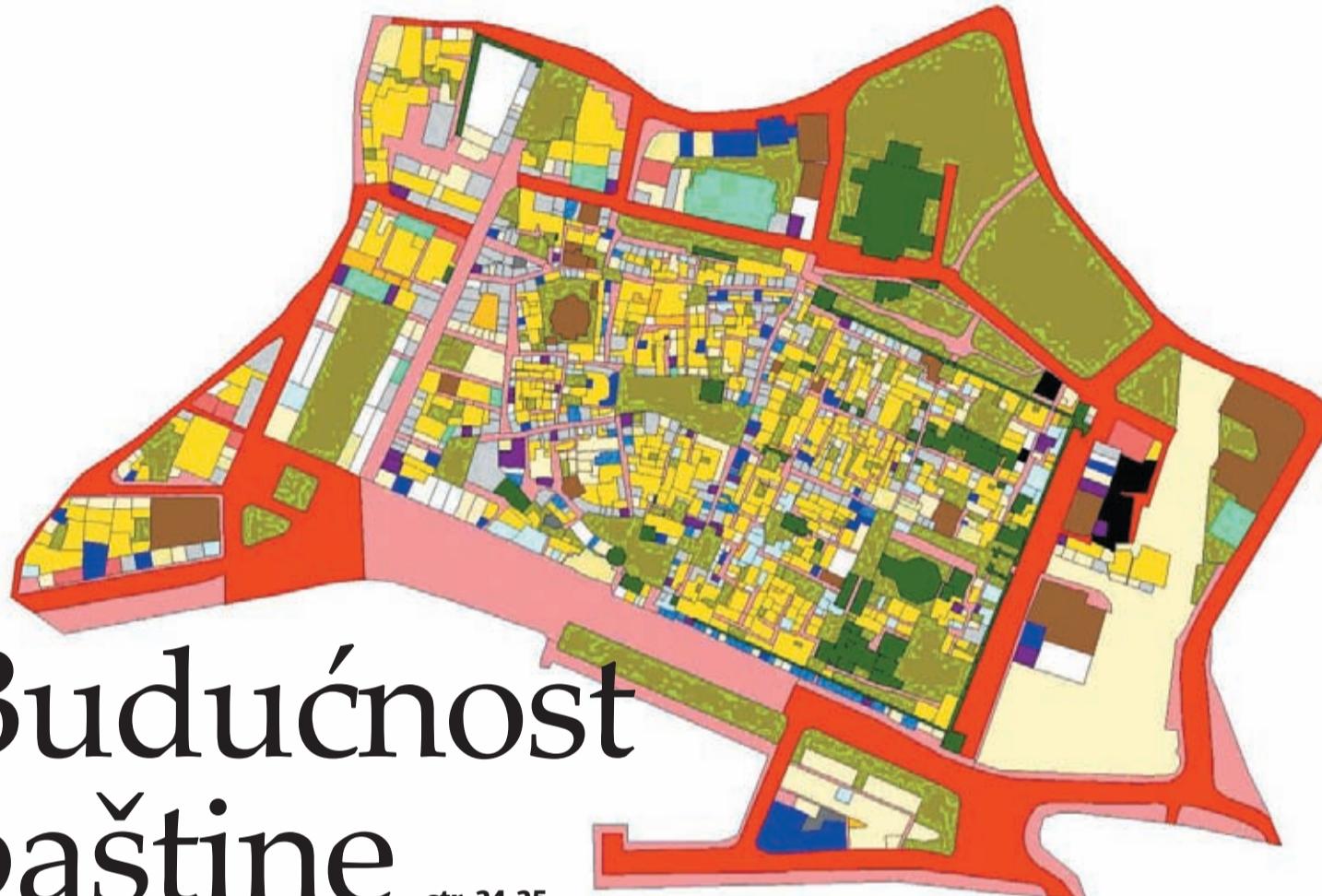
**Srđanu Vrcanu
u spomen**

► str. 31

god. II.
broj 10.
16. lipnja
A.D. 2010.
www.unist.hr

universitas

list studenata i profesora Sveučilišta u Splitu

Budućnost baštine

str. 24-25

Besplatan ulaz na studij

Prosvjednicima koji od plani traže 'besplatno školovanje' dogodilo se najgore što im se moglo dogoditi: bit njihova zahtjeva je prihvaćena, i studij će za većinu sada biti puno - skuplj... Jer naša su se sveučilišta opredijelila da svim novoupisanim ukinu školarine, da taj iznos država nadoknadi iz proračuna, a da sve ostalo ovisi o osobnim studijskim rezultatima. Tako bi do kraja besplatno studirali samo oni koji svake godine sakupe svih 60 propisanih ECTS boda. Svaki bod koji bi mu na kraju godine nedostajao, student bi naredne godine morao platiti. No to važi samo za one koji su prešli prag od 42 ostvarena boda, jer bi s manje od 42 ostvarena boda plaćali puni iznos gođišnje školarine. Ovo je izazvalo ogorčenje lanjskih prosvjednika koji sada tvrde da je „model koji uključuje novčano kažnjavanje studenata posve suprotan ideji besplatnog i svima dostupnog

obrazovanja, te na kraju dovođi do toga da većina studenata mora plaćati svoj studij“, a ne vide da su do tog modela doveli njihovi zahtjevi...

Za akademsku meritokraciju

Umjesto da se protiv komercijalizacije obrazovanja bore zahtjevom da se više novca osigura znanosti i obrazovanju, te da se zaustave oni elementi Bolonje koji razaraju ionako prenisku kvalitetu obrazovanja, studenti su se dali navući na sindikalizam najgore vrste zahtijevajući da se ukinu njihovi osobni studijski troškovi. Izvršna direktorica najuglednijeg fakulteta za menadžment na svijetu – Harvard Business School – Janice McCormick, na pitanje o zahtjevima za 'besplatan studij' u Hrvatskoj, odgovorila je: „Na sveučilištu treba vladati meritokracija i pravilo da ako si dobar student i imaš

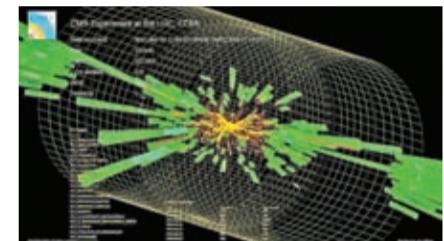
novca, plaćaj studij, a ako si dobar, ali siromašan student, mi ćemo ti platiti. Tako treba biti i tako radimo na našem, ali i na većini američkih sveučilišta.... Studenti moraju pokazati odgovornost, a ako su dobri u izvršavanju svojih obaveza, imaju pravo očekivati da im se pomogne“. Tko misli da tako govore samo plaćenici kapitalizma, neka otvori bilo koju našu novinu i pročita što o 'besplatnu studiranju' kaže tako zadrti ljevičar kao što je prof. Žarko Puhovski. Ili Dag Strpić, profesor političke ekonomije zagrebačkog Fakulteta političkih znanosti kojeg se pokušava proizvesti kao 'marksista': 'Najboljim studentima trebalo bi plaćati što studiraju. Vrlo dobri bi trebali studirati besplatno uz stanovite tehničke pogodnosti. Dobri bi morali studirati jeftino. A dovoljnaši i slabbi bi trebali plaćati studij izvrsnim i vrlo dobrima. Svakom je društvu potreban svaki njegov čovjek.'

Ali ne na svakom mjestu i ne za svaku cijenu. U strukama i u znanostima nužni su nam nadasve najbolji, potrebni su nam dobri, a slabima su potrebne diplome. 'Za osobne potrebe', kako se to danas birokratski popularno ali zapravo točno, iako sasvim nedosljedno kaže'.

* * *

Ne dvojim da će akademska zajednica, prije ili kasnije, doći do uravnoteženih rješenja. Ali nakon lanjskih prosvjeda nikada više ništa neće biti isto: besplatan će biti samo ulaz na studij, sve će ostalo poskupjeti. Prosvjednicima neće preostati ništa drugo nego da najbolji dio svoje energije ulože u studij, i da time osnaženo ogorčenje okrenu protiv onih normi i onih pojedinaca koji ruše kvalitetu studija i tako im oduzimaju perspektivu.

duško čizmić marović

**LHC – NAJVEĆI
ZNANSTVENI PROJEKT U
POVIJESTI ČOVJEČANSTVA**
str. 20

**NATJEČAJ ZA
UPIS STUDENATA
2010./2011. GODINE**
str. 9-15

**NATJEČAJ ZA SMJEŠTAJ
U STUDENTSKIM I
UČENIČKIM DOMOVIMA
2010./2011. GODINE**
str. 15-18

**GORAN NIKŠIĆ: POVIJESNA
JEZGRA KONAČNO DOBIVA
PLAN UPRAVLJANJA**
str. 24-25

**SVEUČILIŠNI SPORT:
SPLITSKI TENISAČI
PRVI NA NAJVEĆEM
STUDENTSKOM
NATJECANJU U DRŽAVI**
str. 31

studij mora

Studij mora: razvoj potencijala tek slijedi

Sveučilišni studijski centar za studije mora kao mlada sastavnica Sveučilišta u Splitu tek treba razviti svoje potencijale. Snaga Centra su atraktivni programi, kao i kvalitetan znanstveno nastavni kadar i pomladak, a osnovni nedostaci nedovoljan broj zaposlenih, problemi prostora i sredstava te nepostojanje dokumenta o strategiji razvoja Centra, ističe doc. dr. sc. Svjetlana Krstulović Šifner, nova pročelnica Centra s kojom smo razgovarali povodom njenog izbora.

Na koji način smatrate da se možete poboljšati nastavna aktivnost?

Unaprijeđenje nastave traži usavršavanje nastavnog kadra na stranim sveučilištima, donošenje novih ili izmijenjenih studijskih programa, poticanje izdavanja sveučilišnih udžbenika i stručnih knjiga, dovodenje stranih predavača, održavanje nastave na stranom (engleskom) jeziku, osnivanje odjela s knjigama i časopisa za studije mora u okviru Sveučilišne knjižnice, razmjenu studenata u sklopu ERASMUS programa, preseljenje u nove prostore u Kampusu, osiguravanje

Sveučilišni Senat imenovao je doc. dr. sc. Svjetlanu Krstulović Šifner za novu pročelnicu Sveučilišnog studijskog centra za studije mora, na prijedlog Stručnog vijeća Centra.

doc. dr. sc. Svjetlana Krstulović Šifner

znatnijih finansijskih sredstava za provođenje terenske nastave te daljnju primjenu principa bolonjskog sustava, osobito evaluaciju

kroz studentske ankete. Ciljam je poticati svaki oblik unapređenja znanstvene djelatnosti, motivirati djelatnike Centra da prijavljuju

projekte i sudjeluju u njima, osigurati adekvatan prostor i opremu, poticati uključivanje djelatnika u sve oblike znanstvenog i stručnog usavršavanja. Aktiviranje katedri važan je segment budućeg rada Centra pa treba napraviti reviziju, točno definirati djelokrug svake katedre i po potrebi ustaviti nove

Što je s kadrovskom politikom?

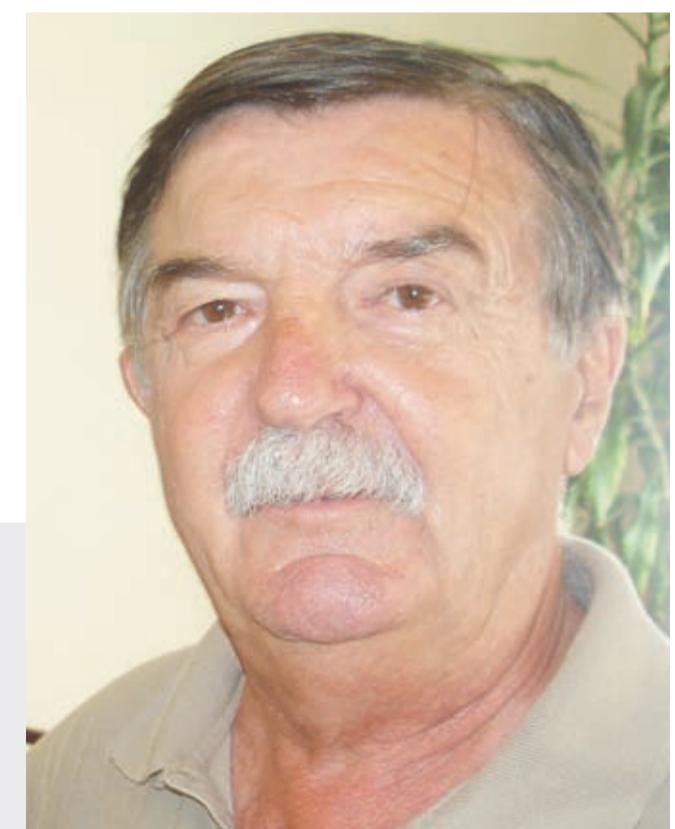
Treba trajno rješiti status asistenata i znanstvenih novaka zaposlenih u Centru na određeno vrijeme, a nova radna mjesta za znanstvenike koji bi doprinijeli ugledu i napretku Centra u cjelini uskladiti s obvezom da se svakom nastavniku u znanstveno-nastavnom zvanju osigura 300 norma sati. Odnose s Institutom za oceanografiju i ribarstvo i sastavnicama splitskog Sveučilišta treba nastaviti i intenzivirati ne samo kroz nastavu nego i zajedničkim znanstvenim istraživanjima, radi punog iskorištenja postojeći ljudskih i materijalnih potencijala. Treba poticati komplementarnost

u istraživanjima i u razvoju kadrova u odnosu na postojeće znanstvene profile pri Centru i u srodnim suradničkim institucijama, te pri kupovinu skupe, kapitalne opreme. Jedan od ključnih prioriteta je međunarodna suradnja kako u okviru Erasmusa tako i uključivanjem u druge programe EU. Prostor i opremu treba brzo i trajno rješiti preseljenjem u Kampus i nabavom odgovarajuće laboratorijske opreme. Prepoznatljivost Centra valja unapređivati objavljanjem što većeg broja rada u priznatim časopisima, organiziranjem radionica i tečajeva radi imidža Centra i dodatnih finansijskih sred-

stava, novim web stranicama, sudjelovanjem na manifestacijama poput Festivala znanosti, itd.

Na kraju ono najvažnije, studenti?

Studentska pitanja čemo staviti u fokus djelatnosti Centra ne samo radi uspješnijeg obavljanja studijskih obaveza nego i radi aktivnije uloge u cjelini odgojno-obrazovnog rada. To se odnosi i na društveno politički i na civilni angažman studenata te na njihovo uključivanje u rad laboratorija radi stjecanja neophodnih znanja i vještine, ali i obavljanje djela laboratorijskih ili terenskih poslova. Uz kreiranje novih internetskih stranica Centra, treba uložiti i dodatne napore u informatizaciju studentske referade.

prof. dr. sc. Perica Cetinić

Na posljednjoj sjednici Senata potvrđeno je da od listopada prestaje mandat dosadašnjem pročelniku Sveučilišnog studijskog centra za studije mora, prof. dr. sc. Perici Cetiniću. Tim povodom porazgovarali smo s profesorom Cetinićem.

Kako bi glasila kratka povijest Sveučilišnog centra za studij mora?

1991. započinjemo kao studij Pomorsko ribarske tehnologije, statusno smo Odjel dubrovačkog Pomorskog fakulteta. Nakon što pomorski fakulteti postaju više škole, studij preimenujemo u Morsko ribarstvo, osnivamo Biologiju i ekologiju mora te Pomorske sustave i procese, I svi oni zajedno tvore Odjel za studij mora i pomorstva pri Sveučilištu u Splitu. Nakon ponovne uspostave sveučilišnih pomorskih studija 2003/4 program Pomorski sustavi i procesi pripaja se Pomorskom fakultetu u Splitu, a ostatak odjela – Morsko ribarstvo te Biologija i ekologija mora - 2005./6. dobiva sadašnji naziv, Sveučilišni studijski centar za studije mora.

Koliko je tu stvarnog kontinuiteta?

Kako je studij «Morsko ribarstvo», počeo s radom, kao što rekoh, još školske godine 1991./1992., može se smatrati da Odjel za studij mora, a time i studij

«Morsko ribarstvo», koje pripada znanstvenom području biotehničkih znanosti, polje agronomija, grana ribarstvo, djeluju već devetnaest godina, što znači da nam iskustva ne fali. Danas izvodimo dva preddiplomska i dva diplomska sveučilišna studijska programa, a s Odjelom za akvakulturu Sveučilišta u Dubrovniku, te Institutom za oceanografiju i ribarstvo u Splitu, organiziramo i poslijediplomski doktorski studij "Primjenjene znanosti o moru" kojeg su do sad upisala 42 studenta.

Kako je izgledao Vaš životni put?

Roden u Veloj Luci na otoku Korčuli, gimnaziju sam završio u Zadru, a Ribarski fakultet i magisterij u Olštinu u Poljskoj te doktorirao u Šćećinu. Najprije sam radio u pulskom poduzeću za oceanski ribolov "Jugoatlantik" na gradnji ribarskih brodova tunolovaca plivaričara te projektiranju i izradi mreža plivarica tunolovki, a šest sam mjeseci proveo i u ribolovu na tim tunolovcima. Od 1968. sam tehnolog za ribarstvo u Centru za ribu i privredu mediterana u Zadru, a od 1970. znanstveni asistent za tehniku ribolova u Institutu za oceanografiju i ribarstvo. Od 1976. do 1984. radim kao ribarski inspektor i savjetnik za ribarstvo, kad se vraćam u Institut. Tamo sam četiri godine ravnatelj. 2005. napokon

sam se 'skrasio' u Sveučilišnom studijskom centru za studije mora u zvanju redovitog profesora. A još do jučer sam u Centru bio i pročelnik.

Je li Vam bilo žao napuštiti tu dužnost?

Mada dajte! Prvo, nasljeđuje me doc. dr. sc. Svjetlana Krstulović Šifner, osoba dostačna svakog povjerenja. A drugo, na toj sam dužnosti već devetu godinu - četiri godine na Odjelu za studij mora i pomorstva Sveučilišta u Splitu, a pet na Sveučilišnom studijskom centru za studije mora Sveučilišta u Splitu. '97. sam imenovan u zvanje državnog savjetnika za morsko ribarstvo, 2002. u Nacionalni savjet za ribarstvo Republike Hrvatske, član sam Radne skupine za pripremu pregovora Hrvatske s Europskom unijom za poglavlje 13. Ribarstvo. Nije li to više nego dovoljno?

Pa kada ste se uspjeli baviti znanstvenim radom?

I znanstvenim i stručnim! Objavio sam više znanstvenih i stručnih radova iz problematike morskog ribarstva, vodio ili sudjelovao u izradi nekoliko studija iz problematike morskog ribarstva i gospodarenja živim bogatstvima Jadrana,

sudjelovao u radu mnogih povjerenstava koji su radili na pripremanju i izradi propisa iz oblasti morskog ribarstva te objavio nekoliko knjiga o alatima i tehnicu ribolova. Za sveučilišni udžbenik na poljskom jeziku „Tehnologija ulova morskih organizama“ skupa s dr. sc. Jozefom Swiniarskim, profesorom na Fakultetu morskog ribarstva i tehnologije prehrane iz Šćećina, 1993. godine dobio sam i nagradu Ministarstva narodne edukacije Poljske. Čitav sam život u morskom ribarstvu, ne samo znanstveno i nastavno nego i u gospodarstvu i u organima uprave. A puno sam proveo i na moru, ne samo Jadranskom, nego i na Baltičkom i Sjevernom moru, na lovištima New Foundlanda i Labradora, Gvinejskog i Perzijskog zaljeva, uzduž obala Somačije i Mauricijusa, na lovištima Novog Zelanda.

sveučilišni život

Studij geodezije i geoinformatike od jeseni u Splitu

Ideja osnivanja studija geodezije u Splitu, prisutna već više od 30 godina, na jesen se konačno realizira – tada naime, kreće prva godina Preddiplomskog sveučilišnog studija geodezije i geoinformatike u Splitu.

Zadnji, vrlo dobro pri-premljen pokušaj osnivanja studija geodezije, temeljen na realnim potrebama, bio je 2001. godine. „Međutim, tek ove godine zvijezde su nam bile naklonjene, tako da je inicijativa koja je potekla od Građevinsko-arhitektonskog fakulteta, a svesrdno podržana od splitskog rektora Ivana Pavića i splitskog Sveučilišta bila podržana i od Geodetskog fakulteta Zagreb. Posebno treba naglasiti podršku koju je dala Udruga geodeta Dalmacije. Kazao bih da Građevinsko-arhitektonski fakultet i splitsko Sveučilište u ovim 'bremenitim' vremenima imaju viziju i volju da rade 'pravu stvar' koja je u interesu, kako akademске zajednice, tako i gospodarstva u Splitu i regiji“, ističe Bernardin Peroš, dekan Građevinsko-arhitektonskog fakulteta Sveučilišta u Splitu.

30 studenata godišnje

Na krilima snažne potpore, Građevinsko-arhitektonski fakultet izradio je Nastavni plan i program Preddiplomskog studija geodezije i geoinformatike. Program je uskladen s programom Geodetskog fakulteta Zagreb za isti studij te je Građevinsko-arhitektonskom fakultetu izdana privremena dopusnica na 1 godinu dana od strane Sveučilišta u Splitu

dekan, prof.dr.sc. Bernardin Peroš

za novootvoreni studij geodezije i geoinformatike. Program je uskladen s programom Geodetskog fakulteta Zagreb za isti studij te je Građevinsko-arhitektonskom fakultetu izdana privremena dopusnica na 1 godinu dana od strane Sveučilišta u Splitu

itd.). Za voditeljicu studija imenovana je doc. dr. sc. Tea Duplančić - Leder. Studij je koncipiran tako da se na njemu upisuje 30 studenata godišnje te da završeni inženjeri geodezije - prvostupnici mogu nastaviti daljnje studiranje na Diplomskom studiju geodezije i geoinformatike na Geodetskom fakultetu u Zagrebu ili na nekim srodnim fakultetima u Europi kao što su Graz, Zurich, Delft, koji imaju slične programe studija.

Podrška Udruge geodeta Dalmacije

Udruga geodeta Dalmacije upoznata je s inicijativom Građevinsko-arhitektonskog fakulteta u Splitu za osnivanje Preddiplomskog sveučilišnog studija geodezije i geoinformatike u Splitu. Procjenjujući zadatke i radove koji geodetsku struku očekuju u evidenciji i sredovanju podataka o nekretninama, u razdoblju 2010-2020., a posebno na okolnost da u Splitu djeluje srednja Geodetska škola, Preddiplomski studij geodezije i geoinformatike vidno bi pridonio ostvarenju spomenutih ciljeva. Udruga geodeta Dalmacije podupire ovaj projekt i nuda se da će Geodetski fakultet u Zagrebu, organizaciono, kadrovski i programski prenijeti znanje i iskustvo budućim studentima Splita i ostalih krajeva Dalmacije. Raduje nas i spoznaja da je dugogodišnja inicijativa ove udruge oko otvaranja Geodetskog studija u Splitu došla u fazu ozbiljnog pristupa“, stoji u izjavi koju u ime Udruge geodeta Dalmacije potpisuje njihov predsjednik dipl. ing. geod. Darko Skračić.

formatike na Geodetskom fakultetu u Zagrebu ili na nekim srodnim fakultetima u Europi kao što su Graz, Zurich, Delft, koji imaju slične programe studija.

Čemu izmjene studijskih programa Medicine i Dentalne medicine?

Piše: IVAČA GRKOVIĆ*

Na hrvatskim sveučilištima nastavni se planovi i programi medicine i dentalne medicine nisu značajno mijenjali od samog ustanovljenja ovih studija i uvelike se baziraju na tradicionalnoj podjeli na tzv. predkliničke i kliničke godine. Ukoliko se pogledaju katalozi znanja i vještina za ove studije - ali i debljina obvezatnih udžbenika - može se zapaziti eksponencijalno povećanje obima znanja (uglavnom teorijskog) kojeg studenti moraju usvojiti tijekom studija. Stoga ne čudi da se medicina tako često doživljava kao 'Štreberski' studij gdje se velika količina teorijskog znanja iz predkliničke faze (anatomija, fiziologija, biokemija, patologija, farmakologija...) na kliničkim predmetima (interna, kirurgija, pedijatrija, ginekologija...) dodatno proširuje, primjenjuje i integrira na konkretnim bolestima, slučajevima i pacijentima.

Naprotiv, na velikom broju europskih i svjetskih sveučilišta, nastavni planovi i programi (katalogi) biomedicina studija drastično su promijenjeni. Prelazi se na 'problem-based-learning' (PBL), koji se već od prve godine studija temelji na 'uklapanju' znanja iz tradicionalnih medicinskih predmeta u konkretnе kliničke slučajeve i probleme. Bit ovakvog načina studiranja je da se od dolaska na fakultet započne integracijom ne samo točno definiranih znanja, vještina i stavova, nego i izlaznih kompetencija.

Kako to postići u našim uvjetima? Za uvođenje PBL tipa studija nemamo temeljne uvjete jer su potrebna značajna povećanja materijalnih i ljudskih resursa. Zato ćemo dati veći značaj predmetima koji utječu na poboljšanje vještina i stavova studenata medicine i dentalne medicine uvođenjem na početak studija i njihovom vertikalizacijom. Tako bi stjecanje vještina započelo već na prvoj studijskoj godini vježbanjem na anatomskim preparatima, preko modela, do pacijenta, rastući postupno do najsloženijih zahvata u šestoj studijskoj godini. Znanja i vještine koji se postupno stječu tijekom studija integriraju se u kliničkim rotacijama koje studente, uz primjeren mentorski nadzor, osposobljavaju za samostalan lječnički rad. Osim toga, izborni predmeti koji su rasporedom predviđeni za kraj akademske godine organizirat će se po principu PBL-a i njihov će plan i program biti objedinjavanje sadržaja prethodno odslušanih predmeta u konkretnе kliničke slučajeve iz lječničke prakse. I tako od prve do posljednje godine studija, što omogućuje da osnovne elemente bivšeg pripravničkog staža ugradimo u tzv 'kliničke rotacije'. Na ovaj način ćemo stvoriti uvjete i za uspješnu integraciju tradicionalnog nastavnog plana i programa i suvremenog pristupa koji je izrazito fokusiran na 'izlazne' kompetencije diplomata. Ove su promjene suglasne ne samo s uvodno navedenim svjetskim trendovima nego i u potpunosti sukladne odredbama Zakona o reguliranim profesijama i priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija koju je Hrvatski sabor donio 2009. godine.

*prodekan za nastavu i studentska pitanja, MF Split

Zašto Geodezija?

Studijem geodezije geodetska struka koju čini preko 300 geodetskih inženjera u regiji dobiva davno priželjkivanu nastavno – znanstvenu i stručnu vertikalnu.

Građevinsko-arhitektonski fakultet sa studijem geodezije bit će prepoznatljiva institucija (jedina te vrste u Hrvatskoj) gdje će se stvarati pretpostavke za interaktivno razvijanje jake graditeljske obitelji koja će se temeljiti na urbanizmu, arhitekturi, građevinarstvu i geodeziji.

Stvara se i razvija institucija koja će biti podrška i pomoći graditeljskom i gospodarskom

razvoju regije i koja će pružati mogućnost inženjerima geodezije za cjeloživotno usavršavanje u institucijama i tvrtkama, kao što su Katastar, Oceanografski institut, Geodetski zavod, desetci geodetskih i građevinskih tvrtki u Splitu i regiji.

Posebno treba naglasiti potrebu studija geodezije i geoinformatike u Splitu, u cilju dalnjih razvoja hidrografskih izmjera u Jadranskom moru te razvijanja posebnog područja geodezije koji je vezan za projektiranje i izgradnju brodova u našim brodogradilištima.

sveučilišni život

Ljetna škola znanstvene komunikacije Nacionalne zaklade za znanost

U okviru programa Ljetnih škola za doktorande Nacionalne zaklade za znanost, visoko školstvo i tehnologiski razvoj Republike Hrvatske, Medicinski fakultet Sveučilišta u Splitu organizira Ljetnu školu znanstvene komunikacije u Splitu, 12. – 16. srpnja 2010. Školu vode urednici uglednog međunarodnog časopisa Croatian Medical Journal i ugledni međunarodni stručnjaci za znanstvenu komunikaciju i statističku obradu podataka. Ljetna škola znanstvene komunikacije nastavak je međunarodnih radionica pisana znanstvenih članaka koje su vodili urednici časopisa Croatian Medical Journal i urednici uglednih međunarodnih časopisa The Lancet, BMJ i JAMA. Radionica je namijenjena studentima doktorskih studija iz svih znanstvenih područja, i to doktorandima koji su već napravili barem dio svojih istraživanja na temi doktorske disertacije te žele početi pisati ili imaju već napisan nacrt.

Prof. dr. sc. Zdravka Božikov izabrana je u znanstveno nastavno zvanje redovne profesorice za znanstveno područje prirodne znanosti, znanstveno polje matematika, znanstvena grana geometrija i topologija na Građevinsko arhitektonskom fakultetu Sveučilišta u Splitu.

Nagradeni studenti splitske Akademije u Mariboru

Na 12. međunarodnom festivalu kreativnih komunikacija "Magdalena", koji je upravo završen u Mariboru, studenti Odsjeka za dizajn vizualnih komunikacija Umjetničke akademije u Splitu osvojili su tri zlatne i jednu srebrnu nagradu.

Saša Pocnić pobjedio je u kategoriji vizualnih identiteta s radom "Animafest" (mentorice Ljubica Marčetić-Marinović i Marije Cilić). Srebrnu je medalju u istoj kategoriji zasluzio Danijel Simon za vizualni identitet hip-hop grupe "Dječaci" (mentor Dejan Kršić). Zlatnu medalju za najbolju tipografiju osvojila je Andreja Sužnjević za "Zig-Zag" (mentor Nikola Djurek), a zlatom za najbolju animaciju okitio se Dalibor Kazija za rad "Time (e)motions" (mentor Ivica Mitrović).

Splitski studenti pregovarači sedmi u svijetu

Tim studenta Ekonomskog fakulteta u Splitu - Gaia Vidović, Stipe Plejić i Zvonimir Popović - osvojio je sedmo mjesto u konkurenciji od ukupno 12 timova iz cijelog svijeta na natjecanju u pregovaranju Warsaw Negotiation Round 2010 za ekonomiste i pravnike, koje se održalo od 14. do 17. svibnja 2010. g. u Varšavi. Organizator natjecanja bila je Studentska znanstvena udruga za pregovaranje, komunikaciju i psihologiju pri Warsaw School of Economics. Od mnogo brojnih prijava, za završnicu u Varšavi odabранo je samo 12 timova, među njima i tim s Ekonomskog fakulteta u Splitu kao jedini tim iz jugoistočne Europe u varšavskom finalu u kojem su sudjelovali i studenti iz SAD-a, Indije, Bjelorusije, Češke, Slovačke, Švedske, Njemačke i zemlje domaćina, Poljske. Na trednevnom natjecanju pregovarači su timovi vještine pregovaranja poboljšavali sudjelo-

Stipe Plejić, Gaia Vidović, Zvonimir Popović

vanjem u realnim poslovnim scenarijima. Svoje su vještine demonstrirali u tri pregovarača kruga, vremenski ograničeno i pod kontrolom promatrača. Svakom krugu prethodilo je predavanje na temu pregovaranja i uvod u studiju slučaja.

Međunarodni žiri priznatih pravnih stručnjaka

U prvom krugu svaki se član pojedinog tima međusobno natjecao s dvije strane uz naglasak na individualno sposobnosti pregovaranja. U preostala dva kruga timovi su morali sklopiti sporazume s protivničkim timovima i naći najbolje rješenje preuzimanjem tvrtke ili spajanjem. Međunarodni žiri sastavljen od pravnika, profesora s Warsaw School of Economics i drugih institucija, ocjenjivao je ispunjavanje zadanih ciljeva iz studije slučaja. Finalna je runda bila javna i najteža. Kod finalista je presudilo iskustvo i naš je tim osvojio sedmo mjesto. Zanemarena ljepotica, kako često nazivaju Varšavu, ponudila je mnogo sadržaja koji su splitskome timu ostavili lijepo uspomene.

Ante Prka

Nobelovac Harald zur Hausen gostovao u Splitu

U sklopu projekta NobelSt (Nobelovci u Splitu) grad Split je u suradnji sa Sveučilištem na Ekonomskom fakultetu organizirao odlično posjećeno predavanje svjetski poznatog njemačkog znanstvenika, profesora Haralda zur Hausena, koji je 2008. dobio Nobelovu nagradu za medicinu za znanstveno otkriće humanog papiloma virusa (HPV) kao uzročnika raka grlića maternice. Tema je bila "Potraga za virusima

- uzročnicima zločudnih tumora". Moderator predavanja bio je pokretač projekta NobelSt, istaknuti hrvatski znanstvenik, profesor Ivan Đikić.

Humani papiloma virusi su prisutni u 99,7% malignih tumora grlića maternice koji svake godine pogoda 500.000 žena diljem svijeta. Njegovo je otkriće omogućilo cijepivo s 95 posto učinka. Predavanje je još jednom ukazalo na važnost cijepljenja protiv

HPV virusa, koje još uvijek nije uobičajeno u našoj sredini. Jednostavnim i jeftinim postupkom cijepljenja može se spriječiti nastanak raka maternice, izbjegći tešku bolest i eliminirati vrlo skupo liječenje. Eminentni gost je razgledao povjesnu jezgru s Dioklecijanovom palačom i Galeriju Meštrović, a na radnom ručku u Vili Dalmaciji sastao se s grupom ponajboljih studenata svih nastavnica Sveučilišta u Splitu.

Harald zur Hausen upisuje se u knjigu slavnih posjetilaca Splita

Novo rukovodstvo alumni FESB-a

Udruga bivših studenata FESB-a osnovana je 2004. godine s ciljevima očuvanja tradicije i promicanja ugleda Fakulteta, promicanja ugleda inženjerske struke, izgradnje i jačanja veza i suradnje između bivših studenata FESB-a te uspostave i razvijanja suradnje sa sličnim udruženjima u Hrvatskoj i u svijetu. Udruga je 10. lipnja izabrala novo vodstvo. Za novog predsjednika u sljedeće dvije godine izabran je Ivan Vrca, dok je podpredsjednik Udruge dekan Tomislav Kilić. Novi članovi predsjedništva su Juraj Bonačić, Željko Domazet, Marijana Puljak, Ivan Vrca, Tea Marasović, Tonči Blažević, Irena Macan,

Endri Garafulić, Goran Majstorović, Slavko Vujević i Tomislav Kilić, dok Nadzorni odbor čine Igor Duplančić, Vesna Roje i Diana Mudnić. FESB ove godine slavi **50 godina postojanja**. Kao ustanova koja obražuje stručnjake u područjima elektrotehnike, računarstva, strojarstva i brodogradnje, FESB je ustanovljen s osnovnom svrhom potpore razvitku gospodarstva u regiji. S oko 6000 svojih diplomiranih stručnjaka, FESB je tom razvitu koju daje bitan doprinos. Alumni udruga pokušava svojim aktivnostima potaknuti povezivanje bivših studenata, i međusobno i s fakultetom kojeg

su pohađali. Organizira stručne, sportske i rekreativne aktivnosti, organizira znanstvena i popularna predavanja, surađuje sa sličnim udrugama u zemljama i inozemstvu. Svojim poslovnim iskustvima bivši studenti pomažu fakultetu unaprijediti nastavu i znanstveni rad, a studente savjetuje u oblikovanju njihovih karijera. Evaluacija uspješnosti studija na našim fakultetima bez sveobuhvatnih analiza karijera studenata koji su na njima diplomirali, ne može biti objektivna. U takvim istraživanjima koja su tek pred nama, uloga alumnija bit će nezamjenjiva.

Marijana Puljak

"Networked Humanities: Art History on the Web"

Europska znanstvena zaklada (ESF) objavila je poziv za istraživačku konferenciju "Networked Humanities: Art History on the Web". Cilj konferencije je okupiti povjesničare umjetnosti i druge istraživače kako bi se istražile dodirne točke između weba i kolaborativnih istraživačkih procesa, i to putem ispitivanja elektroničkih kooperativnih modela u povijesti umjetnosti, ali i šire. Rok za prijavu je 18. srpnja 2010. godine. Program i obrazac za prijavu dostupni su na www.esf.org/conferences/10243

Na 45. sjednici Senata prof. dr. sc. Aleksandar Jakir imenovan je voditeljem Centra za kvalitetu Sveučilišta u Splitu.

sveučilišni život

Proslavljen Dan Katoličkoga bogoslovnoga fakulteta

Katolički bogoslovni fakultet Sveučilišta u Splitu svečano je 20. svibnja proslavio svoj dan i jedanaestu godinu pripadanja splitskoj sveučilišnoj zajednici. Tom prigodom Fakultet je najboljim studentima dodijelio nagrade, diplomiranim teologima i katehetama diplome, a prvostupnicima Teološko-katehetiskog studija svjedodžbe. Euharistijsko slavlje predvodio je nadbiskup msgr. Marin Barišić, a dekan Fakulteta, prof.dr. Nedjeljko Ante Ančić izvjestio je o radu Fakulteta tijekom dosadašnjih jedanaest godina. Fakultet sada ima ukupno 280 studenata i studentica, uz tri studenta gosta.

Fakultet je nositelj jednog istraživačkog projekta, njegovi profesori sudjeluju na sedam nacionalnih projekata i jednom međunarodnom, na jesen će krenuti poslijediplomski studiji „Kršćanstvo i suvremena kultura“ te „Povijest teologije i kršćanskih institucija“. Samo u protekloj godini nastavnici su objavili 12 samostalnih knjiga, 60 znanstvenih radova, 50 popularno pisanih stručnih članaka, recenzija, prikaza i osvrta, a poseban spomen zavrjeđuju skladbe maestra don Šime

Radovi na izgradnji nove zgrade Fakulteta značiti će novi iskorak u teološkom radu i istraživanju

Marovića. Među studentskim aktivnostima ističu se fakultetski mješoviti zbor, izdavanje studentskog časopisa "Odraz" te sudjelovanje u raznim humanitarnim akcijama.

Prigodom Dana Fakulteta dodjeljuje se tri nagrade naj-

boljim studentima. Prva je nagrada dodijeljena s.Jeleni Krilić, druga Franji Frankopanu Veliću, a treća Vjeranu Martiću. Profesoru Vicku Kapitanoviću dodjeljena je povelja zahvalnosti prigodom odlaska u mirovinu.

Silvana Burilović

Carrara: Dnevnići s putovanja

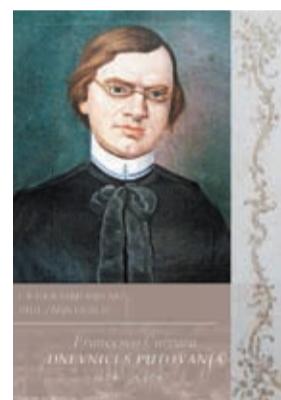
Izdanju Hrvatsko-talijanske kulturne udruge Dante Alighieri Split objavljeno je još jedno vrijedno djelo ovoga samozatajnog izdavača, **Francesco Carrara: Dnevnići s putovanja 1843. – 1848.** Autorice su Ljerka Šimunković i Snježana Braulić, obje s Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Splitu, a recenzenti prof. dr. sc. Stefano Bianchini sa Sveučilišta u Bogni i prof. dr. sc. Marko Trogrić, dekan Filozofskog fakulteta u Splitu. Francesco (Frane) Carrara (Split 1812. – Venecija 1854), prvi splitski arheolog koji je sustavno istraživao staru Salonu, prvi ravnatelj splitskog Arheološkog muzeja, književnik i povjesničar te svestrani intelektualac, ostavio je, u rukopisu, dnevne zapise sa svojih brojnih putovanja u Trst, Veneciju, Padovu, a posebice Beč. Njegovi intimni dnevnići prvorazredni su povjesni izvor za potpuniju i nepatvorenu spoznaju o vrlo poznatim suvremenici-

ma, o političkim i inim zbivanjima u Dalmaciji - a bio im je i sudionikom i svjedokom - te o mjestima u kojima je boravio. Carrarine rukopise, vrlo teško čitljive, ponekad i slabo razumljive, autorice su prvi put transkribirale, prevele s talijanskoga na hrvatski i popratile opsežnim komentarima koji olakšavaju razumijevanje teksta. Ova

je knjigu izuzetno zanimljivo štivo, ne samo zbog upoznavanja povijesti.

Telekonferencijsko predavanje o istraživačkom sveučilištu i društву znanja

U zajedničkoj organizaciji Hrvatske sekcije IEEE-a i Odjela SMC, prof. dr. sc. Milan Ivanović na Elektrotehničkom fakultetu u Osijeku 8. je lipnja održao predavanje "Istraživačko sveučilište i proizvodnja znanja u društvu znanja" koje je istovremeno prenošeno u telekonferencijske sale na Fakultetu elektrotehnike i računarstva (FER) u Zagrebu, Fakultetu elektrotehnike, strojarstva i brodogradnje (FESB) Sveučilišta u Splitu te Tehničkog fakulteta (TF) Sveučilišta u Rijeci. Prof. Ivanović pošao je od toga da stara europska sveučilišta kao centri učenosti nisu osnovana da otkrivaju/stvaraju novo znanje već da prenose nasljeđeno tj. postojeće znanje. No suvremenim povezivanjem države, znanosti (sveučilišta i instituti) i gospodarstva - tzv 'Triple Helix', hrvatski: trostruka uzvojnica - u SAD-u nastaje model istraživačkog sveučilišta kojega nastoje primjeniti i druge razvijene zemlje. Predavač je, zaključno, ukazao na poteškoće europskih tranzicijskih zemalja u razvijanju takve prakse.

Splitskim studentima Imagine Cup!

Ekipa Think Green

Na nacionalnom finalu Microsoft Imagine Cupa u Varaždinu, dva su tima sa splitskog Sveučilišta osvojila prvo i drugo mjesto! Na ovom natjecanju, koje Microsoft organizira svake godine, studenti znanjem i kreativnošću smisljavaju tehnološka rješenje na zadatu temu koja je ove godine glasila „Zamisli svijet u kojem tehnologija rješava i najteže probleme“.

Na prvo se mjesto popeo tim „Think Green“ - Nebojša Veron, Mislav Tomić i Frane Roje s FESB-a te Ivana Biluš s EFST-a (mentor Marko Matijević). Nagradu im je donijelo napredno rješenje iz područja uzgoja hrane u kontroliranim uvjetima pomoći programa koji optimizira troškove uzgoja i potrebe usjeva. Drugo je mjesto zauzeo tim „I See You!“ - Goran Bralo, Hrvoje Golčić i Goran Trlin s FESB-a, te

Dunja Duranović s EFST-a (mentor Ivan Šaškor). Njihov je projekt navigacija za slijepu osobu prilikom kretanja autobusom ili pješice. Na Microsoft Imagine Cup ove se godine prijavilo čak 300 000 studenata iz 140 zemalja. Hrvatski studenti sudjeluju na ovom kupu već 7 godina, nerijetko postižući odlične rezultate, pa se valja nadati da će tako biti i na srpskom internacionalnom finalu u Varšavi.

Ekipa I see You

sveučilišni život

Studenti EFST-a pobjednici Turizmijade 2010.

Ekonomski je fakultet ove godine prvi put sudjelovao na Turizmijadi, najvećem regionalnom okupljanju studenata turizma i hotelijerstva i odmah osvojio 1. mjesto u ukupnom poretku svih fakulteta! Na natjecanjima u crnogorskom Tivtu sudjelovao je 21 fakultet iz Bara, Beograda, Bleda, Splita, Cetinja, Dubrovnika, Kotora, Novoga Sada, Ohrida, Opatije, Petrovca, Portoroža, Skopja, Trebinja, Trsta, Zagreba, ... iz čak šest zemalja regije. Svrha Turizmijade je stvaranje veza među fakultetima kroz zabavu i druženje, natjecanja u raznim sportskim disciplinama i takmičenja u znanju koja su ove godine bila u prvom planu. Na Turizmijadi 2010. sudjelovalo je 640 studenata, timovi pojedinih

fakulteta brojili su i do 150 članova, a naš pobjednički tim s EFST-a bio je najmanji, samo njih dvanaest: Renata Botić, Marija Dadić, Vicko Ledina, Alen Luketa, Branimir Markovina, Antonia Politeo, Luca Tvrdeć, Ivana Vidović, Zrinka Vučić, Tea Worek, Ana Zovko i Andrea Zubčić. Marija Da-

dić i Zrinka Vučić osvojili su 1. mjesto u kategoriji natjecanja studije slučaja na zadatu temu "Poslovanje on-line turističkih agencija", a na primjeru splitske agencije Adriatic.hr. U sportskom dijelu programa studentice EFST-a osvojile su 1. mjesto u odbojci, te 1. i 2. mjesto u šahu.

Slijeva na desno: Vinko Fabjanović, Josip Feher, Marijana Krolo, Helena Lovrić, Franka Orebić, Mia Nikolić i Karlo Siminiati Čupić

Novi broj Nasciturusa

Ove je akademske godine izašao novi broj Nasciturusa, časopisa studenata Pravnog fakulteta u Splitu koji izlazi povremeno. Nascitrus se primarno bavi pravnim temama, a u ovom broju piše o besplatnoj pravnoj pomoći, pravu na zapošljavanje, različitim temama iz studentskog života, rada Pravnog fakulteta i događaja vezanih uz fakultet... Ru-

brika „Dispozitivno“ se bavi tzv. slobodnim temama, koje nisu strogo vezane za pravo. Nalaze se tu i dvije recenzije filmova, kao i članci koji predstavljaju neke od studentskih i akademskih udruga... Cilj pri odabiru tema je bio dati čitateljima kvalitetnu mješavinu ozbiljnih članaka pravne tematike, crtica iz studentskog života, kao i članaka koju su tu da zabave ili pak natjeraju na

razmišljanje. Glavna i odgovorna urednica Nasciturusa je Marijana Krolo, članovi uredništva su Josip Feher i Karlo Siminiati Čupić, a novinari koji su pisali za ovaj broj su Ante Bačić, Katarina Blažević, Vinko Fabjanović, Sanja Garafilić, Dina Lijić, Helena Lovrić, Slavija Mihovilčević, Ante Nakić, Mia Nikolić, Franka Orebić i Marina Osmančević.

Karlo Siminiati Čupić

Kako sažeti 200.000 km puta na 30 m zida?

Od 8. do 16. lipnja u atriju splitskog Građevinsko arhitektonskog fakulteta održala se izložba fotografija „Azijski otisci“, na kojoj su se mogli vidjeti dojmovi studenata i profesora studija arhitekture s putovanja po istočnoj Aziji. U razdoblju od tri godine na svojim su studijskim i turističkim putovanjima svjedočili splet različitih kultura, arhitekture, ljudi i događaja. Na izložbi su tako prikazani Japan, Kina, Burma, Laos, Tajland, Kambodža, Vijetnam i Indonezija kroz objektiv Brune Kovačević, Hrvoja Kedže, Ivane Šverko, Jure Bešlića, Lane Ljić, Lucije Melade, Marijane Marušić i Nene Kežića. „Treba biti putnik, a ne turist“, rečenica je kojom je otvoren ovaj netipični događaj za GAF, a može poslužiti i kao misao vodilja za buduća putovanja svih onih koji su željni novih iskustava. Bruna Kovačević

Novi studentski internet portal

Udruga Studenti za studente pokrenula je novi portal sa svim važnim studentskim informacijama koji se nalazi na web adresi www.szssplit.hr. Udruga **Studenti za studente** slobodna je, nepolitična i dobrotvorna udruga sa sjedištem u Splitu, utemeljena radi promicanja, razvitka i unapređivanja života studenata Sveučilišta u Splitu, osobito u domenama obrazovnog, socijalnog, kulturnog, zabavnog i sportskog života studenata.

‘Od Gutenberga do globalizacije’

prof. Kuzma Kovačić, Umjetnička akademija Split; prof. dr. Zoran Ribarović, predsjednik Hrvatsko-njemačkog društva Split; Tomislav Šalov; poprsje Gutenberga, rad Tomislava Šalova

U izložbenoj dvorani Sveučilišne knjižnice, 19.- 26. svibnja, Hrvatsko-njemačko društvo Split u suradnji sa Sveučilištem u Splitu, organiziralo je izložbu pod nazivom „Od Gutenberga do globalizacije“. Izložba je prikazala povijesni razvoj tiskarske industrije, a početak „tiskarske priče“ posvećen je Johannsu Gutenbergu, osobi milenija po izboru časopisa Time, koji je izumivši tiskarske preše sa pokretnim slovima, zauvijek promijenio

tijek povijesti. Osim što je svojim izumom zamijenio dotadašnju mučnu i dugotrajnju praksu prepisivanja knjiga, stvorio je temelje za daljnji tehnički i društveni napredak. Njegova tehnologija, u kojima se u bakrene kalupe lijevalo olovko kako bi se doblele spremne matrice za tiskanje, nije se promjenila čak 4. stoljeća. Izložba je sadržavala i prikaz Gutenbergovog otkrića – prema materijalima Gutenbergovog muzeja Mainz, prikaz najmoderne tiskarske tehnolo-

gije s kompjuterskom podrškom, prema materijalima vodećeg svjetskog stručnjaka prof. Helmuta Kipphana, te inovaciju svjetskog glasa „Infraredesign“ prof. dr. Vilka Žiljaka s Grafičkog fakulteta u Zagrebu, koja omogućuje pri tisku otisak i dodatne slike vidljive pod infra-crvenim svjetlom, što predstavlja najbolji način osiguranja dokumenta i novčanica. Program permanentnog elektronskog praćenja interesa čitatelja tiskanih novina i časopisa „Readerscan“, predstavio je

dr. Carlo Imboden, dok je tehnologiju e-čitača, e-knjige i e-časopisa predstavio Boro Krstulović. Izložbu su oplemenili studenti kiparskog odjela Umjetničke akademije u Splitu: Đani Martinić, Srna Krstulović, Ana Lončar, Ante Antunović, Tea Radić te Tomislav Šalov, izloživši biste Johanna Gutenberga, naapravljene tehnikom odjeva u gipsu. Rad Tomislava Šalova iz klase Kuzme Kovačića bio je nagrađen.

Darko Ribarović,
Danijel Gudelj

uspješnost studiranja

Kako do efikasnog sveučilišta?

PRIJEČNIK
ŠIMUN ANĐELINOVIC*

Analički podaci o uspješnosti studiranja, odnosno prikupljanja ECTS bodova od strane studenata, jedan su od ključnih parametara praćenja kvalitete na nekom sveučilištu. Sveučilišna praksa zapadnih zemalja značajno se razlikuje od prakse tranzicijskih zemalja. Indeksi uspješnosti studiranja i ostvarivanja ECTS bodova na zapadnim sveučilištima penju se i iznad 90 %, što je rezultat rada vrlo motiviranih studenata koji školarinu plaćaju iz vlastitih sredstava ili stipendija raznih zaklada, te motiviranih nastavnika izloženih nesmiljenoj konkurenciji u kojoj manje uspješni nastavnici gube posao. U našim uvjetima snažnog državnog izdvajanja za financiranje troškova studija, koji po glavi studenta na godišnjoj razini iznose i do 25 tisuća kuna, studenski se status često shvaća kao osnova za dodatne privilegije i pogodnosti - poput prava na obiteljsku mirovinu - pri čemu studij nerijetko dospijeva na zadnje mjesto. S druge pak strane, nastavnici su pretovreni silnim obvezama zadovoljavanja sve oštrijih kriterija za napredovanje, sve većom nastavnom satnicom i administrativnim obvezama te nisu posebno motivirani za unapređenje nastavnog procesa. Uspješnost studiranja kod nas je stoga rezultat brojnih i vrlo kompleksnih sveučilišnih procesa na individualnoj i društvenoj razini. Rezultati analize uspješnosti svjedoče o stupnju motiviranosti i sposobnosti studenata pri svladavanju studijskog programa, kao i o kvaliteti i organizaciji cjelokupnog nastavnog procesa na Sveučilištu.

Slabo motivirani studenti

Dobra je strana Bolonjskog procesa, kao i sustava ECTS bodova, što omogućuju usporedivost, kako između sastavnica Sveučilišta tako i usporedivost na nacionalnoj i međunarodnoj razini. Uvođenjem ECTS bodovanja započeto je sistematsko praćenje uspješnosti studiranja po svim sastavnicama na Sveučilištu u Splitu. U razdoblju od 2005. godine do sada, uspješnost prikupljanja ECTS bodova pokazala je dvije važne karakteristike: na prvom mjestu visok postotak studenata koji nisu postigli 42 ECTS boda, kao i visok postotak odustajanja od studija. A na drugom je mjestu nizak postotak studenata koji godišnje prikupljaju svih 60 ECTS bodova. Visok postotak odustajanja, kako na sveučilišnim tako i na stručnim studijima, većim se dijelom može objasniti slabom motiviranošću studenata za stjecanje znanja i vještina koje su ionako slabo vrednovane na tržištu rada te socijalno ekonomskim motivima stjecanja studentskih prava. Ovu specifičnu populaciju studenata koja brzo odustaje, trebamo ili na vrijeme prepoznati te nakon stručne pedagoške obrade usmjeriti na neki drugi odgovarajući studij sukladno osobnim mogućnostima, ili je na vrijeme moramo isključiti iz nastavnog procesa. Pritom je od najveće važnosti razviti individualni pristup svakom studentu kako

Rezultati analize uspješnosti studiranja svjedoče o nedovoljnem stupnju motiviranosti studenata pri svladavanju studijskog programa, kao i o nezadovoljavajućoj kvaliteti i organizaciji cjelokupnog nastavnog procesa na Sveučilištu. Senat Sveučilišta u Splitu na svojoj zadnjoj sjednici zaključio da treba sazvati tematsku sjednicu Senata i napraviti akcijski plan poboljšanja uspješnosti, a samim tim i podizanja kvalitete ukupnog rada na Sveučilištu u Splitu, kao i samoga Sveučilišta.

Sa sjednice Senata Sveučilišta u Splitu

bismo na vrijeme poduzeli ono što je za njega najbolje – motivirati ih za nastavak studija, ili na traženje drugih životnih opcija.

Neravnomjeran uspjeh po sastavnicama

Postotak studenata koji postižu svih 60 ECTS bodova po studijskoj godini, neravnomjerno je raspoređen po sastavnicama Sveučilišta. Po tom bismu kriteriju sastavnice mogli podijeliti s jedne strane na uspješne, poput Medicinskog, Filozofskog, Katoličko-bogoslovnog i Građevinsko arhitektonskog fakulteta te Umjetničke akademije i Sveučilišnog studija mora, a s druge strane na one manje uspješne, poput Pomorskog, Pravnog i Ekonomskog fakulteta. Razlozi ovakvih rezultata su brojni, od broja studenata po nastavniku, preko prisutnosti studenata na nastavi, do neadekvatnih prostornih uvjeta. Osim ovih objektivnih i mjerljivih parametara podjed-

nako su važni oni drugi, subjektivni, poput marljivosti i motiviranosti studenata i nastavnika kao subjekata u nastavnom procesu, pa stoga upravo te subjektivne parametre, koje je teže kvantificirati, treba utoliko intenzivnije pratiti. Kako unutar samog Sveučilišta postoje i različiti rezultati i različite prakse izvođenja nastave, to nam omogućuje objektivno uspoređivanje njihove uspješnosti. Takve usporedbe i analize polazišta su za donošenje generalnih zaključaka na razini cijelog Sveučilišta, i za izdvajanje svih onih praksi koje bi bilo poželjno naslijedovati te onih koje bi bilo mudro prihvati na razini cijelog Sveučilišta.

Nužnost akcijskog plana za poboljšanje uspješnosti studiranja

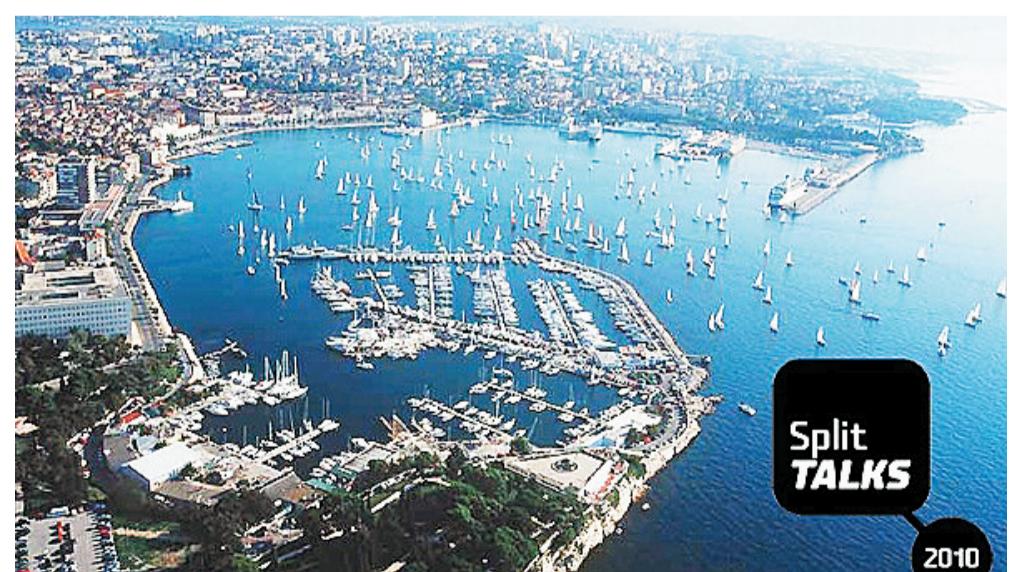
Senat Sveučilišta u Splitu na svojoj zadnjoj sjednici zaključio da ni izdaleka nije napravljen dovoljan pomak u uspješnosti studiranja te da uzroke treba raspraviti na posebnoj, tematskoj sjednici Senata, koja će se održati 18. lipnja 2010. Tematska sjednica, kao i provedene rasprave na sastavnicama, trebale bi osim analize uzroka iznjedriti akcijski plan poboljšanja uspješnosti studiranja, a samim tim i podizanja kvalitete ukupnog rada na Sveučilištu u Splitu, kao i Sveučilišta samoga. Akcijski plan treba imati jasno postavljene ciljeve i načine njihova izvršenja, bilo da je riječ o uvođenju jedinstvenog informatičkog sustava na sveučilišnoj razini kao temelja funkcionalne integracije, bilo da treba egzaktno istražiti kako odnos broja studenata i nastavnika utječe na kvalitetu nastave, itd. Ako je uočeno, npr. da je jedan od glavnih uzroka razlike između uspješnih i manje uspješnih sastavnica način kontrole održane nastave, treba naći načina da svi oblici nastave za studente postanu obvezni, i Senat treba zauzeti stav o najučinkovitijoj evidenciji nastave. Sve u svemu, valja naći najbolje putove da nastavnike i studente maksimalno motiviramo za avanturu koja se zove *efikasno Sveučilište*.

*prof. dr sc. na Medicinskom fakultetu, prorektor za kvalitetu Sveučilišta u Splitu

SplitTalks 2010.

SplitTalks-razgovori o arhitekturi je trodnevni stručni skup u organizaciji Sveučilišta u Splitu – Građevinsko arhitektonskog fakulteta i internet portala www.pogledaj.to koji se održava 16.-18. lipnja 2010. u Dioklecijanovoj palači. Tema SPLITalks 2010 je Turizam/urbanizam, s pitanjem može li turizam postati novi generator razvoja naše obale. Ova tema nameće se ne samo radi značaja turizma za hrvatsko gospodarstvo uopće, nego i u svjetlu analize dosadašnje prostorne politike. Strategija razvoja hrvatske obale karakteristična je po konceptu izoliranja turizma u izdvojene turističke zone: u njima nema stanovanja, dok u stambenim područjima nije dozvoljena izgradnja hotela. U

šest godina koliko strategija postoji, od sedamstotinjak zona niti jedna se nije približila realizaciji; pojedinačni slučajevi poput Vrtova sunca ili Kempinski resorta projekti su započeti u ranijim razdobljima, i nisu potvrda ispravnosti koncepcije. Istovremeno, objekti i zahvati koji su podigli vrijednost nautičkog turizma proteklih nekoliko godina, od Kornata do Paklenih otoka, u suprotnosti su s važećom strategijom. Koje alternative takvom modelu postoje i kakva su iskustva drugih sredina, razgovarat će se na SPLITalksu. Osim predavanja priznatih svjetskih (Camacho, Kaan, Moussavi, de Ru, Zahle) i domaćih (Bašić, Mimica, Novak, Njirić) arhitekata i urbanista, na planu je i prezentacija projekata stu-

denata arhitekture Građevinsko arhitektonskog fakulteta u Splitu na temu turističkih naselja. Ovaj trodnevni skup prigoda je da se čuje i vidi neke od zvijezda

strane i domaće arhitektonske scene, te da se konačno sagleda uloga turizma u izgradnji naše obale, prvenstveno sa stručnog stajališta. **Sudjelovanje na konferenciji buduje se s 20 bodova (od čega 12 iz regulative) u sklopu programa stalnog stručnog usavršavanja.** Frane Dumandžić

Istraživanje o kvaliteti studentskog života u Hrvatskoj

Od 2. do 30. lipnja 2010. godine provest će se istraživanje EUROSTUDENT o kvaliteti studentskog života u Hrvatskoj. Svrha je istraživanja uvid u najčešće probleme s kojima se studenti suočavaju tijekom studiranja te odgovor na pitanje jesu li studenti prava i stipendije uskladene sa stvarnim potrebama studenata. Istraživanje će se provoditi on-line putem upitnika. Sve obavijesti na www.eurostudent.hr

sveučilišni život

Vox Animae u Sveučilišnoj knjižnici

Mješoviti pjevački zbor Sveučilišta u Splitu Vox Animae održao je 27. svibnja tradicionalni koncert za studente splitskog Sveučilišta, u sjevernom tornju Sveučilišne knjižnice, Ruđera Boškovića 31. Sveučilišni zbor, pod vodstvom Tomislava Veršića, ostvario je prošloga mjeseca svoj najveći glazbeni uspjeh. Na me-

dunarodnom festivalu pjevačkih zborova „Slovakia cantat“ u Bratislavi, osvojili su srebrne medalje u dvije kategorije: musica sacra acapella i u kategoriji mješovitih odraslih zborova. Vox animae postoji od 2007. godine, kada je osnovan na inicijativu tadašnjeg dekana Umjetničke akademije Miljenka Grgića s ciljem oživljavanja pomalo zaboravljene bogate tradicije

zborskog pjevanja u Splitu. Zbor poziva sve studente, ali i ostale zainteresirane, da se pridruže na koncertu. Međunarodni koncert zborskog pjevanja održan je i 16. svibnja u Samostanu sv. Dominika. U cijelovečernjem programu nastupili su Mješoviti zbor Swedbank Koris iz Latvije, Primorski akademski zbor Vinko Vodopivec iz Slovenije, te Vox Animae.

Polaznici Royal College of Defence Studies sa splitskim studentima

U sklopu studijskog putovanja po jugoistočnoj Europi skupina polaznika Royal College of Defence Studies posjetila je Sveučilište u Splitu. Predstavnici iz Kine, Japana, Malezije, Norveške, Katara, Saudijske Arabije, Ujedinjenih Arapskih Emirata, Ukrajine, Urugvaja i Sjedinjenih Američkih Država sastali su se 11. lipnja u Sveučilišnoj knjižnici sa studentima Pravnog, Ekonomskog i Filozofskog fakulteta. Studenti su s časnicima razgovarali i iznosili svoja viđenja o postupku pristupanja Hrvatske Europskoj uniji, članstvu Hrvatske u NATO-u te gospodarskim problemima RH. RCDS organizira i provodi obrazovanje i obuku viših vojnih časnika, diplomata i javnih dužnosnika koji se pripremaju za obnašanje visokih dužnosti u vladama i vojnim snagama u zemljama iz kojih dolaze. Nekoliko časnika Hrvatske vojske i HRM-a bili su polaznici ovog prestižnog učilišta. Cilj RCDS-a je omogućiti studentima da dobiju znanja koja će im biti od neprocjenjive vrijednosti ne samo u njihovim budućim obrambenim i strateškim izazovima, već i na mnogo širem ekonomskom i političkom planu. Podrobnije informacije o RCDS-u nalaze se na <http://www.da.mod.uk/sites/da/colleges/rcds>.

Alumni KTF-a organiziraju predavanje "O vodi"

Udruga Alumni Kemijsko-tehnološkog fakulteta u Splitu poziva svoje članove, kao i sve zainteresirane, na predavanje pod nazivom "O vodi". Predavanje će održati prof. dr. sc. Jelena Perić, predstojnica Zavoda za inženjerstvo okoliša Kemijsko-tehnološkog fakulteta u Splitu, danas u 18.30 sati u predavaonici br. 1 Kemijsko-tehnološkog fakulteta u Splitu, Teslina 10/V. Voda parmi, a mi zaboravljamo. Sve veća onečišćenja vodnih i o vodama ovisnih ekosustava, posljedica su niske razine svijesti čovjeka o vrijednosti i značenju vode. U razvoju utemeljenom isključivo na pretpostavkama o obnovljivosti i neiscrpnim izvorima vode u prirodi zaboravlja se da je i čovjek dio prirodog i vodnog ekosustava. Uzbunjuje nespremnost čovjeka da se, u svakodnevnom životu i u proizvodnim djelatnostima, suoči sa svojom malom i istovremeno velikom ulogom u održavanju ravnoteže u vodnom ekosustavu. Što je voda? Kako živjeti u harmoniji s vodom? Kako smanjiti potrošnju svježe i količinu otpadne vode u energetskim postrojenjima i tehnoškim procesima? Neka ova pitanja posluže kao poticaj i uvod u temu.

Edo Pivčević: 'De Dominis u Engleskoj'

Sveučilišna knjižnica u Splitu organizira predavanje *De Dominis u Engleskoj*, koje će održati profesor Edo Pivčević sa Sveučilišta u Bristolu. Predavanje će se održati u četvrtak, 17.06.. s početkom u 19 sati, u sjevernom tornju Sveučilišne knjižnice, Ruđera Boškovića 31.

Edo Pivčević rodio se 1931. u Omišu. Nakon pučke škole započinje gimnazijsko školovanje u Širokom Brijegu i nastavlja ga u splitskoj Klasičnoj gimnaziji. Filozofiju je diplomirao u Zagrebu 1954., a potom odlazi u Njemačku, gdje studira u Erlangenu i Münsteru. U Münsteru doktorira tezom o Kirkegaardu 1958. i potom odlazi u Englesku gdje ponovo doktorira u Londonu tezom o teoriji brojeva. Nedugo zatim dobija nastavničko mjesto na Sveučilištu u Bristolu. Utemeljitelj je međunarodnog *Cogito* društva i istoimenog časopisa. Povodom posjeta i predavanja, profesor će Sveučilišnoj knjižnici donirati rijetke prvotiske triju najslavnijih djela Immanuela Kanta: Kritika čistog uma, Kritika praktičnog uma i Kritika rasudne moći.

Markantun de Dominis

Natječaj za studentsku praksu u inozemstvu u okviru Erasmus programa

Sveučilište u Splitu objavljuje Natječaj za mobilnost studenata u svrhu obavljanja stručne prakse u okviru Erasmus programa u akademskoj godini 2010./2011. Cjelokupni tekst Natječaja, kao i vezane dokumente, može se preuzeti na stranici http://www.unist.hr/Portals/0/docs/natjecaji/STRUCNA%20PRAKSA_natjecaj.pdf.

Rok prijave za Natječaj je 2. srpnja 2010.

Signalni i sustavi pri ljudskom kretanju

Prof.emeritus Vlasta Zanchi kao organizator poziva sve zainteresirane znanstvenike s FESB-a da prezentiraju svoje radove na osmoj specijalnoj sekciji Signalni i sustavi pri ljudskom kretanju (Signals and Systems in Human Motion) - koja se održava u okviru konferencije BioMed 2011, Innsbruck, Austrija, u veljači iduće godine. Sekcija konferencije obuhvaća teme vezane za praktična i istraživačka iskustva iz područja biomehanike gibanja koja uključuju kinetiku, mjerne metode i instrumentaciju. Područje kinetike omogućava tehnički pristup matematičkom modeliranju i simulacijskim istraživanjima, dok mjerne metode i instrumentacija, usavršavanjem postojeće opreme i osiguravanjem odgovarajuće sklopovske i programske podrške, osiguravaju mogućnost evaluiranja i kvantificiranja ljudskih kretanja. Spregom ovih područja, izučavanje biomehanike gibanja, osigurava praktične i stalne doprinose u različitim područjima ljudske djelatnosti, a posebno u sportu i rehabilitaciji. U posljednje vrijeme naročita se pažnja posvećuje povećavanju ili uspostavljanju oslabljenih kognitivnih ili osjetilno motoričkih funkcija kod ljudi, što direktno doprinosi unaprjedivanju kvalitete sučelja čovjek-uređaj i/ili implementaciji robotskih pomagala. Upravo ovi posljednji, iako još u razvojnoj fazi, kao sustavi sa odgovarajućim stupnjem autonomnosti, teže postati uređajima koji podižu kvalitetu života, na isti način na koji su to postali računalna i mobilni uređaji u desetak posljednjih godina. Više o predloženim temama i dodatne informacije dostupne su na adresi <http://www.iasted.org/conferences/session-723.html>

SVEUČILIŠTE U SPLITU

NATJEČAJ

ZA UPIS STUDENATA

U I. GODINU SVEUČILIŠNIH PREDDIPLOMSKIH, INTEGRIRANIH STUDIJA TE STRUČNIH STUDIJA U AKADEMSKOJ GODINI 2010./2011.
te za upis studenata u I. godinu sveučilišnih preddiplomskih i integriranih studija te stručnih studija u akademskoj godini 2010./2011.

OPĆI DIO

Ovim Natječajem određuju se osobe koju u akademskoj godini 2010./2011. ostvaruju prvi put pravo na upis u I. godinu određenih studijskih programa preddiplomskih, integriranih preddiplomskih i diplomskih te stručnih studija na visokim učilištima Sveučilišta u Splitu u statusu:

- redovitih studenata
- izvanrednih studenata

Pravo upisa na studij u statusu redovitih studenata imaju državljanice Republike Hrvatske osobne bez državljanstva sa stalnim boravkom u Republici Hrvatskoj te strani državljanice.

Prednje pravo pristupnici ostvaruju zavisno o broju postignutih bodova na temelju kriterija određenih za upis na pojedini studij, a u okviru propisane upisne kvote.

Izravan upis na studij u statusu redovitih studenata, pod uvjetom da

polože državnu maturu i zadovolje eventualne dodatne provjere znanja, vještina i sposobnosti, ostvaruju: hrvatski branitelji iz Domovinskog rata,

HRVI iz Domovinskog rata, djeca smrtno stradaloga hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata, djeca zatočenoga ili nestalog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata,

djeca 100%-trog HRVI iz Domovinskog rata prve skupine.

Izravan upis na studij u statusu redovitih studenata imaju i osobe sa 60% i više tjelesnog oštećenja uz odgovarajuće rješenje o invaliditetu Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, pod uvjetom da polože državnu maturu i zadovolje eventualne dodatne provjere znanja, vještina i sposobnosti.

Sve kategorije osoba navedene u prethodnim točkama 3. i 4. upisuju se

izvan upisne kvote, a dužne su prilikom prijave za upis u I. godinu studija priloziti i rješenje odnosno potvrdu nadležnog tijela o priznatom statusu temeljem kojega ostvaruju navedeno pravo.

UVJETI UPISA I TROŠKOVI DODATNIH PROVJERA ZNANJA, VJEŠTINA I SPOSOBNOSTI

Svi uvjeti za upis na svaki pojedini studij Sveučilišta u Splitu uključujući eventualne dodatne provjere znanja, vještina i sposobnosti navedeni su na web stranici www.postani-student.hr. U posebnom dijelu ovog Natječaja svaka sastavnica koja provodi dodatnu provjeru znanja, vještina i sposobnosti navodi detalje provođenja tog postupka.

Sastavnice Sveučilišta u Splitu troškove provođenja dodatne provjere znanja, vještina i sposobnosti naplaćuju kako se navodi u posebnom dijelu natječaja.

Građevinsko-arhitektonski fakultet za studij Arhitekture - 300 kn.

Umrjetnička akademija za sve studijske programe - 300 kn.

Filozofski fakultet za Učiteljski studij - 200 kn.

Kineziološki fakultet za studij Kineziologije - 200kn.

Sastavnice koje provode razredbeni postupak za natjecatelje koji nisu obuhvaćeni državnom maturom troškove naplaćuju kako se navodi u posebnom dijelu natječaja.

VISINA ŠKOLARINE

Visina školarine za akademsku godinu 2010./2011. za strane i izvanredne studente koji upisuju studij sa cijelovitim studijskim opterećenjem iznosi:

za studije iz područja društvenih, humanističkih i interdisciplinarnih znanosti 7.000 kn

za studije iz područja prirodnih, tehničkih i biotehničkih znanosti 8.000 kn

za studije iz biomedicinskog područja i umjetničke studije 10.000 kn

UPISI

Upisi u prvu godinu sveučilišnih preddiplomskih i integriranih studija te stručnih studija obavljat će se od 19. srpnja do 26. srpnja 2010. prema obavijestima pojedine sastavnice Sveučilišta u Splitu. Svi pristupnici za upis na pojedini studij rangiraju se prema ostvarenim bodovima na temelju kriterija navedenih za svaki studij na web stranici www.postani-student.hr. Pravo na upis stječu pristupnici prema redoslijedu na rang-listi do popunjavanja upisne kvote, koji putem Nacionalnog informacijskog sustava prijava na visoka učilišta (NISpVU) potvrde namjeru upisa na neko visoko učilište.

Za upis se obvezno prilažu dokumenti u izvorniku prema popisu koji se nalazi u posebnom dijelu natječaja za pojedini studij. Također potrebno je priložiti dvije fotografije.

Pristupnik koji ne iskoristi pravo na upis u roku u kojem je to pravo stekao, gubi pravo upisa.

Pristupnici prije upisa obvezno podmiruju troškove upisa koji se uplaćuju na žiro-račun visokog učilišta koji je nositelj studija.

Detaljnije obavijesti o provedbi, mjestu i vremenu upisa, objavljene su u posebnom dijelu natječaja.

Na svakom visokom učilištu mogu se dobiti sve obavijesti vezane za upis i obrasci potrebiti za upis studij koji se tamo provodi.

TROŠKOVI UPISA

Sva visoka učilišta-sastavnice Sveučilišta u Splitu za troškove upisa i upisnih materijala naplaćuju 350 kuna.

UPISNE KVOTE ZA AKADEMSKU GODINU 2010./2011.

U tablici su navedene upisne kvote u statusu redovitih i izvanrednih studenata s tim da upisna kvota za strane državljanice, koji žele studirati na hrvatskom jeziku, iznosi najviše 5% upisne kvote redovitih studenata.

Preddiplomski i integrirani sveučilišni studiji

Naziv studija	Plan upisa u 2010./2011. akademskoj godini		
	REDOVITI	IZVANREDNI	UKUPNO
Ekonomski fakultet	400	150	550
Preddiplomski studij Ekonomija	70	30	100
Preddiplomski studij Poslovna ekonomija	260	90	350
Preddiplomski studij Turizam	70	30	100
Fakultet elektrotehnike, strojarstva i brodogradnje	535	0	535
Preddiplomski studij Elektrotehnika i informacijska tehnologija	220	0	220
Preddiplomski studij Strojarstvo	100	0	100
Preddiplomski studij Računarstvo	100	0	100
Preddiplomski studij Industrijsko inženjerstvo	70	0	70
Preddiplomski studij Brodogradnja	45	0	45
Filozofski fakultet	230	0	230
Jednopredmetni studiji	90	0	90
Integrirani preddiplomski i diplomski Učiteljski studij	60	0	60
Preddiplomski studij Sociologije	30	0	30
Dvopredmetni studiji	140	0	140
Preddiplomski studij Engleski jezik i književnost	40	0	40
Preddiplomski studij Filozofija	30	0	30
Preddiplomski studij Hrvatski jezik i književnost	65	0	65
Preddiplomski studij Pedagogija	30	0	30
Preddiplomski studij Povijest	40	0	40
Preddiplomski studij Povijest umjetnosti	25	0	25
Preddiplomski studij Talijanski jezik i književnost	50	0	50
Građevinsko-arhitektonski fakultet	165	0	165
Preddiplomski studij Arhitektura	35	0	35
Preddiplomski studij Građevinarstvo	100	0	100
Preddiplomski studij Geodezija i geoinformatika	30	0	30
Katolički bogoslovni fakultet	75	0	75
Preddiplomski studij Teološko-katehetski	35	0	35
Integrirani preddiplomski i diplomski studij Filozofska - teološki	40	0	40
Kemijsko-tehnološki fakultet	172	0	172
Preddiplomski studij Kemijska tehnologija	106	0	106
Preddiplomski studij Kemija	36	0	36
Integrirani preddiplomski i diplomski studij Farmacija	30	0	30
Kineziološki fakultet	75	30	105
Preddiplomski studij kineziologija	75	30	105
Medicinski fakultet	110	0	110
Integrirani preddiplomski i diplomski studij Stomatologija (Dentalna medicina)	35	0	35

Preddiplomski studij Gluma

UKUPNO SVEUČILIŠNI STUDIJI	2.778	605	3.383
----------------------------	-------	-----	-------

Stručni studiji

Naziv studija	Plan upisa u 2010./2011. akademskoj godini		
	REDOVITI	IZVANREDNI	UKUPNO
Ekonomski fakultet	250	150	400
Stručni studij Management malog poduzeća	180	100	280
Stručni studij Management malog poduzeća - Opuzen	0	0	0
Stručni studij Turističko poslovanje	70	50	120
Fakultet elektrotehnike, strojarstva i brodogradnje	220	0	220
Stručni studij Elektrotehnika	70	0	70
Stručni studij Strojarstvo	40	0	40
Stručni studij Brodogradnja	40	0	40
Stručni studij Računarstvo	70	0	70
Filozofski fakultet	40	0	40
Jednopredmetni studiji	40	0	40
Stručni studij Predškolskog odgoja	40	0	40
Građevinsko-arhitektonski fakultet	65	0	65
Stručni studij Građevinarstvo	65	0	65
Kemijsko-tehnološki fakultet	67	0	67
Stručni studij Kemijske tehnologije; smjer: Kemijska tehnologija i materijali	26	0	26
Stručni studij Kemijske tehnologije; smjer: Prehrambena tehnologija	41	0	41
Medicinski fakultet u Splitu	85	0	85
Stručni studij Sestrinstvo	60	0	60
Stručni studij Fizioterapija	25	0	25
Stručni studij Radiološka tehnologija	U ak. god. 2010/2011 neće se izvoditi studij		
Pravni fakultet	155	200	355
Stručni studij Upravnopravni studij	155	200	355
Sveučilišni studijski centar za stručne studije	320	240	560
Stručni studij Ekonomija; smjer: Računovodstvo i financije	60	60	120
Stručni studij Ekonomija; smjer: Trgovinsko poslovanje	80	80	160
Stručni studij Elektroenergetika	40	20	60
Stručni studij Elektronika	40	20	60
Stručni studij Informacijska tehnologija	60	40	100
Stručni studij Konstrukcijsko strojarstvo	40	20	60
UKUPNO STRUČNI STUDIJI	1.202	590	1.792

SVEUČILIŠTE U SPLITU

3.980	1.195	5.175
-------	-------	-------

POSEBNI DIO

U posebnom dijelu ovog natječaja navedene su adrese svih sastavnica Sveučilišta u Splitu, njihovi ţiro računi i kontakt osobe kao i detalji o posebnim zahtjevima za provjeru dodatnih znanja, vještina i sposobnosti.

EKONOMSKI FAKULTET U SPLITU

Adresa: 21000 SPLIT, Matice hrvatske 31
Tel.: (021) 430-600
Fax: (021) 430-701
URL: <http://www.efst.hr>
Žiro račun: 2390001-1100015220

Upisi

Upis će se obavljati ISKLJUČIVO na temelju državne mature i rang lista Središnjeg prijavnog ureda u vremenu 19. do 23. srpnja 2010. godine, prema rasporedu koji će se pravovremeno objaviti.

Informacije

Za sve informacije učenici se mogu obratiti osoblju Info pulta Studentske referade, svakim radnim danom 09.00-17.00 sati ili na sljedeće načine:

E-mail: referada@efst.hr
 Telefoni: (021) 430-790, 430-791, 430-608, 430-609 i 430-754

FAKULTET ELEKTROTEHNIKE, STROJARSTVA I BRODOGRADNJE

Adresa: Rudera Boškovića b.b., 21000 Split
Tel.: (021) 305 – 777, centrala
 (021) 305 – 770, dekanat
 (021) 305 - 791, 305 – 790, Studentska služba
Fax.: (021) 463 - 877
URL: <http://www.fesb.hr>
E-mail: dekanat@fesb.hr
Žiro račun: 2330003-1100067777

Na natječaj za upis sveučilišnog preddiplomskog studija ili stručnog studija Fakulteta elektrotehnike, strojarstva i brodogradnje mogu se prijaviti pristupnici koji imaju položenu državnu maturu i nalaze se na rang listi Središnjeg prijavnog ureda. Rang lista se formira na temelju općeg uspjeha u srednjoj školi i postignutog uspjeha na ispitu državne mature iz matematike i fizike.

Pristupnici stječu pravo izravnog upisa na studij ukoliko su tijekom srednje škole osvojili jedno od prva tri mesta na državnom ili županijskom natjecanju iz matematike, fizike ili odgovarajućeg stručnog predmeta o čemu odlučuje Povjerenstvo za upis. Diplomu o postignutom uspjehu potrebno je, najkasnije do 01. lipnja 2010. godine, dostaviti prodekanu za nastavu na gore navedenu adresu uz obvezno navedeni studijski program koji se želi upisati. Na web stranicama Fakulteta, Povjerenstvo će, 15. lipnja 2010., objaviti imena pristupnika koji su stekli pravo izravnog upisa.

Upis kandidata vrši se na ţalteru Studentske službe od 19. srpnja do, zaključno, 26. srpnja 2010. godine od 9 do 14 sati. Za upis je potrebno priložiti sljedeće dokumente:

izvornik (original) svjedodžbe o položenoj državnoj maturi,

izvornik (original) rodnog lista,
 izvornik (original) domovnice,
 dvije fotografije,

potvrdu o prebivalištu (pristupnici s područja Splita preslik osobne iskaznice),

uplatnicu kojom se potvrđuje uplata troškova upisa u iznosu od 350 kuna uz navođenje OIB-a u rubrici Poziv na broj odobrenja i broja 67 u rubrici Model.

Ako u ljetnom upisnom roku na nekom od studija ne bude popunjena upisna kvota, provodi se novi postupak u jesenskom upisnom roku.

Dodatne informacije nalaze se na web stra-

nicama Fakulteta, a mogu se dobiti i putem telefona ili elektroničke pošte.

FILOZOFSKI FAKULTET

Adresa: Sinjska 2, 21 000 Split
Telefon: Služba za studentske poslove;
 - za dvopredmetne studije - Radovanova 13, Split: (021) 49 01 50
 - za jednopredmetne studije - Teslina 12, Split: (021) 38 40 68
Fax: (021) 32 92 88 (Sinjska 2)
 (021) 48 95 82 (Radovanova 13)
 (021) 38 55 67 (Teslina 12)
URL: <http://www.ffst.hr>
E-mail: dekanat@ffst.hr
Žiro račun: 2330003-1100066764

SVEUČILIŠNI PREDDIPLOMSKI, INTEGRIRANI TE STRUČNI STUDIJSKI PROGRAM U AKAD. GOD. 2010./2011.

1. UVJETI UPISA

Za upis na 1. godinu studija mogu se prijaviti pristupnici koji su završili četverogodišnju srednju školu i položili državnu maturu.

Kandidati koji nisu do 31. siječnja 2010. godine navršili 24 godine, a koji su završili srednje obrazovanje prije 2010. godine također pohađaju ispite iz predmeta čiji se rezultati koriste u svrhu rangiranja kandidata pri upisu na studijske programe. No, na studijski se program mogu prijaviti i ako ne polože te ispite, ali u tom slučaju ne dobivaju bodove koji se odnose na taj dio vrednovanja, već za upis konkuriraju samo s ocjenama koje su stekli tijekom srednjeg obrazovanja.

Za kandidate koji su 31. siječnja 2010. godine navršili 24 godine ne postoje posebni uvjeti upisa i posebna kvota za upis te za njih vrijede ista pravila kao i za kandidate mlađe od 24 godine.

2. PRIJAVE ZA UPIS

Prijave ispita državne mature i prijava za upis na sve studijske programe na Filozofskom fakultetu u Splitu izvodi se putem Nacionalnoga informacijskog sustava prijava na visoka učilišta (NISpVU) kojemu se pristupa preko internetske stranice www.postani-student.hr.

2.1. Prijava za sveučilišni integrirani Učiteljski studij:

Za prijavu dodatne provjere znanja, sposobnosti i vještina (razredbeni postupak) za upis na sveučilišni integrirani preddiplomski i diplomski Učiteljski studij, uz navedenu prijavu, potrebno se prijaviti i u Službu za studentske poslove Fakulteta.

Dodatnu provjeru posebnih znanja, vještina i sposobnosti mogu prijaviti isključivo oni pristupnici koji su se elektronički (putem internetske stranice www.postani-student.hr) prijavili na Učiteljski studij.

Pristupnici koji nisu pristupili dodatnoj provjeri ne stječu pravo upisa bez obzira na elektroničku prijavu studijskoga programa i na ostale rezultate vrednovanja uspjeha.

Prijave za dodatnu provjeru posebnih znanja, vještina i sposobnosti primaju se:

za ljetni rok: od 17.5. do 28.5.2010. godine od 10 do 13 sati (Teslina 12)

za jesenski rok*: od 1.9. do 3.9. 2010. godine od 10 do 13 sati (Teslina 12)

* prijave za jesenski rok primat će se samo u slučaju da upisna kvota ne bude popunjena u ljetnom roku.

2.2. Dokumenti koje je potrebno priložiti za prijavu za sveučilišni integrirani Učiteljski studij:

- prijavnica (obrazac koji se može preuzeti isključivo putem internetske stranice www.ffst.hr), - uplatnica/dokaz o uplati naknade za troškove provedbe dodatne provjere posebnih znanja, vještina i sposobnosti u iznosu od 200,00 kn.

Uplatnica se popunjava na slijedeći način
 Primatelj: Filozofski fakultet u Splitu, Sinjska 2, Split

Žiroračun: 2330003-1100066764

Poziv na broj odobrenja: 710223-JMBG kandidata

Opis plaćanja: Dodatna provjera za upis učiteljski studij

Iznos: 200,00 kuna

Ne preporučamo slanje prijave poštom, a ako se dokumenti šalju poštom treba ih poslati preporučeno na adresu:

Filozofski fakultet u Splitu
 Služba za studentske poslove – za prijavu na Učiteljski studij Sinjska 2, 21000 Split

Preporučena pošiljka mora biti preporučeno no poslana najkasnije dana 28. svibnja 2010. godine, u protivnom se ista NEĆE razmatrati te pristupnik neće moći pristupiti dodatnoj provjeri.

3. KRITERIJI ZA SASTAVLJANJE RANG LISTE ZA UPIS

Rang-lista za upis na pojedine studije Fakulteta sastavlja se prema bodovima koje ostvare prijavljeni kandidati.

Pristupnici stječu pravo na upis prema postignutim bodovima, a na temelju vrednovanja:

a) uspjeha u prethodnom srednjoškolskom obrazovanju,

b) položenih ispita na državnoj maturi,

c) dodatne provjere znanja i sposobnosti,

d) posebnih postignuća.

a) Vrednovanje uspjeha u prethodnom srednjoškolskom obrazovanju

Provodi se na temelju prosjeka općeg uspjeha iz sva četiri razreda srednje škole.

Za sve studijske programe utjecaj vrednovanja uspjeha u prethodnom srednjoškolskom obrazovanju na konačne bodove je ukupno najviše 40 %.

b) Vrednovanje ispita iz predmeta državne maturi

Upis na preddiplomski sveučilišni studij podrazumijeva položene obvezne ispite državne maturi i položene izborne predmete utvrđene kao uvjet za upis na pojedinim studijskim programima Fakulteta, a sve prema razinama i s utjecajima vrednovanja utvrđenim u Brošuri "Državna matura 2009./2010. i prijave za upis na studijske programe", objavljenoj na stranicama NISpVU dana 1.12.2009.

c) Vrednovanje dodatne provjere znanja i sposobnosti

Pristupnik može steći bodove na osnovi uspjeha na provedenim dodatnim provjerama znanja i sposobnosti.

Dodatne provjere znanja i sposobnosti na Filozofskom fakultetu u Splitu obavljaju se samo za upis na sveučilišni integrirani preddiplomski i diplomski Učiteljski studij;

Dodatna provjera znanja, vještina i sposobnosti podrazumijeva provjeru sposobnosti glazbenog i likovnog izražavanja, kinezoloških sposobnosti i komunikativnosti. Glazbene sposobnosti – pjevanje naučene piesme; reproduciranje zadanih ritamskih i melodijskih fraza, likovne sposobnosti – crtanje po zadanom motivu, bazične motoričke sposobnosti i znanja – osnove sportske gimnastike, osnove igara, motorička znanja s rekvizitima, intervjui.

Utjecaj vrednovanja na konačne bodove je ukupno do 25 %.

Termin objave popisa pristupnika za testiranje

Popisi će biti objavljeni na oglasnoj ploči Fakulteta u Teslinu 12 i na službenim Internet stranicama Fakulteta www.ffst.hr

za ljetni rok: 2.6.2010.

za jesenski rok*: 8.9.2010.

* u slučaju da upisna kvota ne bude popunjena u ljetnom upisnom roku.

Pristupnici su dužni doći na razgovor i testiranje u oglašenom terminu bez posebne

obavijesti i pristupiti svim dijelovima do datne provjere.

Termin testiranja

za ljetni rok: 7.6.2010. godine u prostorijama Fakulteta u Teslinu 12, i to:

- od 8 do 9 sati - provjera likovnih sposobnosti (pristupnici moraju donijeti B- olovku, guminicu i jedan list iz likovne mape za 8. razred osnovne škole);
 - od 9.30 do 14 sati - provjera glazbenih sposobnosti i intervju;

- od 15 do 20 sati - provjera bazičnih motoričkih sposobnosti i znanja (pristupnici moraju donijeti sportsku odjeću i obuću).

za jesenski rok*: 13.9.2010. u prostorijama Fakulteta u Teslinu 12. * u slučaju da upisna kvota ne bude popunjena u ljetnom upisnom roku.

Pristupnik je na provjeru dužan donijeti osobnu iskaznicu i propisani pribor, odnosno opremu. Ako pristupnik dodatnoj provjeri ne pristupi u određeno vrijeme ili ako nema osobnu iskaznicu smatraće se da je odustao od dodatne provjere te mu se uplaćeni iznos ne vraća.

Termin objave rezultata

Rezultati dodatne provjere posebnih znanja, vještina i sposobnosti bit će objavljeni na internetskim stranicama Fakulteta (www.ffst.hr):

za ljetni rok: 10.6.2010. do 16 sati.
 za jesenski rok: 16.9.2010. do 16 sati.

* u slučaju da upisna kvota ne bude popunjena u ljetnom upisnom roku.

d) Vrednovanje posebnih postignuća

Pristupnik može steći bodove na temelju posebnih postignuća. Posebna postignuća vrednuju se za upis na svim studijskim programima Fakulteta, osim na studijima Sociologija i Povijest umjetnosti. Popis studijskih programa na kojima se vrednuju, popis postignuća koja se vrednuju kao i utjecaji vrednovanja navedeni su u Brošuri "Državna matura 2009./2010. i prijave za upis na studijske programe", objavljenoj na stranicama NISpVU dana 1.12.2009.

4. UPISI

Upisi pristupnika koji su ostvarili pravo upisa unutar upisne kvote i potvrdili namjeru upisa u prvu godinu preddiplomskih, integriranog i stručnog studijskog programa na Filozofskom fakultetu u Splitu obavljat će se u Službi za studentske poslove Fakulteta;

- za ljetni rok: od 21. do 26.7.2010. godine od 10 do 13 sati

ska 2, Split

Žiroračun: 2330003-1100066764
Poziv na broj odobrenja: -JMBG kandidata
Opis plaćanja: za troškove upisa i X-ice
Iznos: 375,00 kuna

5. OBAVIJESTI

Dodatne informacije o studiju, dodatnoj provjeri znanja, vještina i sposobnosti, provjeri znanja trećeg stranog jezika te upisima, pristupnici mogu dobiti u Službi za studentske poslove i na web stranici Fakulteta (<http://www.ffst.hr>).

GRAĐEVINSKO-ARHITEKTONSKI FAKULTET

Adresa: Matice hrvatske 15, 21000 Split
Telefon: studentska referada - 021 303 303 i 021 303 375
centrala - 021 303 333
telefaks - 021 465 117
Internet: www.gradst.hr
E-pošta: referada@gradst.hr
Žiro račun: 2330003 - 1100098382
Poziv na broj: 07 1001 - 19
OIB: 83615500218

1. PREDDIPLOMSKI SVEUČILIŠNI STUDIJ GRAĐEVINARSTVA

1.2. PROVEDBA UPISA NA PREDDIPLOMSKI SVEUČILIŠNI STUDIJ GRAĐEVINARSTVA

Sve dodatne obavijesti u svezi s upisom pristupnika koji su to pravo stekli temeljem konačne rang liste bit će objavljene na oglasnoj ploči i web-stranici Fakulteta www.gradst.hr, a bit će dostupne u referadi i tajništvu Fakulteta.

Na dan upisa pristupnici su dužni donijeti (u izvorniku):

- domovnicu
- rođni list
- potvrdu o prebivalištu
- tri fotografije 3,5x4,5 cm
- potvrdu o podmirenju troškova upisa koji se uplaćuju na žiro račun Građevinsko-arhitektonskog fakulteta u Splitu br. 2330003-1100098382, s naznakom - za troškove upisa.

2. PREDDIPLOMSKI SVEUČILIŠNI STUDIJ ARHITEKTURE

2.1. DODATNE PROVJERE ZNANJA, VJEŠTINA I SPOSOBNOSTI

Dodatna provjera znanja, vještina i sposobnosti podrazumijeva provjeru sposobnosti likovnog izražavanja i prostorne percepcije. Provjera se provodi putem grafičkih testova kojima se provjerava grafičko-likovna sposobnost, vizualna memorija, sposobnost zapájanja, prostorna percepcija, vještina prikaza prostora projekcijom na plohu i slično.

Pristupnici su dužni doći na ovo testiranje u oglašenom terminu bez posebne obavijesti. Termin testiranja, popis i raspored pristupnika u crtaonicama za testiranje bit će objavljeni na oglasnoj ploči i web-stranici Fakulteta www.gradst.hr.

Testiranje se provodi na Građevinsko-arhitektonskom fakultetu, Sveučilište u Splitu, Matice hrvatske 15.

Pristupnik je dužan donijeti na testiranje osobnu iskaznicu ili putovnicu.

Ako pristupnik ne pristupi testiranju u određeno vrijeme, ili ako nema osobnu iskaznicu odnosno putovnicu, smarat će se da je odustao od testiranja.

Pristupnik je dužan pristupiti svim dijelovima dodatne provjere znanja i sposobnosti.

Dodatna provjera znanja vještina i sposobnosti održat će se u ponedjeljak, 7. lipnja 2010. i to:

TEST 1 u 9 sati

TEST 2 u 12 sati

Detaljni podaci vezani uz Dodatnu provjeru znanja, vještina i sposobnosti objavljeni su kao UPUTE ZA PRIJAVU NA DODATNU PROVJERU ZNANJA, VJEŠTINA I SPOSOBNOSTI ZA UPIS NA 1. GODINU PREDDIPLOMSKOG SVEUČILIŠNOG STUDIJA ARHITEKTURE AKADEMSKE GODINE 2010./2011. na web stranici Građevinsko-arhitektonskog fakulteta.

2.2. PROVEDBA UPISA NA PREDDIPLOMSKI SVEUČILIŠNI STUDIJU ARHITEKTURE

Sve dodatne obavijesti u svezi s upisom pristupnika koji su to pravo stekli temeljem konačne rang liste bit će objavljene na oglasnoj ploči i web-stranici Fakulteta www.gradst.hr, a bit će dostupne u referadi i tajništvu Fakulteta.

Na dan upisa pristupnici su dužni donijeti (u izvorniku):

- domovnicu
- rođni list
- potvrdu o prebivalištu
- tri fotografije 3,5x4,5 cm
- potvrdu o podmirenju troškova upisa koji se uplaćuju na žiro račun Građevinsko-arhitektonskog fakulteta u Splitu br. 2330003-1100098382, s naznakom - za troškove upisa.

3. GEODEZIJA I GEOINFORMATIKA

3.1. PROVEDBA UPISA NA PREDDIPLOMSKI SVEUČILIŠNI STUDIJ GEODEZIJE I GEOINFORMATIKE

Sve dodatne obavijesti u svezi s upisom pristupnika koji su to pravo stekli temeljem konačne rang liste bit će objavljene na oglasnoj ploči i web-stranici Fakulteta www.gradst.hr, a bit će dostupne u referadi i tajništvu Fakulteta.

Na dan upisa pristupnici su dužni donijeti (u izvorniku):

- domovnicu
- rođni list
- potvrdu o prebivalištu
- tri fotografije 3,5x4,5 cm
- potvrdu o podmirenju troškova upisa koji se uplaćuju na žiro račun Građevinsko-arhitektonskog fakulteta u Splitu br. 2330003-1100098382, s naznakom - za troškove upisa.

4. STRUČNI STUDIJ GRAĐEVINARSTVA

4.1. PROVEDBA UPISA NA STRUČNI STUDIJ GRAĐEVINARSTVA

Potrebni dokumenti za upis u prvu godinu

Sve dodatne obavijesti u svezi s upisom pristupnika koji su to pravo stekli temeljem konačne rang liste bit će objavljene na oglasnoj ploči i web-stranici Fakulteta www.gradst.hr, a bit će dostupne u referadi i tajništvu Fakulteta.

Na dan upisa pristupnici su dužni donijeti (u izvorniku)

- domovnicu
- rođni list
- potvrdu o prebivalištu
- tri fotografije 3,5x4,5 cm

-potvrdu o podmirenju troškova upisa koji se uplaćuju na žiro račun Građevinsko-arhitektonskog fakulteta u Splitu br. 2330003-1100098382, s naznakom - za troškove upisa

KATOLIČKI BOGOSLOVNI FAKULTET

Adresa: Zrinsko-frankopanska 19
21001 SPLIT, pp. 329
E-mail: office@kbf-st.hr
URL: www.kbf-st.hr
Žiro-račun: 2360000-1101386150

I. Opće odredbe o upisu na integrirani Diplomski Filozofsko-teološki studij i Preddiplomski teološko-katehetski studij

Za akademsku godinu 2010./2011. KBF upisuje pristupnike u prvu godinu Integriranoga diplomskog filozofsko-teološkog studija i Preddiplomskoga teološko-katehetskog studija.

Na Integriranom diplomskom filozofsko-teološkom studiju predviđen je upis 35 pristupnika uz potporu ministarstva i 2 pristupnika koji nisu državljeni Republike Hrvatske i sami plaćaju studij. Ukupna kvota: 40.

Na Preddiplomskom teološko-katehetiskom studiju predviđen je upis 30 pristupnika uz potporu ministarstva i 2 pristupnika koji nisu državljeni Republike Hrvatske i sami plaćaju studij. Ukupna kvota: 35.

Upisu u prvu godinu na oba studija na KBF-u mogu pristupiti osobe koje su, osim potrebnih bodova s rang-liste, ispunili i druge uvjete: ako su priložili krsni list i preporuku ordinarija ili župnika, ako su obavili motivacijski razgovor na KBF-u te dodatnu provjeru znanja iz Katoličkoga vjeroučaka za učenike koji ga nisu učili u srednjoj školi.

Potrebni dokumenti za upis u prvu godinu

oba studija

Dokumenti koje su pristupnici dužni osobno priložiti za upis u studentsku službu KBF-a:

- krsni list,
- preslik svjedodžbi sva četiri razredne srednje škole,
- svjedodžbu o položenoj državnoj maturi,
- uvjerenje o položenom izbornom ispitu,
- preporuka župnika ili ordinarija i tri fotografije.

Nadnevci

Upis na Integrirani diplomski filozofsko-teološki studij i Preddiplomski teološko-katehetski studij bit će od 19. srpnja 2010. godine u 10,00 sati.

Motivacijski razgovor:

- Prijave za motivacijski razgovor bit će od 10. do 11. svibnja 2010. od 9,00 do 14,00 sati.
Motivacijski razgovor održat će se 12. svibnja s početkom u 9,00 sati.

- Za pristupnike, koji nisu bili u mogućnosti u svibnju pristupiti motivacijskom razgovoru, prijava i motivacijski razgovor bit će 15. lipnja od 9,00 do 12,00 sati.

Dodatna provjera znanja iz Vjeroučaka za pristupnike koji ga nisu pohađali u srednjoj školi:

- Prijava za dodatnu provjeru iz vjeroučaka bit će od 10. do 11. svibnja 2010. od 9,00 do 14,00 sati, a dodatna provjera znanja bit će 14. svibnja u 9,00 sati.

- Za pristupnike, koji nisu bili u mogućnosti u svibnju pristupiti provjeri znanja iz vjeroučaka, dodatna će prijava biti 15. lipnja u 9,00 sati, a provjera znanja bit će 17. lipnja 2010. u 9,00 sati.

KONTAKT OSOBA:

s. Mariangela Majić, studentska služba, tel.: 021/308-316

s. Dijana Mihalj, tajnica i voditeljica kadrovske službe, tel.: 021/308-300

KEMIJSKO-TEHNOLOŠKI FAKULTET

Adresa: 21000 Split, Teslina 10/V
Telefon: 021/329-420
Fax: 021/329-461
URL: www.ktf-split.hr
E-mail: dekanat@ktf-split.hr
Žiro-račun: 2330003-1100070918
Kontakt telefon: 021/329-429

1. Uvjeti upisa

Pravo upisa na preddiplomske studije Kemijsko tehnologija i Kemija, te stručni studij Kemijsko tehnologija, imaju pristupnici koji su završili četverogodišnje srednje obrazovanje. Svi pristupnici koji se prijave na natječaj za upis ne podliježu posebnoj provjeri znanja već se upisuju isključivo na temelju rang liste uspješnosti pristupnika na državnoj maturi.

Pravo upisa na integrirani preddiplomski i diplomski studij Farmacija, imaju pristupnici koji su završili četverogodišnje srednje obrazovanje, pohađali latinski jezik tijekom najmanje dvije godine te imaju dokaz o zdravstvenim i psihofizičkim sposobnostima za studij. Uvjerenje o zdravstvenim i psihofizičkim sposobnostima za studij izdano u Republici Hrvatskoj i ne starije od 60 dana računajući od dana upisa, te preslik dokaza o pohađanju latinskog jezika tijekom najmanje dvije godine kandidati su dužni dostaviti najkasnije do 02. srpnja 2010. god., jer u protivnom gube pravo upisa. Svi pristupnici koji se prijave na natječaj za upis upisuju se na temelju rang liste uspješnosti pristupnika

na državnoj maturi.

1.1. Upisi

Upisi će se vršiti:

- za srpanjski upisni rok od 19. - 26. srpnja 2010. godine od 10:00 – 14:00 sati;

- za rujanski upisni rok do 07. listopada 2010. godine od 10:00 – 14:00 sati.

2. Prijave i uvjeti upisa na preddiplomske studije Kemijska tehnologija i Kemija te stručni studij Kemijska tehnologija za pristupnike koji su do dana 31. siječnja 2010. navršili 24 godine

Za sve pristupnike koji su završili srednje obrazovanje, a nisu položili državnu maturu predviđen je broj mesta unutar upisnih kvota kako slijedi:

Naziv studija	Broj pristupnika
Preddiplomski studij Kemijska tehnologija	4
Preddiplomski studij Kemija	1
Stručni studij Kemijska tehnologija - smjer Kemijska tehnologija i materijali	1
smjer Prehrambena tehnologija	1

2.1. Razredbeni postupak za pristupnike koji su završili srednje obrazovanje a nisu položili državnu maturu

Razredbeni postupak se provodi vrednovanjem prosječne ocjene općeg uspjeha iz srednje škole

za odličan uspjeh	200 bodova
za vrlo dobar uspjeh	180 bodova
za dobar uspjeh	130 bodova
za dovoljan uspjeh	90 bodova

i srednjih ocjena iz hrvatskog jezika, matematike, fizike i kemije koje se izračunavaju tako da se zbroj ocjena postignutih iz pojedinog predmeta podjeli s 4:

Uspjeh:	Bodovi:
4,5 - 5,0	50
3,5 - 4,4	40
2,5 - 3,4	30
1,5 - 2,4	20
< 1,5	10

Sveukupno se na temelju općeg uspjeha i pojedinačnih ocjena iz srednje škole može postići najviše 400 bodova.

Razredbeni prag za preddiplomske studije Kemijska tehnologija i Kemija je 250 bodova, a razredbeni prag za stručni studij Kemijska tehnologija je 210 bodova.

Pristupnici s jednakim ukupnim brojem bodova bit će dodatno rangirani s obzirom na ocjene matematike, kemije te fizike.

Pristupnici koji su ostvarili pravo upisa, a nisu se upisali u propisanom vremenu gube pravo na upis.

Razredbeni ispit se ne polaze.

Prijave za razredbeni postupak primaju se 28. i 29. lipnja 2010. godine do 12:00 sati

2.2. Upisi za pristupnike koji su završili srednje obrazovanje a nisu položili državnu maturu

Objava rang liste pristupnika bit će 30. lipnja 2010. godine u 10:00 sati, a upisi će se vršiti 01. srpnja 2010. godine do 12:00 sati.

Uz prijavu treba priložiti sljedeće dokumente:

a) preslik domovnice (Hrvati koji nisu državljeni Republike Hrvatske prilažu dokaz o hrvatskoj narodnosti)

b) rodni list

c) svjedodžbu o završnom ispitu i svjedodžbe svih razreda srednje škole

d) ovjereni prijepis ocjena
e) potvrdu o uplati 100,00 kuna troškova razredbenog postupka uplaćeno na žiro-račun Fakulteta broj 2330003-1100070918.

3. Obavijesti

Sve informacije, obavijesti i pisani materijali mogu se dobiti u studentskoj službi Kemijsko-tehnološkog fakulteta u Splitu, a na raspolaganju je i Internet stranica <http://www.ktf-split.hr>

KINEZIOLOŠKI FAKULTET

Adresa: Split, Teslina 6

Tel: 021/302-440

Tel. Studentske službe: 021/302-444

Kontakt osoba: Marina Maleš

E-mail: dekanat@kifst.hr

E-mail: studentska.služba@kifst.hr

URL: <http://www.kifst.hr>

Žiro-račun: 2330003-1100399873; poziv na broj: JMBG

SVEUČILIŠNI PREDDIPLOMSKI STUDIJ

1/ PRIJAVE

Izvanredni studenti – kandidati stariji od 24 godine koji ne polažu državnu maturu
Ostali kandidati

2/ RAZREDBENI POSTUPAK

Razredbeni postupak sastoji se od testiranja zdravstvenog statusa

testiranja motoričkih sposobnosti s postavljenim pragom kao izlučnim kriterijem za svaku pojedinu motoričku sposobnost
Kandidati koji ne zadovolje samo jedan od izlučnih kriterija (zdravstveni status i motoričke sposobnosti) eliminiraju se iz daljnog razredbenog postupka

A/ Razredbeni postupak za redovite studente

Kandidati koji zadovolje postavljene kriterije u cijelosti se rangiraju prema uspjehu na državnoj maturi uz eventualni dodatak za kategorizirane sportaše.

B/ Razredbeni postupak za izvanredne studente

Kandidati do 24 godine – po uvjetima za redovite studente

Kandidati s navršenih 24 godine (s danom 31.01.2010.) – mogućnost odabira jedan od modela i to:

Polaganje državne mature – razredbeni postupak po uvjetima za redovite studente
Razredbeni postupak koji podrazumijeva

PRIJAVE za prvi rok od 07. do 10.06. do 13.00 sati

RAZREDBENI ISPIT 15. i 16.06. u 08.00 sati

PRIVREMENA LISTA prema rezultatima s razredbenog ispita 16.06. u 14.00 sati

ŽALBE 17.06. do 10.00 sati

KONAČNA LISTA prema rezultatima s razredbenog ispita 17.06. u 12.00 sati

UPISI za a) 18.06. u 08.00 sati

ČITANJE ISPOD CRTE 18.06. u za a) 10.00 sati

UPISI S LISTE ČEKANJA 18.06. u za a) 11.00 sati

UPISI za b) 21. i 22.07. do 12.00 sati

Prijave za drugi upisni rok 09.09. do 13.00 sati

Razredbeni ispit 14.09. u 08.00 sati

Upisi objavit će se naknadno

MEDICINSKI FAKULTET

Adresa: 21000 Split, Šoltanska 2.

Telefon: 021-557-918, 557-930, 557-931, fax: 021-557-895

Web stranica: <http://www.mefst.hr>

E-mail: office@mefst.hr

Žiro-račun: 2330003 - 1100071293

UPIS PRISTUPNIKA U SUSTAVU DRŽAVNE MATURE

Za upis u ak. god. 2010./11. za pristupnike koji su na dan 01.02.2010. mlađi od 24 godine, odnosno ostvaruju pravo na upis na fakultete kroz sustav državne mature, rezervirane su slijedeće kvote upisa po studijima:

1. Integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij MEDICINA	70 MJESTA
2. Integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij DENTALNA MEDICINA (STOMATOLOGIJA)	25 MJESTA
3. Trogodišnji stručni studij SESTRINSTVO	30 MJESTA
4. Trogodišnji stručni studij FIZIOTERAPIJA	20 MJESTA

Studenti se upisuju isključivo po redoslijedu na rang listi državne mature koju će prema zahtjevu Medicinskog fakulteta u Splitu i prema uvjetima objavljenim u Brošuri Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa, Agencije za znanost i visoko obrazovanje i Nacionalnog centra za vanjsko vrednovanje obrazovanja (NCVVO), Zagreb, studeni 2009., obaviti Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja a rang listu sastaviti Agencija za znanost i visoko obrazovanje, Središnji prijavnji ured, Donje Svetice 38, 10000 Zagreb.

1. Uvjeti upisa

Uvjeti upisa za sve studijske programe su objavljeni u Brošuri.

Dodatni uvjeti samo za integrirani studij Dentalne medicine (Stomatologiju).

Medicinski fakultet u Splitu za upise u ak. god. 2010/2011. neće samostalno obavljati provjeru, već će se za Medicinski fakultet u Splitu provjera psihofizičkih sposobnosti – psihomotorika za sve kandidate obavljati u specijalističkim ordinacijama medicine rada ili u ovlaštenim ordinacijama privatne psihološke prakse.

U navedenim ordinacijama provjeru trebaju obaviti psiholozi koji imaju posebnu dopusnicu Hrvatske psihološke komore za obavljanje psihološke djelatnosti a same ordinacije trebaju biti opremljene uređajima na kojima se može obaviti provjera: Gibsonov spiralni labirint i Bonnardelova sinusoida.

Provjera se obavlja isključivo u Republici Hrvatskoj do zaključno 15.06.2010.

Jednoznačan formular Uvjerenja o motoričkim sposobnostima treba se preuzeti na mrežnim stranicama Medicinskog fakulteta u Splitu.

Troškove provjere snose sami kandidati.

Provjera koja utvrdi da kandidat ima odgovarajuće motoričke sposobnosti potrebne za studij Dentalne medicine (Stomatologiju), preračunati će se u bodove - 100 bodova maksimalno (odnosno maksimalno 10%).

Originalno uvjerenje zajedno sa adresom i kontakt telefonom kandidati trebaju dostaviti na adresu:

Medicinski fakultet u Splitu

21000 Split,

Šoltanska 2

Voditelj st. referade stomatologije

Filip Klarić – Kukuz

testiranje motoričkih sposobnosti i zdravstvenog statusa, te vrednovanja uspjeha u srednjoj školi.

Rangiranje se provodi na temelju prosjeka ocjena sva četiri razreda iz predmeta matematika, hrvatski jezik, strani jezik te biologija i to prema tablici

PREDMETI KOJI SE BODUJU

Prosječna ocjena u sva četiri razreda

Matematika	25%
Hrvatski jezik	25%
Strani jezik	25%
Biologija	

Uvjerenja se primaju do zaključno 15.06.2010. u 13,00 sati. Uvjerenja prijela iza navedenog roka neće se uvrstiti u tablicu koja se šalje Agenciji za znanost i visoko obrazovanje, Središnji prijavni ured, Donje Svetice 38, 10000 Zagreb.

2. Upisi

Upis pristupnika koji su ostvarili pravo na upis na Medicinski fakultet Split, predviđa se da će se obaviti od 22. srpnja do 26. srpnja 2010.

Redoslijed upisa, dokumentacija za upis, troškovi upisa i ostale obavijesti biti će na vrijeme oglašene na oglašnim pločama Medicinskog fakulteta Split i mrežnim stranicama Medicinskog fakulteta u Splitu.

3. Pravila upisa

Upute objavljene na oglašnim pločama Medicinskog fakulteta Split i mrežnim stranicama Medicinskog fakulteta u Splitu sastavni su dijelovi ovog natječaja.

UPIS PRISTUPNIKA IZVAN SUSTAVA DRŽAVNE MATURE

Za upis u ak. god. 2010./11. za pristupnike koji su na dan 01.02.2010. bili stariji od 24 godine, odnosno ostvaruju pravo na upis na fakultete izvan sustava državne mature, rezervirane su slijedeće kvote upisa po studijima:

1. Integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij

MEDICINA 5 MJESTA

2. Integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij

DENTALNA MEDICINA
(STOMATOLOGIJA) 10 MJESTA

3. Trogodišnji stručni studij

SESTRINSTVO 30 MJESTA

4. Trogodišnji stručni studij

FIZIOTERAPIJA 5 MJESTA

Na mrežnim stranicama Medicinskog fakulteta u Splitu mefst.hr objavljeni su uvjeti i pravila upisa, razredbenog postupaka i rokovi za prijavu.

PRIJAVE ZA UPIS

Prijave ispita državne mature i prijava za upis na sve studijske programe na Pomorskom fakultetu u Splitu (pristupnici kategorije A i kategorije B) izvodi se putem Nacionalnoga informacijskog sustava prijava na visoka učilišta (NISpVU) kojemu se pristupa preko internetske stranice www.postani-student.hr.

KRITERIJI ZA SASTAVLJANJE RANG LISTE (kategorije A i B) ZA UPIS

Rang-lista za upis na pojedine studije Fakulteta sastavlja se prema bodovima koje ostvare prijavljeni kandidati.

Pristupnici stječu pravo na upis prema postignutim bodovima, a na temelju vrednovanja:

1. uspjeha u prethodnom srednjoškolskom obrazovanju,

2. položenih ispita na državnoj maturi te 3. posebnih postignuća.

1. vrednovanje ocjena iz srednje škole		30 %
--	--	------

2. vrednovanje obveznog dijela državne mature:	osnovna razina (B)	ukupno do
		60 %

hrvatski jezik	osnovna razina	20 %
matematika	osnovna razina	20 %
strani jezik	osnovna razina	20 %

Izborni predmet: NIJE UVJET fizika/ informatika*	osnovna razina	10 %
--	----------------	------

3. posebna postignuća		
-----------------------	--	--

1. časnički ispit	5 %
2. ovlaštenje za pomorce	5 %
3. 1-3 mjesto na državnim natjecanjima iz predmeta matematika, fizika, informatika i engleski jezik	5 %

4. sportaši od 1. do 3. kategorije	5%
------------------------------------	----

* Fizika se vrednuje za upis na studij: Pomorska nautika, Brodostrojarstvo i Pomorske elektrotehničke i informatičke tehnologije. Informatika se vrednuje za upis na studij Pomorskog menadžmenta i Pomorske tehnologije jahta i marina.

NAPOMENA:

Pristupnici koji imaju dokaze o posebnim postignućima:

časnički ispit; 2. ovlaštenje za pomorce dužni su iste dostaviti Studentskoj službi najkasnije do 23. lipnja 2010.

PRIJAVE ZA UPIS PRISTUPNIKA KOJI SU DO 31. SIJEČNJA 2010. NAVRŠILI 24 GODINE (kategorija C)

Pristupnici za upis koji su do 31. siječnja 2010. godine navršili 24 godine ne moraju polagati državnu maturu te se mogu prijaviti za upis u okviru planirane kvote, ali samo u statusu izvanrednog studenta.

Pravo prijave na natječaj imaju pristupnici koji su završili srednju školu u trajanju od četiri godine te položili završni ispit (maturu). Svi pristupnici za upis obvezni su prijaviti se za razredbeni postupak.

Razredbenim postupkom utvrđuje se rang lista pristupnika.

Pojedine komponente postupka donose slijedeći broj bodova:

I. Postignut uspjeh u srednjoj školi:

a) prema prosječnom uspjehu svih godina srednje škole + uspjeh na završnom ispitu:

- odličan uspjeh 35 bodova

(prosjek od 4,50 do 5,00)

- vrlo dobar uspjeh 25 bodova

- dobar uspjeh 20 bodova

- dovoljan uspjeh 15 bodova

- uspješno 10 bodova

- uspješno 5 bodova

- uspješno 2 bodova

- uspješno 1 bodova

- uspješno 0,5 bodova

- uspješno 0,25 bodova

- uspješno 0,1 bodova

- uspješno 0,05 bodova

- uspješno 0,025 bodova

- uspješno 0,01 bodova

- uspješno 0,005 bodova

- uspješno 0,0025 bodova

- uspješno 0,001 bodova

- uspješno 0,0005 bodova

- uspješno 0,00025 bodova

- uspješno 0,0001 bodova

- uspješno 0,00005 bodova

- uspješno 0,000025 bodova

- uspješno 0,00001 bodova

- uspješno 0,000005 bodova

- uspješno 0,0000025 bodova

- uspješno 0,000001 bodova

- uspješno 0,0000005 bodova

- uspješno 0,00000025 bodova

- uspješno 0,0000001 bodova

- uspješno 0,00000005 bodova

- uspješno 0,000000025 bodova

- uspješno 0,00000001 bodova

- uspješno 0,000000005 bodova

- uspješno 0,0000000025 bodova

- uspješno 0,000000001 bodova

- uspješno 0,0000000005 bodova

- uspješno 0,00000000025 bodova

- uspješno 0,0000000001 bodova

- uspješno 0,00000000005 bodova

- uspješno 0,000000000025 bodova

- uspješno 0,00000000001 bodova

- uspješno 0,000000000005 bodova

- uspješno 0,0000000000025 bodova

- uspješno 0,000000000001 bodova

- uspješno 0,0000000000005 bodova

- uspješno 0,00000000000025 bodova

- uspješno 0,0000000000001 bodova

- uspješno 0,00000000000005 bodova

- uspješno 0,000000000000025 bodova

- uspješno 0,00000000000001 bodova

- uspješno 0,000000000000005 bodova

- uspješno 0,0000000000000025 bodova

- uspješno 0,000000000000001 bodova

- uspješno 0,0000000000000005 bodova

- uspješno 0,00000000000000025 bodova

- uspješno 0,0000000000000001 bodova

- uspješno 0,00000000000000005 bodova

- uspješno 0,000000000000000025 bodova

- uspješno 0,00000000000000001 bodova

- uspješno 0,000000000000000005 bodova

- uspješno 0,0000000000000000025 bodova

- uspješno 0,000000000000000001 bodova

- uspješno 0,0000000000000000005 bodova

- uspješno 0,00000000000000000025 bodova

- uspješno 0,0000000000000000001 bodova

- uspješno 0,00000000000000000005 bodova

- uspješno 0,000000000000000000025 bodova

PRIRODOSLOVNO MATEMATICKI FAKULTET

Adresa: Teslina 12/III, Split
Tel: 021/385-133
 studentska služba: 021/385-888, fax: 384-086
E-mail: upisi@pmfst.hr
URL: http://www.pmfst.hr;
Žiro-račun: 2330003 - 1100068831
Poziv na broj: 02661114

Upisi na prvu godinu preddiplomskog studija na sve studijske programe vršiti će se od 19.07. do 23.07.2010. godine u vremenu od 10 – 12 sati.

Kandidati stariji od 24 godine koji nisu polagali državnu maturu:

Prijava za upis za sve studijske programe: 17.06. do 18.06.2010. od 10-12 sati

Razredbeni ispit (samo za studijski program Biologija i Kemija): 28.06.2010. u 9,00 sati;

Rezultati razredbenog postupka 29. 06. 2010.

Trošak razredbenog postupka: 200,00 kuna (studijski program Biologija i Kemija); 100,00 kuna (ostali studijski programi).

Uz prijavu za razredbeni postupak kandidati su dužni priložiti sljedeće dokumente: svjedodžbu o završnom ispitu; svjedodžbe svih razreda srednje škole; domovnicu; rodni list; dokaz o uplati troškova razredbenog postupka.

Detaljnija objašnjenja za svaki studijski program , te informacije o upisima možete pronaći na Web stranicama www.pmfst.hr.

Sve informacije mogu se dobiti i u Studentskoj službi, telefonom 021/385 – 888 ili osobno, u Teslinoj 12/III od 10,00 do 12,00 sati.

Matematika, Kemija i Biologija

IZRAVAN UPIS (1 000 bodova)

Upisi u prvu godinu preddiplomskog studija Mediteranska poljoprivreda će se provoditi od 19. srpnja 2010. do 23. srpnja 2010. od 10.00 – 14.00 sati.

Za upis je potrebno priložiti sljedeće dokumente:

domovnicu,
 rodni list,
 potvrdu o prebivalištu,
 dvije fotografije,
 ocjene svih predmeta u svim razredima srednje škole u četverogodišnjem trajanju, rezultate položenih ispita na državnoj maturi, odnosno ekvivalentnih ispita koje putem Nacionalnog centra za vanjsko vrednovanje polažu pristupnici koji su srednju školu završili prije 2010. godine ili izvan Republike Hrvatske, a u svrhu rangiranja za upis na studij,

rezultate državnih i međunarodnih natjecanja znanja iz matematike, kemije i biologije,

dokaz o uplati iznosa od 350,00 kuna na ime troškova upisa i pripadajuće dokumentacije (uplaćuje se na žiro-račun Sveučilišta u Splitu 2330003-1100025103,

model 02, poziv na broj odobrenja 550, s naznakom za troškove upisa).

Sve dodatne informacije o studiju i upisu studenta mogu se dobiti u Studentskoj referadi i na web stranicama <http://www.medp.unist.hr>.

stupku u kojem se vrednuju rezultati postignuti tijekom srednjoškolskog obrazovanja: opći uspjeh svih razreda srednje škole, ocjene iz predmeta hrvatski jezik i matematika. Ukupni bodovi se izračunavaju na sljedeći način:

maksimalno 1000
 $BODOVI_4 = 20*ZOU + 16*ZMA + 14*ZHJ$
 gdje je:
 ZOU - zbroj ocjena općeg uspjeha svih razreda
 ZMA - zbroj ocjena iz matematike u svim razredima
 ZHJ - zbroj ocjena iz hrvatskog jezika u svim razredima.

Primjer:

Razred	srednje škole	I.	II.	III.	IV.	Zbroj
Opći uspjeh	4	3	4	5		16
Matematika	3	4	4	4		15
Hrvatski jezik	4	3	2	4		13
Bodovi	20	16	16	15	14	13
	$= 20*16 + 16*15 + 14*13 = 742$					boda

Prijave za upis zaprimat će se od 12. srpnja do 16. srpnja 2010. Rang lista pristupnika objavit će se 21. srpnja 2010. u 12:00 na oglasnoj ploči u Kopilici 5, Split i web stranici www.oss.unist.hr. Žalbeni rok na rang listu je do 12:00 sati 22. srpnja 2010. Upisi temeljem zaprimljenih prijava provest će se od 19. srpnja do 26. srpnja 2010.

SVEUČILIŠNI STUDIJSKI CENTAR ZA STUDIJE MORA

Adresa: Livanjska 5/III
Žiro-račun: 2330003-1100025103
Poziv na broj: 680
Kontakt osoba: Tihana Draganja, voditeljica studentske referade, tel. 021 - 558-214
E-mail: tihana@unist.hr

UVJETI UPISA

Položena državna matura B razine i izborni predmet na državnoj maturi iz biologije. Svi pristupnici koji se prijave na natječaj na naše sveučilišne preddiplomske studije podliježu razredbenom postupku, kojim se temeljem rezultata državne mature utvrđuje rang lista uspješnosti.

Na našim preddiplomskim sveučilišnim studijskim programima nema dodatne provjere znanja, vještina i sposobnosti.

UPISI U PRVU (I) GODINU PRED-DIPLOMSKIH STUDIJA

stručni studij	REDOVITI STUDENTI		Σ	IZVANREDNI STUDENTI		Σ
	dm	bez dm		dm	bez dm	
Elektronika	35	5	40	10	10	20
Elektroenergetika	35	5	40	10	10	20
Informacijska tehnologija	50	10	60	20	20	40
Konstrukcijsko strojarstvo	35	5	40	10	10	20
Računovodstvo i financije	50	10	60	30	30	60
Trgovinsko poslovanje	70	10	80	40	40	80

Upisi će se obavljati temeljem rang liste uspješnosti na državnoj maturi od 20. do 23. srpnja 2010 do 12,00 sati.

Za upis obavezno treba priložiti:

1. Izvornu maturalnu svjedodžbu,
2. Izvornu potvrdu o završenoj državnoj maturi i položen izborni predmet iz biologije,
3. Domovnicu,
4. Rodni list,
5. Potvrdu o prebivalištu
6. Dvije fotografije (3,5 cm x 4,5 cm) za indeks i matični list,
7. Dokaz o uplati 350 kuna za troškove upisa i upisnih materijala,
8. Dokaz o uplati 25 kuna za izradu studentske iksice.

UMJETNIČKA AKADEMIA

Adresa: Tvrdava Gripe, Glagoljaška b.b., 21000 Split
Tel: 021/348-622
Fax: 021/348-620
URL: http://www.umas.hr
E-mail: referada@umas.hr
Žiro-račun: 2330003-1100090996

Uvjeti upisa:

Položena državna matura, razina B (kandidati koji završavaju srednju školu 2010.)

Uspješno položene Dodatne provjere znanja, vještina i sposobnosti (DPZVS) - svi kandidati

Uvjeti upisa za svaki pojedini studij nalaze se na web stranici Umjetničke akademije i na oglasnoj ploči na adresi Glagoljaška bb.

Kalendar Dodatnih provjera znanja, vještina i sposobnosti (DPZVS):

Odjel likovnih umjetnosti

2.5. zaključene prijave za Umjetničku akademiju putem sustava www.postani-student.hr

17.5. 10.00-12.00 prijave za DPZVS na Studentskoj referadi Umjetničke akademije

17.5. 9.00-13.00 predaja mapa na lokacijama studija

18.5. 8,30 sati objava rezultata mapa

18.-21.5. DPZVS (točan raspored bit će objavljen na oglasnoj ploči Umjetničke akademije)

24.5. rezultati DPZVS i žalbe na rezultate, Vijeće

Odjel glazbene umjetnosti

6.6. zaključene prijave za Umjetničku akademiju putem sustava www.postani-student.hr

21.6. 10.00-12.00 prijave za DPZVS na Studentskoj referadi Umjetničke akademije

21.-24.6. DPZVS (točan raspored bit će objavljen na oglasnoj ploči Umjetničke akademije)

28.6. rezultati DPZVS i žalbe na rezultate, Vijeće

Za oba Odjela:

7.-20.7. objava rang lista i potvrda upisa putem sustava www.postani-student.hr

22.7. 10.00-12.00 upisi studenata iz ljetnog roka na Studentskoj referadi Umjetničke akademije

Troškovi DPZVS iznose 300 kn.

Uvjeti upisa za svaki pojedini studij nalaze se na web stranici Umjetničke akademije i na oglasnoj ploči na adresi Glagoljaška bb.

Umjetnička akademija neće uzimati u obzir prijave za DPZVS i mape pristigle postom.

Sve dodatne informacije mogu se dobiti na Umjetničkoj akademiji koja je objavila informativne letke na svojim web stranicama www.umas.hr te putem mail adrese referada@umas.hr.

SVEUČILIŠNI STUDIJ MEDITERANSKA POLJOPRIVREDA

Adresa: Put Duijlova 11, 21000 Split
Tel: 021/434 490
Fax: 021/434 491
E-mail: office@medp.unist.hr
URL: <http://www.medp.unist.hr>
Žiro-račun: 2330003-1100025103

Upisi

Rang-lista prijavljenih kandidata za upis na studijski program sastavlja se prema sljedećem sustavu bodovanja:

a) Na temelju uspjeha u srednjoj školi do 400 bodova

Na temelju položenih ispita na državnoj maturi

Hrvatski jezik do 50 bodova

Matematika do 250 bodova

Strani (ili klasični) jezik do 50 bodova

Biologija ili Kemija* do 250 bodova

*Uvjet je za upis na studij položen bar jedan od navedenih predmeta. Ako je kandidat položio oba predmeta, za bodovanje se uzima onaj predmet iz kojega je kandidat ostvario bolji uspjeh.

Na temelju provjere posebnih sposobnosti nema bodova

Na temelju dodatnih učenikovih postignuća

Za jedno od sljedećih postignuća: osvojeno jedno mjesto od prva tri na državnim natjecanjima u RH ili sudjelovanje na međunarodnoj olimpijadi iz predmeta

**SVEUČILIŠTE U SPLITU
STUDENTSKI CENTAR SPLIT
Sinjska 6
Broj :1661 /10g.**

Na temelju Odluke Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa, KLASA: 602-01/10-03/00111, URBROJ: 533-07-10-0001, o kriterijima za raspodjelu mesta u studentskim domovima Studentskih centara u Republici Hrvatskoj za akademsku godinu 2010/2011. od 19. svibnja 2010. godine i članka 2. točka 1. Pravilnika o stjecanju svojstva korisnika i načinu i uvjetima korištenja usluga, Studentski centar Split raspisuje

NATJEČAJ

za raspodjelu mesta u studentskim domovima, te učeničkim domovima za akademsku godinu 2010/2011. za redovite studente sveučilišnih i stručnih studija Sveučilišta u Splitu

I. OPĆE ODREDBE

Pravo natjecanja i smještaja u studentski dom u akademskoj 2010./2011. godini imaju:

1. redoviti studenti državljeni Republike Hrvatske
2. redoviti studenti Hrvati iz drugih država

II. STUDENTI KOJI SE NATJEČU, A STJEĆU PRAVO NA IZRAVNO DOBIVANJE MESTA U STUDENTSKOM DOMU

1. Studenti koji imaju prosjek svih položenih ispita na studiju iznad 4,499 i ako nemaju ponavljanja, zaostajanja ili prekida u tijeku studija u Republici Hrvatskoj (odnosi se samo na studente druge godine i viših godina sveučilišnih dodiplomskih studija)

- molba-obrazac -(B- 5) (obrazac se odnosi i na studente koji ne dobivaju dom izravno, a natječu se za navedene godine studija)
- ovjereni prijepis ocjena svih položenih ispita, na **svim godinama** studija
- rodni list
- uvjerenje /potvrdu o prebivalištu (MUP),
- indeks na uvid

2. Studenti druge godine i viših godina preddiplomskog sveučilišnog i stručnog studija te inegriranog preddiplomskog i diplomskog sveučilišnog studija koji imaju prosjek ocjena svih položenih ispita na studiju iznad 4,499 uz najmanje stečenih 30 ECTS bodova u tekućoj akademskoj godini, a zaključno do 23.srpna 2010. Godine i ako nemaju zaostajanja tijekom studija u Republici Hrvatskoj.

- molba-obrazac- (B-2) (obrazac se odnosi i na studente koji ne dobivaju dom izravno, a natječu se za navedene godine studija)
- ovjereni prijepis ocjena svih položenih ispita, na **svim godinama** studija i stečeni broj ECTS bodova
- rodni list
- uvjerenje /potvrdu o prebivalištu (MUP),
- indeks na uvid

3.Studenti prve godine preddiplomskog sveučilišnog i stručnog studija, te integriranog preddiplomskog i diplomskog sveučilišnog studija koji imaju prosjek svih položenih ispita iznad 4,699 uz najmanje stečenih 30 ECTS bodova u tekućoj akademskoj godini, a zaključno do 23.srpna 2010. godine, te ako nemaju ponavljanja, zaostajanja ili prekida u tijeku studija u Republici Hrvatskoj:

- molba-obrazac-(B-2) (obrazac se odnosi i na studente koji ne dobivaju dom izravno, a natječu se za navedene godine studija)
- ovjereni prijepis ocjena svih položenih ispita na **svim godinama** studija i stečeni broj ECTS bodova
- rodni list
- uvjerenje /potvrdu o prebivalištu (MUP)
- indeks na uvid

4.Studenti koji će prvi put upisati prvu godinu diplomskog sveučilišnog studija i prvu godinu specijalističkog diplomskog stručnog studija, a koji

imaju prosjek ocjena svih položenih ispita na predhodno završenoj razini studija (preddiplomskom sveučilišnom I stručnom studiju) iznad 4.499 te ako nemaju zaostajanja tijekom prethodno završenog studija u Republici Hrvatskoj

- molba-obrazac-(B-3) (obrazac se odnosi i na studente koji ne dobivaju dom izravno, a natječu se za navedene godine studija)
- ovjereni prijepis ocjena svih položenih ispita na **svim godinama** studija i stečeni broj ECTS bodova
- rodni list
- uvjerenje /potvrdu o prebivalištu (MUP)
- indeks na uvid

5.Studenti prve godine diplomskog sveučilišnog studija I specijalističkog diplomskog stručnog studija koji imaju prosjek ocjena svih položenih ispita na prethodno završenoj razini studija (preddiplomskom sveučilišnom I stručnom studiju), te na prvoj godini diplomskog studija I specijalističkog diplomskog stručnog studija iznad 4.499 uz najmanje stečenih 30 ECTS bodova u tekućoj akademskoj godini, a zaključno do 23.srpna 2010.godine i ako nemaju zaostajanja tijekom studija u Republici Hrvatskoj.

- molba-obrazac-(B-4) (obrazac se odnosi i na studente koji ne dobivaju dom Izravno, a natječu se za navedene godine studija)
- ovjereni prijepis ocjena svih položenih ispita na **svim godinama** studija i stečeni broj ECTS bodova
- rodni list
- uvjerenje /potvrdu o prebivalištu (MUP)
- indeks na uvid

6. Iznimno studenti prve godine diplomskog sveučilišnog studija, koji su upisali samo ljetni semestar i koji imaju prosjek ocjena svih položenih ispita na prethodno završenoj razini studija (preddiplomskom sveučilišnom studiju), te u ljetnom semestru, iznad 4.499 uz najmanje stečenih 18 ECTS bodova u tekućoj akademskoj godini , a zaključno do 23.srpna 2010g. i ako nemaju zaostajanja tijekom studija u Republici Hrvatskoj

- molba-obrazac-(B-4) (obrazac se odnosi i na studente koji ne dobivaju dom Izravno, a natječu se za navedene godine studija)
- ovjereni prijepis ocjena svih položenih ispita na **svim godinama** studija i stečeni broj ECTS bodova
- rodni list
- uvjerenje /potvrdu o prebivalištu (MUP)
- indeks na uvid

7. Studenti druge I treće godine diplomskog sveučilišnog studija I studenti druge I treće godine specijalističkog diplomskog stručnog studija koji imaju prosjek ocjena svih položenih ispita na prethodno završenoj razini studija (preddiplomskom sveučilišnom I stručnom studiju), te u svim godinama diplomskog studija I specijalističkog diplomskog studija iznad 4.499 uz najmanje stečenih 30 ECTS bodova u tekućoj akademskoj godini, a zaključno do 23.srpna 2010.godine i ako nemaju zaostajanja tijekom prethodno završenog studija, te za vrijeme diplomskog sveučilišnog studija I specijalističkog diplomskog stručnog studija u Republici Hrvatskoj.

- molba-obrazac-(B-4) (obrazac se odnosi i na studen-

te koji ne dobivaju dom izravno, a natječu se za navedene godine studija)

- ovjereni prijepis ocjena svih položenih ispita na **svim godinama** studija i stečeni broj ECTS bodova
- uvjerenje /potvrdu o prebivalištu (MUP)
- indeks na uvid

8.Studenti koji će u akademskoj 2010./2011. godini prvi put upisati prvu

godinu preddiplomskog sveučilišnog, integriranog preddiplomskog I diplomskega sveučilišnog studija I stručnog studija u Republici Hrvatskoj, a koji imaju prosjek ocjena 5,00 tijekom svih razreda srednjoškolskog obrazovanja

- molba-obrazac-(B-1) (obrazac se odnosi i na druge studente brutoče koji ne dobivaju dom Izravno, a natječu se za navedene godine studija)
- rodni list
- ovjerenu kopiju svjedožbi **svih razreda** srednjoškolskog obrazovanja
- uvjerenje /potvrdu o prebivalištu (MUP)

9. Studenti poslijediplomskog sveučilišnih (doktorskih) studija, ako su zaposleni na javnim visokim učilištima ili javnim znanstvenim institutima u suradničkom zvanju asistenta(uključujući i znanstvene novake) uz uvjet da nemaju mjesto prebivališta u mjestu studiranja. Odnosi se na javna visoka učilišta i javne znanstvene institute na području Splita.

- molba-obrazac-(B-6) (obrazac se odnosi i na studente koji ne dobivaju dom Izravno, a natječu se za navedene godine studija)
- ugovor o radu ili ugovor o znanstvenom novaštvu,
- uvjerenje /potvrdu o prebivalištu (MUP),
- rodni list
- indeks na uvid,
- radnu knjižicu na uvid

10. Studenti kojima su oba roditelja umrla, nestala ili nepoznata,studenti čiji su roditelji bili razvedeni (uključujući i djecu iz izvanbračnih zajednica), a preminuo im je onaj roditelj kome su sudski bili dodijeljeni ili sa kojim su živjeli

Studenti koji su bili smješteni u domove socijalne skrbi ili u udomiteljske obitelji do punoljetnosti, uz uvjet da nemaju zaostajanja tijekom studija u Republici Hrvatskoj,

trebaju podnijeti slijedeće dokumente:

- molba-obrazac (vidjeti vrstu studija na obrascu)
- ovjereni prijepis ocjena svih položenih ispita na **svim godinama** studija i stečeni broj ECTS bodova
- uvjerenje /potvrdu o prebivalištu (MUP),
- rodni list studenta /izvod iz matične knjige rođenih,
- smrtni list roditelja, ili rješenje centra za socijalnu skrb
- dokaz o nestanku roditelja,
- pravomočnu sudsku presudu o razvodu braka roditelja,
- rješenje Centra za socijalnu skrb o smještaju u domove socijalne skrbi ili udomiteljske obitelji
- indeks na uvid

11. Studenti invalidi od I do V kategorije(iznad 50% telesnog oštećenja) (stupnja) invalidnosti (uklju-

čujući i studente s invaliditetom na poslijediplomskom sveučilišnom studiju). Status ovih studenata dokazuje se rješenjem o postotku tjelesnog oštećenja Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje

- molba-obrazac (vidjeti vrstu studija na obrascu)
- ovjereni **prijepis ocjena svih** položenih ispita na **svim godinama** studija i stečeni broj ECTS bodova
- rodni list
- uvjerenje /potvrdu o prebivalištu (MUP),
- rješenje invalidske komisije o postotku tjelesnog oštećenja područnog ureda Fonda mirovinsko-invalidskog osiguranja Republike Hrvatske ili Ministarstva obrane Republike Hrvatske
- indeks na uvid

12. Studenti kojima je dodijeljena državna stipendija grupe "A" (osobito nadareni studenti) temeljem Pravilnika o dodijeljivanju državnih stipendija redovitim studentima dodiplomske studije i naknada dijela troškova školarine studentima poslijediplomske studije (N.N. broj 151/02) i studenti kojima je dodijeljena državna studentska stipendija grupe "D" temeljem članka 54. Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji (N.N. br. 174/04. i 92/05).

Studenti kojima je dodijeljena državna studentska stipendija grupe "D1" na temelju članka 48 e Zakona o zaštiti vojnih i civilnih invalida rata /NN br.86/92; 58/93 i 2/94; 76/94 ; 108/95; 82/01; 102/03), te studenti stipendisti Fonda za stipendiranje hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i djece hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata, uz uvjet da nemaju zaostajanja tijekom studija u Republici Hrvatskoj, trebaju donijeti :

- molba-obrazac (vidjeti vrstu studija na obrascu)
- rješenje /ugovor o dodjeli državne stipendije,
- ovjereni **prijepis ocjena svih** položenih ispita na **svim godinama** studija i stečeni broj ECTS bodova
- rodni list
- uvjerenje (potvrdu o prebivalištu MUP),
- indeks na uvid

13. Studenti koji su djeca smrtno stradalog branitelja iz Domovinskog rata, studenti HRVI iz Domovinskog rata i njihova djeca studenti HRVI iz Domovinskog rata I. skupine, te studenti hrvatski branitelji iz Domovinskog rata imaju prednost pri smještaju u učeničke odnosno studentske domove na temelju članka 56.Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji /NN br. 174/04., 92/05.,2/07. – Odluka USRH pod uvjetom da im redoviti prihodi mjesečno po članu kućanstva ne prelaze dvostruki iznos cenzusa redovitih novčanih prihoda iz članka 88. st. 1. toč. 5. navedenog Zakona. Census redovitih prihoda utvrđen je člankom 88. st. 1. toč.5. navedenog Zakona na način da oni i članovi njihove obitelji u kućanstvu nemaju ukupno druge redovite novčane prihode mjesečno po članu kućanstva veće od 30% od utvrđene proračunske osnovice u Republici Hrvatskoj (dvostruki iznos cenzusa iznosi 1.995,60 kuna), ted a nemaju zaostajanja tijekom studija u Republici Hrvatskoj. Visina prihoda o zajedničkom kućanstvu dokazuje se potvrdom o visini dohotka koju izdaje nadležna porezna uprava Ministarstva financija RH za 2009. Godinu te potvrdom o visini ukupno isplaćene obiteljske mirovine zavoda za mirovinsko osiguranje za 2009.godinu (za sve članove zajedničkog kućanstva. Studenti podnose slijedeće dokumente:

- Molba-obrazac (vidjeti vrstu studija na obrascu) izjavu o zajedničkom kućanstvu ovjerena kod javnog bilježnika
- potvrdu nadležne Porezne uprave Ministarstva financija RH za sve članove kućanstva o visini dohotka za 2009. godinu
- potvrda o visini ukupno isplaćene obiteljske mirovine od Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje za 2009g.(za sve članove kućanstva)
- ovjereni **prijepis ocjena svih** položenih ispita na

SVEUČILIŠTE U SPLITU, FILOZOFSKI FAKULTET

raspisuje

NATJEČAJ ZA IZBOR

1. jednog nastavnika u znanstveno-nastavno zvanje i na radno mjesto redovitog profesora u trajnom zvanju za znanstveno područje humanističke znanosti, polje filozofija, grana logika,

2. jednog nastavnika u nastavno zvanje i na radno mjesto lektora za znanstveno područje humanističke znanosti, polje filologija, grana kroatistika, za potrebe Centra za hrvatske studije u svijetu.

Uvjeti:

Na Natječaju mogu ravnopravno sudjelovati kandidati oba spola.

Svi pristupnici za izbor trebaju ispunjavati uvjete propisane Zakonom o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (NN 123/03, 105/04, 174/04, 46/07).

Pristupnici za izbor na radno mjesto pod točkom 2. moraju ispunjavati i sljedeće uvjete:

- završen preddiplomski i diplomski sveučilišni studij Hrvatskog jezika i književnosti u Republici Hrvatskoj,
- tri godine radnog iskustva u struci od čega najmanje jedna godina u radu sa stranim studentima (hrvatski kao drugi i strani jezik),
- objavljena najmanje tri stručna rada,
- poznavanje rada u najmanje jednom od e-learning programa (Moodle ili Blackboard),
- znanje najmanje dva strana jezika od kojih je jedan engleski.

Znanje stranih jezika i rada u e-learning programima podložna su provjeri prije donošenja odluke o odabiru kandidata.

Natječajna dokumentacija:

Pristupnici za izbor na radno mjesto pod točkom 1. uz prijavu na natječaj trebaju priložiti

- u tiskanom obliku:
- 1. životopis pristupnika
- 2. presliku domovnice
- 3. presliku diplome o odgovarajućoj stručnoj spremi odnosno akademском stupnju,
- 4. prikaz znanstvene, nastavne, odnosno stručne djelatnosti,
- 5. popis radova,
- 6. radove, odnosno separate radova relevantnih za izbor. Sva dokumentacija, osim radova, prilaže se u dva primjera.
- prilozi pod 1., 4. i 5. trebaju biti dostavljeni i u elektroničkom obliku (na CD-u).

Pristupnici za izbor na radno mjesto pod točkom 2. uz prijavu na natječaj trebaju priložiti:

- 1. životopis pristupnika
- 2. presliku domovnice
- 3. presliku diplome o odgovarajućoj stručnoj spremi odnosno akademском stupnju,
- 4. radove relevantne za izbor
- 5. presliku radne knjižice i potvrdu poslodavca o potrebnom radnom iskustvu
- 6. dokaz o sposobljenosti za rad u Moodle ili Blackboard programu
- 7. dokaz o znanju stranih jezika

Sva dokumentacija, osim radova, prilaže se u dva primjera.

Rok za podnošenje prijave je 8 (osam) dana od dana objave natječaja.

Prijave se šalju se na adresu: Filozofski fakultet u Splitu, Sinjska 2, 21 000 Split.

Nepravovremene i nepotpune prijave neće se razmatrati.

Grada Zagreba, odnosno potvrdu o utvrđenom statusu hrvatskog branitelja koju izdaje Ministarstvo obrane ili Ministarstvo unutarnjih poslova Republike Hrvatske

- indeks i osobnu iskaznicu (na uvid)

13. Studenti koji su djeca poginulih, umrlih ili nestalih pod okolnostima iz članka 6., 7. i 8. Zakona o zaštiti vojnih i civilnih invalida rata (Narodne novine, broj 86/92, 103/03), studenti koji su civilni invalidi rata čije je oštećenje organizma nastalo pod okolnostima iz članka 8. navedenog zakona, te studenti, djeca mirnodopskih vojnih i civilnih invalida rata I. skupine sa 100 % oštećenjem organizma, imaju prednost pri smještaju u učeničke, odnosno studentske domove pod uvjetom da im redovni mjesečni prihodi po članu kućanstva ne prelaze dvostruku svotu redovnih novčanih prihoda iz članka 34. stavka 1. točke 5. navedenog zakona, te da nemaju zaostajanje tijekom studija u Republici Hrvatskoj. Visina prihoda po članu zajedničkoga kućanstva dokazuje se potvrdom o visini dohotka koju izdaje nadležna porezna uprava Ministarstva financija RH za 2009. godinu te potvrdom o visini ukupno isplaćene obiteljske mirovine Hrvatskoga zavoda za mirovinsko osiguranje za 2009. godinu (za sve članove zajedničkog kućanstva).

- Molba-obrazac (vidjeti vrstu studija na obrascu)
- izjavu o zajedničkom kućanstvu ovjerena kod javnog bilježnika
- potvrdu nadležne Porezne uprave Ministarstva financija RH za sve članove kućanstva o visini dohotka za 2009. Godinu te potvrdu o visini ukupno isplaćene obiteljske mirovine od Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje za 2009g.(za sve članove kućanstva)
- ovjereni **prijepis ocjena svih** položenih ispita na **svim godinama** studija i stečeni broj ECTS bodova
- uvjerenje/potvrda o stalnom prebivalištu (za sve članove kućanstva)
- rodni list studenta
- potvrdu o utvrđenom statusu koju izdaje nadležni ured državne uprave u jedinici područne (regionalne) samouprave odnosno nadležno upravno tijelo Grada Zagreba, odnosno potvrdu o utvrđenom statusu koju izdaje Ministarstvo obrane ili Ministarstvo unutarnjih poslova Republike Hrvatske
- indeks i osobnu iskaznicu (na uvid)

14. Kriterij za smještaj studenata koji su ostvarili izravan smještaj u studentski dom po određenim kategorijama soba u domu, obavljat će se sukladno mogućnostima studentskog doma. Prednost imaju studenti s većim brojem ostvarenih bodova na temelju točaka 2. i 3.

III. SVI OSTALI STUDENTI, (koji nemaju IZRAVAN upis), A KOJI SE NATJEĆU TREBAJU PODNIJETI SLJEDEĆE DOKUMENTE

OSNOVNI DOKUMENTI:

1. **molba-obrazac -(B1, B2, B3, B4, B5 ili B6) ovjeno o studiju I godini studija (MOLBU-OBRAZAC MOŽETE SKINUTI I SA web stranice SC-a Split- www.scst.hr)**
2. ovjereni **prijepis ocjena svih** položenih ispita na **svim godinama** studija i stečeni broj ECTS bodova (**preslik indexa ne uzimamo u obzir**)
3. rodni list studenta
4. ovjerenu kopiju svjedodžbi **svih završenih razreda srednje škole** (važi za kandidate koji će upisati u akademskoj 2010/2011. godini prvi put prvu go-

svim godinama studija i stečen broj ECTS bodova

- uvjerenje/potvrda o stalnom prebivalištu (za sve članove kućanstva)
- rodni list studenta
- potvrdu o utvrđenom statusu (član obitelji smrtno stradalog hrvatskog branitelja HRVI iz Domovinskog rata) koju izdaje nadležni ured državne uprave u jedinici područne (regionalne) samouprave odnosno nadležno upravno tijelo

dinu studija - BRUCOŠI)

5. ovjerenu potvrdu postotka rješenosti DRŽAVNE MATURE na „A“ razini (važi za studente koji su imali postotak rješenosti od 90% i više).-BRUCOŠI
6. uvjerenje /potvrdu o prebivalištu (MUP)
7. indeks na uvid (**ne važi za brucoshe**)
8. opću uplatnicu na iznos od 25,00 kuna za troškove natječaja ili osobno uplatiti, pri predaji dokumenta, u studentskom domu Bruno Bušić, soba 102.
9. Domovnica (**važi za studente iz Bosne i Hercegovine**)

IV. DOKUMENTI ZA OSTVARIVANJE DODATNIH BODOVA

1. studenti koji polože sve propisane ispite u tekućoj akademskoj godini ili ostvare ukupno najveći mogući broj ECTS bodova za tu godinu studija (u pravilu 60 ECTS bodova) **do 23.srpnja 2010.**, ako nemaju zaostajanja u tijeku studija, obvezni su isto dokumentirati uvjerenjem nadležnog tijela visokog učilišta.
2. Sva prava po kriterijima u natječaju koja se mogu ostvariti dodatnim brojem bodova mogu se ostvariti do 19.07.2010 za (BRUCOŠE), te do 26.07.2010 za sve (OSTALE) studente.
3. studenti koji su dobitnici rektorove nagrade, (nisu uključene posebne rektorove nagrade), te studenti koji prvi put upisuju prvu godinu studija, a osvojili su neku međunarodnu nagradu iz područja koja su vezana uz nastavni program(jedno od prva tri mesta) tijekom srednjoškolskog obrazovanja. Obvezni su to dokumentirati uvjerenjem ustanove koja je dodijelila nagradu (ista nagrada se vrednuje samo jedan put tijekom studija),
4. kandidati koji će u akademskoj 2010/2011. godini upisati prvi put prvu godinu studija – BRUCOŠI, ako su osvojili neku od državnih nagrada na službenim natjecanjima iz područja koja su vezana uz nastavni program (jedno od prva tri mesta) tijekom srednjoškolskog obrazovanja, podnose presliku potvrde o dodjeli nagrade. Ista nagrada buduje se samo jedan put.
5. Studenti koji prvi put upisuju prvu godinu studija, a pložili su državnu mature “A” razine te postigli rezultat u rješavanju ispita u ukupnom iznosu:
-od 90%-95%
-više od 95%
Nagrada se buduje samo jedanput tijekom studija
6. Studenti koji studiraju na studijskim programima koji pripadaju znanstvenom polju koje se vode kao deficitarno na nacionalnoj razini pri Hrvatskom zavodu za zapošljavanje (strojarstvo, elektrotehnika i računarstvo).
-potvrda fakulteta da se radi o programu koji obuvača ovo znanstveno polje.
-potvrda Zavoda za zapošljavanje i na regionalnoj razini (da se radi o deficitarnom zanimanju)
7. Studenti dobitnici dekanove nagrade (ista se buduje samo jedan put)
8. studenti kojima je jedan roditelj umro,poginuo, nestao ili nepoznat trebaju podnijeti:

- smrtni list roditelja ili dokaz o nestanku roditelja
- rodni list studenta /izvod iz matične knjige rođenih,
- dokaz o nestanku roditelja izdan od nadležne državne ustanove
9. Studenti kojima se brat ili sestra redovno školjuju izvan prebivališta (do završetka srednjeg obrazovanja), odnosno tijekom sveučilišnog (preddiplom-

skog, integriranoga preddiplomskog i diplomskoga studija, diplomskog studija) i stručnog studija (stručnog i specijalističkoga stručnog diplomskega studija) završno do kraja prve apsolventske godine za studente starog studijskog programa) za svakog brata ili sestru trebaju podnijeti:

- uvjerenje o školovanju,potvrda škole,fakulteta.
- rodni list /izvod iz matične knjige rođenih,
- uvjerenje /potvrda o prebivalištu (MUP).

10. Studenti koji imaju brata ili sestru predškolske dobi ili na školovanju u mjestu prebivališta(do završetka srednjega obrazovanja odnosno tijekom sveučilišnoga (preddiplomskog, integriranoga preddiplomskog i diplomskega studija, diplomskog studija) i stručnog studija (stručnog i specijalističkoga stručnoga diplomskega studija) završno do kraja prve apsolventske godine za studente starog studijskog programa)

Za svakog brata ili sestru trebaju podnijeti :

- rodni list /izvod iz matične knjige rođenih,
- uvjerenje o školovanju, potvrda škole, fakulteta
- uvjerenje /potvrdu o prebivalištu (MUP)

11. Studenti koji imaju brata ili sestru koji će tek upisati studij u akademskoj godini 2010./2011. bodove ostvaruju isključivo na temelju potvrde o upisu brata ili sestre na studijski program na visokom učilištu

12. Studenti koji imaju brata ili sestru s teškoćama u razvoju zbog kojih nisu obuhvaćeni sustavom redovitog školovanja

Za svakog brata ili sestru trebaju podnijeti :

SVEUČILIŠTE U SPLITU, FAKULTET ELEKTROTEHNIKE, STROJARSTVA I BRODOGRADNJE
raspisuje

NATJEČAJ ZA IZBOR

1. jednog nastavnika u znanstveno-nastavno zvanje redovitog profesora za znanstveno područje tehničkih znanosti, polje strojarstvo, grana procesno energetsko strojarstvo i znanstveno polje temeljne tehničke znanosti, grana termodinamika i odgovarajuće radno mjesto;

2. dva nastavnika u nastavno zvanje višeg predavača za znanstveno područje humanističkih znanosti, polje filologija, grana anglistika i odgovarajuće radno mjesto;

3. jednog nastavnika u nastavno zvanje višeg predavača za znanstveno područje društvenih znanosti, polje kinezijologija, grana kinezološka edukacija i odgovarajuće radno mjesto;

4. dva nastavnika u naslovno nastavno zvanje predavač za znanstveno područje tehničkih znanosti, polje računarstvo;

5. jednog nastavnika u naslovno nastavno zvanje predavač za znanstveno područje tehničkih znanosti, polje elektrotehnika, grana elektronika.

Natječaj se mogu javiti osobe oba spola sukladno čl. 13. st. 2. Zakona o ravnopravnosti spolova N.N. 116/03. Pristupnici moraju ispunjavati uvjete propisane Zakonom o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (N.N. 123/03, 105/04, 174/04 i 46/07). Sve informacije mogu se dobiti u Službi za upravno-pravne poslove Fakulteta. Natječaj traje 8 dana nakon objave u sveučilišnom listu "Universitas" koji izlazi kao podlistak "Slobodne Dalmacije". Prijave s dokazima o ispunjavanju uvjeta natječaja dostavljaju se na adresu: Fakultet elektrotehnike, strojarstva i brodogradnje u Splitu, Rudera Boškovića bb, 21000 Split. Nepravovremene prijave i prijave bez dokaza o ispunjavanju uvjeta neće se razmatrati. O rezultatima natječaja pristupnici će biti obaviješteni u zakonskom roku.

- rodni list /izvod iz matične knjige rođenih
- uvjerenje /potvrdu o prebivalištu (MUP)
- potvrdu ovlaštene institucije za poteškoće u razvoju za svakog btrata ili sestru

13. Studenti invalidi od 6 do 10 kategorije (stupnja) invalidnosti trebaju podnijeti rješenje invalidske komisije Područnog ureda Fonda mirovnsko-invalidskog osiguranja Republike Hrvatske ili Ministarstvo obrane Republike Hrvatske.

14. Studenti korisnici pomoći za uzdržavanje prema propisima o socijalnoj skrbi (Zakon o socijalnoj skrbi N.N. br. 73/97, 27/01, 59/01, 82/01, 103/03 i 44/06.) trebaju podnijeti rješenje Centra za socijalnu skrb RH, i zadnju isplatinicu obrazac NN 25.

15. Studenti razvedenih roditelja (uključujući i djecu iz izvanbračnih zajednica), a koja žive u zajedničkom kućanstvu, a uzdržava ih samo jedan od roditelja trebaju podnijeti:

- pravomočnu sudsku presudu o rastavi braka roditelja
- potvrdu o prebivalištu

15. Studenti rođeni u izvanbračnoj zajednici trebaju podnijeti:

- rodni list studenta /izvod iz matične knjige rođenih,
- uvjerenje /potvrdu o prebivalištu roditelja koji ga uzdržava,
- rodni list majke /izvod iz matične knjige rođenih majke

16. Studenti koji su bili hrvatski branitelji, trebaju podnijeti potvrdu nadležnog Ureda za obranu o vremenu provedenom u postrojbi Hrvatske vojske ili MUP-a.

17. Studenti koji su bili ranjeni kao hrvatski branitelji trebaju podnijeti potvrdu zdravstvene ustanove o vremenu provedenom na liječenju, rehabilitaciji i sl.

18. Studenti koji su bili u zarobljeništvu kao hrvatski branitelji trebaju podnijeti potvrdu Komisije za razmjenu zarobljenika.

19. Studenti, djeca Hrvatskih branitelja trebaju donijeti potvrdu o statusu branitelja za roditelja izdanu od nadležnog ureda iz Republike Hrvatske.

20. Studenti čija su oba roditelja nezaposlena trebaju podnijeti:

- potvrdu o nezaposlenosti koju izdaje Hrvatski zavod za zapošljavanje i potvrdu nadležne Po-rezne uprave o visini dohotka za 2009. god. za članove zajedničkog kućanstva ili potvrdu Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje.

21. Studenti koji imaju malodobno dijete /majka, otac/ trebaju podnijeti rodni list djeteta.

22. Studenti koji po članu zajedničkog kućanstva imaju ,svi članovi koji su prijavljeni na istoj adresi),

Manje od 500,00 kn

Od 500,01 do 700,00 kuna

Od 700,01 do 900,00 kuna

Od 900,01 do 1.100,00 kuna

Od 1.100,01 do 1.300,00 kuna

Od 1.300,01 do 1.663,00 kuna

Pravo na bodovanje po ovoj točki imaju isključivo studenti kojima ukupni dohodak ostvaren u prethodnoj kalendarskoj godini po članu kućanstva mjesечно ne prelazi 50% proračunske osnovice (dohodovni cenzus iznosi 1.663,00 kn, sukladno Zakonu o doplati za djecu (Narodne novine, broj 94/01, 138/06, 107/07). Za ostvarivanje bodova po ovoj točki potrebno je dostaviti isključivo potvrde nadležne porezne uprave Ministarstva finansija RH o visini dohotka za 2009 godinu, za sve članove zajedničkog kućanstva, uključujući maloljetnu braču i sestre te studenta kao podnositelja zahtjeva za smještaj u studentski dom te potvrde o visini ukupno isplaćene obiteljske

SVEUČILIŠTE U SPLITU,
SVEUČILIŠNI STUDIJSKI CENTAR ZA STUDIJE MORA
raspisuje

NATJEČAJ ZA IZBOR

1. jednog nastavnika u znanstveno-nastavno zvanje docenta, za znanstveno područje prirodnih znanosti, polje biologija, grana zoologija te odgovarajuće radno mjesto, na neodređeno vrijeme, s punim radnim vremenom,
2. jednog nastavnika u naslovno znanstveno-nastavno zvanje redovitog profesora, za znanstveno područje tehničkih znanosti, polje računarstvo, grana informacijski sustavi,
3. jednog nastavnika u naslovno znanstveno-nastavno zvanje docenta, za znanstveno područje prirodnih znanosti, polje biologija, grana mikrobiologija.

Pristupnici natječaju trebaju ispunjavati uvjete propisane Zakonom o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (NN 123/03, 198/03, 105/04, 174/04 i 46/07).

Na natječaj se, pod jednakim uvjetima, mogu prijaviti osobe oba spola.

Prijave s dokazima o ispunjavanju uvjeta propisanih Zakonom o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (NN 123/03, 198/03, 105/04, 174/04 i 46/07) predaju se u roku 15 dana od dana objave natječaja u „Narodnim novinama“ na adresu: Sveučilište u Splitu, Sveučilišni studijski centar za studije mora, Livanjska 5/III, 21 000 SPLIT

mirovine Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje za 2009.godinu (za sve članove kućanstva), te donijeti izjavu o zajedničkom kućanstvu, svih članova koji su prijavljeni na istoj adresi, ovjerenu kod javnog bilježnika.

Studenti koji ostvaruju bodove iz točke 4.kriterija, mogu steći najviše 60% bodova u odnosu na bodove koje stječu po točki 2. i 3.

V. PODNOŠENJE MOLBI

Studenti koji se natječu, molbe s traženom dokumentacijom trebaju podnijeti osobno, uz obavezno predočenje indeksa. (poštom ne zaprimamo molbe)

Tiskanica molbe može se dobiti u studentskom domu "Bruno Bušić" ili na web stranici Studentskog centra Split www.scst.hr

VAŽNO !!

Molbe se podnose od 01. srpnja 2010. god. do 19.srpna 2010. za BRUCOŠE I STIPENDISTE. (Brucoši mogu podnijeti molbe bez obzira na upis na fakultet.)

Za sve ostale studente molbe se podnose od 14.srpna 2010. do 26. srpnja 2010. godine u studentskom domu "Bruno Bušić", Split - Spinutska 37, radnim danom u vremenu od 07.00 do 13.00 sati.soba 101.

Rješavanje molbi obaviti će se do **17. rujna 2010.** godine, a rezultati Natječaja biti će objavljeni na oglasnoj ploči u studentskom domu "Bruno Bušić", Split-Spinutska 37 i na web stranici Studentskog centra Split www.scst.hr

ŽALBE NA REZULTATE NATJEČAJA

upućuju se Komisiji za žalbe, nakon objave rezultata natječaja,rok osam dana, Studentskog centra Split, poštom, preporučeno, na adresu:

**STUDENTSKI CENTAR SPLIT
Komisija za žalbe
21 000 Split, Sinjska 6**

ili osobno na protokol Studentskog centra Split, 21 000 Split, Sinjska 6.

Odluke komisije za žalbe bit će poznate do **30. rujna**

2010. godine i objavljene na oglasnoj ploči u studentskom domu "Bruno Bušić" Split, Spinutska 37.

VAŽAN NAPUTAK !!

1. Studenti u natječaju obvezni su uz molbu-obrazac podnijeti traženu dokumentaciju.
MOLBE S NEPOTPUNOM DOKUMENTACIJOM NEĆE SE RAZMATRATI.
2. Natječajne molbe i dokumentacija koje pristignu nakon roka podnošenja neće biti razmatrane.
3. Svaki podnositelj je dužan ispuniti na obrascu svoj OIB, u protivnom se molbe bez OIB-a neće uzeti u obzir
4. Studenti koji imaju manje od 18 ECTS bodova u prethodnoj akademskoj godini 2009/2010g studija zaključno do 23.srpna 2010g, tj u godini studija u kojoj predaje dokumente nema pravo na smještaj u dom
5. Pravo na smještaj nemaju ni studenti u statusu apsolventa koji su posljednji semestar odslušali akademске godine 2008./09. (odnosi se na studente starog studijskog programa).

6. Studenti koji nisu upisni u akademsku godinu 2010./2011., a za koju se raspisuje natječaj nemaju pravo na smještaj, bez obzira na ostvareno pravo na natječaju.
7. Dokumentacija se ne vraća.
8. Preslike dokumenata koji se podnose uz molbu, trebaju biti ovjerene ili treba donijeti originalne dokumente na uvid.
9. Studenti su dužni u roku od osam dana pismeno izvestiti Studentski centar Split, Sinjska 6, o svakoj promjeni osobnih podataka (OIB-a, prezime, ime, promjena visokog učilišta, odnosno smjera, isteka studentskih prava itd).
10. Studenti sa stalnim mjestom prebivališta izvan Republike Hrvatske trebaju donijeti Domovnicu
11. Dokumenti se ne zaprimaju poštom

12. Dokumentacija koja nije izdana u Republici Hrvatskoj mora biti nostrificirana.
13. Uvjerenje /potvrda o prebivalištu (MUP) i boravištu (MUP) ne smiju biti stariji od šest mjeseci.
14. Adresa prebivališta studenata sudionika natječaja treba biti ista kao i brata/sestre

15. Kandidati koji ostvare pravo na smještaj u studentski dom za akademsku 2010/2011.godinu dužni su zaključiti Ugovor o smještaju sa Studentskim centrom Split u vremenu od 01. listopada 2010. god. do 30. listopada 2010. god. uz dostavu:

- potvrdu fakulteta o statusu redovitog studenta u akademskoj 2010./2011. godini. (potvrda upisa više godine)
- indeks na uvid,
- dvije fotografije u boji formata 3 x 3,5 cm
- uvjerenje o općoj zdravstvenoj sposobnosti ne starije od šest mjeseci izdano od izabranog liječnika
- potvrdu o uplati stanarine za mjesec listopad 2010. Godine

11.Podnošenjem dokumenata na natječaj, kandidat prihvata sve navedene naputke.

12. Troškove natječaja u iznosu od **25.00 kuna** uplatiti u korist Studentskog centra Split kod **Splitske banke na ţiro račun broj: 2330003-1100042920**, s naznakom (**svrha uplate – troškovi obrade Natječaja**), ili **osobno u domu Bruno Bušić, soba br. 102 (prije predavanja molbi)**

Studentski centar Split provodit će postupak raspodjele mjesta u skladu sa zakonskim propisima.

Kriteriji i tekst Natječaja objavljeni su na oglasnoj ploči Studentskog doma "Bruno Bušić" na web-stranici Studentskog centra Split : www.scst.hr, te na svim fakultetima.

SVEUČILIŠTE U SPLITU
MEDICINSKI FAKULTET

raspisuje

NATJEČAJ ZA IZBOR

1. jednog nastavnika u znanstveno-nastavnom zvanju i na radnom mjestu redovitog profesora za područje biomedicine i zdravstva, polje temeljne medicinske znanosti, grana genetika, genomika i proteomika čovjeka u katedri Medicinska biologija

2. jednog nastavnika u znanstveno-nastavnom zvanju i na radnom mjestu izvanrednog profesora za područje biomedicine i zdravstva, polje temeljne medicinske znanosti, grana genetika, genomika i proteomika čovjeka u katedri Medicinska kemija i biokemijska

3. jednog nastavnika u znanstveno-nastavnom zvanju i na radnom mjestu redovitog profesora (reizbor) za područje biomedicine i zdravstva, polje temeljne medicinske znanosti, grana farmakologija u katedri Farmakologija

4. jednog nastavnika u znanstveno-nastavnom zvanju naslovnog docenta za područje biomedicine i zdravstva, polje kliničke medicinske znanosti, grana medicinska mikrobiologija u katedri Medicinska mikrobiologija i parazitologija

5. jednog suradnika u suradničkom zvanju naslovnog asistenta za područje biomedicine i zdravstva, polje kliničke medicinske znanosti, grana radiologija u katedri Medicinska radiologija

6. osam suradnika u suradničkom zvanju naslovnog asistenta ili višeg asistenta za područje biomedicine i zdravstva, polje kliničke medicinske znanosti, grana interna medicina u katedri Interna medicina

7. jednog nastavnika u znanstveno-nastavnom zvanju i na radnom mjestu redovitog profesora za dva sata rada dnevno područje biomedicine i zdravstva, polje kliničke medicinske znanosti, grana kirurgija u katedri Kirurgija

8. dva nastavnika u znanstveno-nastavnom zvanju i na radnom mjestu docenta za dva sata rada dnevno za područje biomedicine i zdravstva, polje kliničke medicinske znanosti, grana ginekologija i opstetricija u katedri Ginekologija i porodništvo

9. jednog nastavnika u znanstveno-nastavnom zvanju naslovnog docenta za područje biomedicine i zdravstva, polje kliničke medicinske znanosti, grana otorinolaringologija u katedri Otorinolaringologija.

Pristupnici trebaju ispunjavati uvjete propisane Zakonom o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (123/03, 198/03, 105/04, 174/04 i 46/07) te Pravilnikom o uvjetima i postupku izbora u zvanja Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Splitu (ozujak 2006.).

Za pristupnike koji su već izabrani u zvanja (naslovna zvanja) neće se provoditi postupak izbora u zvanja već samo postupak izbora na odgovarajuća radna mjesta.

Potrebna dokumentacija i dokazi koje je potrebno priložiti za izbor u zvanje objavljeni su na mrežnoj stranici Povjerenstva za kadrove (www.vms.hr/kadrovi).

Na oglašena radna mjesta mogu se javiti osobe oba spola.

Prijave se podnose poštom u roku od 8 dana od objave natječaja na adresu: Sveučilište u Splitu, Medicinski fakultet, Šoltanska 2, 21000 Split

SWAP - vrhunska znanost uz vrhunsku zabavu i druženje

Piše:
DOC. DR. SC.
ŽELJKA FUCHS

Grupa od 11 predavača i 13 studenata se u nedjelju, 23. svibnja, okupila u Splitu pred trajektom za Supetar. Vesela lica predavača i studenata, od kojih su neki tek doputovali iz SAD-a, dok su fotografirali izlazak iz splitske luke i ljepote grada pod Marjanom, označavala su dobar početak. Našla se tu pokoja slika udaljenog cumulonimbusa, koje su pratile i neizostavne rasprave o jugu, buri i ostalim vremenskim specifičnostima Dalmacije. Put nas je vodio do hotela Pastura u Postirama gdje su se, čim što smo se smjestili, profesori i studenti odmah bacili na završno poliranje prezentacija. Bilo je i onih koji su do duboko u noć radili završne računalne simulacije te ih ubacivali u svoje prezentacije tek koji sat prije nastupa. Izlaganja su išla u parovima profesor-student, a nakon svakoga su pljuštala pitanja. Prvo pitanje je postavljao sam mentor, uglavnom na način da se studenata navede na razmišljanje i podpitanjima dođe do pravog odgovora. To je najbolja vježba jer će se svaki student zauvijek sjećati što je naučio dok je pokušavao doći do odgovora pred publikom koja je prijateljska, ali i zahtjevna kada je posao u pitanju. Malo adrenalina, malo neprospavanih noći, a kasnije osjećaj velikog uspjeha i zadovoljstva, nešto je kroz što su svi studenti morali proći.

Kontakti za cijeli život

Svako smo se jutro nalazili na doručku gdje su započinjele rasprave o temama koje nas čekaju. Tijekom doručka i kroz popodnevne odmore

Druga radionica iz atmosferske fizike i oceanografije - SWAP 2, pod pokroviteljstvom Nacionalne zaklade za znanost, a u organizaciji doc. dr. sc. Željke Fuchs s Prirodoslovno-matematičkog fakulteta u Splitu, održala se na Braču 22. - 30. svibnja. SWAP se održava drugu godinu zaredom u nastojanju da se ojača znanost u Splitu te mladima pruži prilika da se i u Hrvatskoj susretnu sa vrhunskim svjetskim znanstvenicima. Radionica se temelji na bliskoj interakciji vrhunskih stručnjaka i studenata kroz koju se potiču izvrsnost i dobre ideje. Mladi znanstvenici iz Hrvatske i svijeta imali su priliku surađivati s vrhunskim znanstvenicima koji dolaze s prestižnih svjetskih sveučilišta poput Harvarda i MIT-a (Massachusetts Institute of Technology). Raspravljaljalo se o uraganima, ciklonama, klimatskim promjenama, zagadenju zraka i numeričkom modeliranju, prognozi jakih nevremena, fizici mora i oceana...

na terasi ili šetnje malim ribarskim mjestom, naše se druženje nastavljalo na izuzetno opušten, prirođen, a opet iznimno produktivan način. Vodili smo naše goste na izlet u Omiš i vožnju po rijeci Cetini, gdje im je zastajao dah od naših ljepota, no neobavezan razgovor o temama radionice je i dalje tekao... Do tada je već postojala iznimna prisnost između studenata i profesora i nitko se nije bojao da će ispasti neznačilica ako postavi kakvo pitanje. Sklopjenni su kontakti za cijeli život, pale su ponude za odlazak u inozemstvo na

Prof. dr. sc. Kerry Emanuel, MIT, izabran 2006. u Timesu za jednog od 100 najutjecajnijih ljudi na svijetu: Došao sam na SWAP jer sam želio sudjelovati i pomoći u obrazovanju hrvatskih studenata na doktoratu, njihovo će bolje obrazovanje potencijalno unaprijediti i našu znanost.

Prof. dr. sc. David Raymond, koorganizator SWAP-a i bivši mentor Željke Fuchs, NMT: SWAP povezuje studente atmosferske fizike i oceanografije sa svijetom. Znanost je uvijek međunarodnih boja te je ovakva veza iznimno bitna za hrvatske znanstvenike. Otvoren način rada na SWAPu i lokacija u predivnoj Dalmaciji su doprinijeli velikom uspjehu radionice na koju dolaze najbolji od najboljih iz cijelog svijeta.

Sanda Đivanović, student i koorganizator, PMF Split: Ponasna sam što sam sudjelovala u organizaciji ovakve izvrsne radionice! Najveće zadovoljstvo predstavljaju mi nasmiješena lica studenata koji kažu da su puno naučili i stvorili dobre veze s vrhunskim stručnjacima, kao i ja sama.

Prof. dr. sc. Zhimng Kuang, Harvard: SWAP radionica je posebna i atraktivna, jer za razliku od konvencionalnih, pruža vrijeme za detaljne rasprave te smanjuje razdvajanje profesora i studenata. Od velikog je interesa i za Hrvatsku. Naime, dovodeći vrhunske znanstvenike u vašu zemlju, ona postaje međunarodno poznata u području atmosferske fizike i oceanografije. Osobno, bilo mi je predivno.

Stipo Sentić, student, PMF Zagreb: Jedini nedostatak radionice je bio što je bila prekratka, ali prepostavljam da bi to rekli svi koji su bili ovdje. Uz izvrsnu atmosferu, naučio sam puno o temama o kojima inače ne čujemo za vrijeme redovnog obrazovanja.

znanost

LHC - najveći znanstveni projekt u povijesti čovječanstva

Piše:
DAMIR LELAS*

Kad sam se u utorak ujutro, 30. ožujka ove godine, penjao iz garaže do ureda na sedmom katu FESB-a, osjećao sam popriličan nemir. Na CERN-ovom Velikom sudaruču hadrona (LHC) bi se danas trebali, po prvi put, sudariti snopovi protona na rekordnim energijama od 7 TeV-a. Zbog tog događaja pozvani su novinari iz cijelog svijeta. Najveća pojedinačna energija LHC protona odgovara energiji komarca u letu. Na prvi pogled to ne izgleda previše impresivno, ali u LHC-u je ta energija koncentrirana u prostor milijardu puta manji od dimenzije tog istog komarca. Radi se, dakle, o kolosalnim koncentracijama energije, vjeruje se sličnim onim energijama u trenutku kad je svemir bio star samo jedan milijuntini dio jednog milijuntog dijela sekunde. Željeni sudari uspostavljeni su već oko 12:30h. Veliko olakšanje i oduševljenje znanstvenika.

LHC - kolosalan znanstveni 'simfonijski orkestar'

Ushit je to bio najviše zbog uspešno obavljenog posla, iako je ovo što se dogodilo 30. ožujka 2010. samo jedan važan korak u životu LHC-a i tek priprema za ispunjenje znanstvenih očekivanja. Sličan postupak uspostavljanja sudara na prijašnjim sudaračima čestica trajao bi i po tјedan dana. Izuzetno složeni magnetski sustavi su potrebni za vođenje čestica kroz LHC i najmanja nestabilnost u radu može dovesti do gubitka snopova. Na 27 kilometarskom obodu LHC-a ima oko 1600 supravodljivih magneta od kojih većina radi na -271.2 °C, samo 1.9 stupnjeva iznad apsolutne nule. Svi ti magneti su pojedinačno testirani, ali i svi zajedno moraju „svirati“ apsolutno skladno, kao ogroman simfonijski orkestar. Protoni se u LHC-u ubrzavaju do kolosalnih brzina, 99.9999991% brzine svjetlosti. U jednoj sekundi 11000 puta obidi opseg LHC-a. Kad se dva protona sudare, unutar vrlo malog volumena kreiraju temperaturu koja je oko milijardu puta veća od temperature u samom središtu Sunca.

Potraga za odgovorima na najvažnija pitanja fizike

Protoni se sudaraju na četiri mesta u LHC-u. Oko ovih mesta sudara sagrađeni su gigantski detektori, CMS, ATLAS, ALICE i LHCb. CMS detector, kojim upravlja kolaboracija čiji smo članovi i mi sa Sveučilišta u Splitu (FESB, PMF), kao i kolege iz

Nakon 15 godina rada na LHC-ovim eksperimentima naših grupa iz Splita, zahvaljujući podršci naših fakulteta, Sveučilišta u Splitu i Ministarstva znanosti, sazrelo je vrijeme za poduzimanje sljedećeg koraka, a to je zauzimanje ravnopravnog mjesto u jednom od najvećih svjetskih eksperimenata punopravnim članstvom u projektu. Mislimo da bi time naša država pokazala zrelost i u vođenju ambiciozne znanstvene politike, sličnu kakvu ima u streljenjima prema punopravnom članstvu u Europskoj Uniji

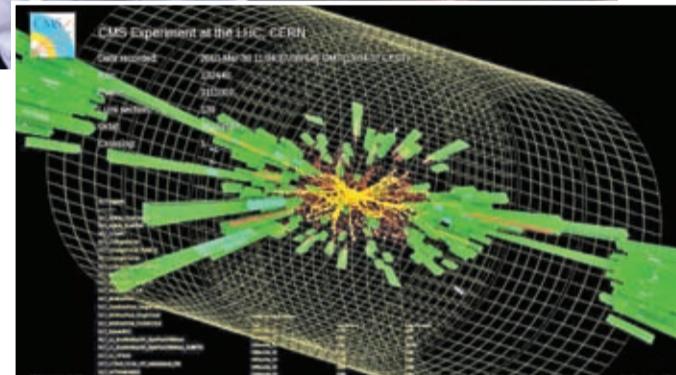

Trenutak ushićenja u kontrolnoj sobi LHC-a u momentima kad su opaženi prvi sudari protona na 7 TeV-a, 30. ožujka 2010.

Instituta Ruđer Bošković u Zagrebu, veličine je prosječne četverokatnice. Ovi ogromni detektori snimaju rezultirajuće čestice koje izlaze iz točke interakcije protona. Za pohranu podataka koje će detektori snimati tijekom jedne godine bi trebalo nainzati, od današnjih CD-ova, toranj visok oko 25 km. LHC je znanstveni projekt potrage za odgovorima na neka od najvažnijih pitanja fizike danas. Koje je porijeklo mase elementarnih čestica? Postoje li neotkrivena načela prirode: nove simetrije ili novi fizikalni zakoni? Postoje li dodatne dimenzije prostora? Postaju li sve sile u prirodi jedna sila na velikim energijama? Zašto imamo toliko različitih vrsta čestica? Što je tamna tvar i kako je možemo stvoriti u laboratoriju? Što se dogodilo s antimaterijom?

Najbolji primjer globalne suradnje u svijetu znanosti

Da bi izgradili i upravljali radom LHC-a i pripadajućih detektora, na CERN-u svaki dan surađuje više tisuća znanstvenika, većinom fizičara. CERN je europski centar smješten na švicarsko-francuskoj granici kraj Ženeve. Danas je ovaj institut, sa znanstvenicima iz 80-ak zemalja,

"Event display" sudara protona na 7 TeV-a u središtu CMS detektora, odnosno grafički prikaz odziva pojedinih dijelova CMS detektora na sudar dvaju protona u sredistu slike. Linije koje se vide su tragovi čestica u detektoru, a raznobojni pravokutnici su deponirani iznosi energije čestica u detektoru. Veći pravokutnik znači veća deponirana energija.

najbolji primjer globalne suradnje u svijetu znanosti i obrazac plodonošne suradnje ljudi iz cijelog svijeta, bez obzira na njihovu rasnu, vjersku ili političku pripadnost. CERN je idealno mjesto gdje mladi ljudi upoznavaju kolege sa svim kontinenata, bez da moraju putovati u njihove krajeve, učeći i uvažavajući sve raznolikosti među njima kao osnovu za izgradnju boljeg društva uopće. CERN i ljudi koji tamо rade, naravno, nisu niti bezgrešni niti idealni, no uspostavljena suradnja je jedan od najboljih primjera kako cijeli svijet može surađivati oko zajedničke ideje. Čini mi se da samo ove navedene činjenice opravdavaju ulaganja u CERN i njegove projekte. Ta ulaganja nisu mala, ukupni troškovi projekta LHC sudarača i detektora je oko 4 milijarde EUR-a. To su ulaga-

nja svih zemalja, raspoređena na 20 godina realizacije projekta, a LHC bi trebao davati znanstvene rezultate idućih 20 godina. Od oko 20 tisuća akceleratora čestica koliko ih je danas u svijetu, za medicinske potrebe se koristi njih oko 60%. Svi su oni pradjeca nekih prijašnjih ubrzivača čestica, pradjedova današnjeg LHC-a. Kao efikasan način komunikacije među znanstvenicima na CERN-u je razvijen i World Wide Web (www) koji je danas, na mnogo načina, ekonomija za sebe.

Hrvatski fizičari i tvrtke na LHC projektu

Dvadesetak hrvatskih fizičara sa Instituta Ruđer Bošković i Splitskog Sveučilišta (FESB i PMF) također je uključeno u projekte na CERN-u. Oni su članovi gore spomenutih eksperimenata CMS i ALICE, te tri manja eksperimenta. Hrvatska nije članica CERN-a, ali se ta mogućnost razmatra. Premda Hrvatska, kroz ugovor o statusu zemlje nečlanice, ima mogućnosti za korištenje CERN-ovih potencijala, pristupanje u punopravno članstvo bi u velikoj mjeri omogućilo proširenje suradnje i uključivanje novih znanstvenika i inženjera, kao i potpuni pristup javnim natječajima svim hrvatskim tvrtkama (koji je za sada ograničen).

Što radimo u CERN-u?

CMS grupa sa FESB-a, pa tako i ja, uključena je u analizu rezultata prvih sudara protona na LHC-u. Početna aktivnost nam je najviše usmjerena na testiranje algoritama za rekonstrukciju elektrona u CMS detektoru. Precizno mjerjenje putanje i energije elektrona, omogućit će rekonstrukciju parametara težih čestica koje su se u vrlo kratkom vremenu raspale na elektrone. Konačni cilj bila bi detekcija Higgs bozona, čestice koja bi nam pomogla razjasniti porijeklo mase (elementarnih) čestica. Potraga za Higgs bozonom je jedna od glavnih zadaća LHC-a.

Tvrtka Končar je 60-tih godina prošlog stoljeća izradila i magnete za prve generacije akceleratora u CERN-u, koji su se pokazali vrlo kvalitetnim i pouzdanim. Končar i Mikrotrend su dobili ugovore za isporuku opreme za ugradnju u CMS i ALICE detektore. Obje kompanije su isporučile ugovorenu opremu, a tvrtka Končar je dobila i nagradu CMS kolaboracije za kvalitetu (The CMS Gold Award of the Year 2006).

Ka punopravnom članstvu

Cijena članstva se izračunava po posebnoj relaciji koja ovisi o broju nacionalnog dohotku pojedine zemlje. Za Hrvatsku bi to iznosilo oko 2 milijuna EUR-a godišnje. U procesu pregovora za punopravno članstvo očekuje se (iz iskustva drugih sličnih zemalja) da bi se puni iznos članstva dostigao kroz nekoliko godina, a u međuvremenu bi se ostatak sredstava koristio za razvoj grupe i infrastrukture unutar Hrvatske (povećanje grupe, izgradnja znanstvene infrastrukture, povezivanje s tvrtkama zainteresiranim za suradnju s CERN-om, moguće stvaranje centara izvrsnosti iz područja fundamentalnih i primjenjenih znanosti i centara za razvoj i transfer visoke tehnologije). Treba svakako naglasiti da bi se za financiranje članstva u CERN-u trebala osigurati dodatna sredstva, a nikako dio sadašnjih sredstava koja se izdvajaju za znanost i tehnologiju. Primjerice, neke zemlje plaćaju svoje članarine iz sredstava ministarstva vanjskih poslova ili iz sredstava za europske integracije. Ovih dana su Slovenija i Rumunjska u procesu pridruživanja CERN-u, dok su Cipar, Izrael, Srbija i Turska podnijele zahtjeve za punopravno članstvo. Mi se nadamo da će i Hrvatska uskoro napraviti formalne korake prema punopravnom članstvu i tako zauzeti mjesto koje joj i pripada, a znanstvenicima i našoj privredi tako otvoriti put za ostvarivanje svojih punih potencijala.

*Rođen 21. 11. 1972. u Splitu. Završio osnovnu školu u Omišu, srednju školu u Splitu (MIOC). Diplomirao fizičku na Prirodoslovno-matematičkom fakultetu u Zagrebu. Doktorirao fizičku 2004. godine u Hamburgu, Njemačka. Dvije godine postdoktorskog usavršavanja u Orsay-u, Francuska, član ATLAS eksperimenta na CERN-u. Dvije i pol godine postdoktorata na Sveučilištu u Victoriji, Kanada, ATLAS eksperiment, stalno smješten na CERN-u. Od 01. 03. 2009. godine, docent na Sveučilištu u Splitu, FESB, član CMS kolaboracije.

Splitska konferencija u čast najznačajnijeg hrvatskog teorijskog fizičara

Piše:
Ivica Puljak*

Profesor Senjanović spada u pred najeminentnijih teorijskih fizičara na svijetu, koji je značajno doprinio našem razumijevanju tajni svemira na najmanjima skalama. U kasnim 70-tim godinama predložio je, zajedno s Rabiem Mohapatrom, revolucionarni model, tzv. mehanizam "ljuljačke", koji objašnjava zašto neutrini, teško vidljive i električno neutralne elementarne čestice koje se neprestano proizvode na Suncu i bombardiraju Zemlju, imaju izuzetno malu masu. Njihov prijedlog potvrđen je posebnim eksperimentom nakon 20-tak godina u dubokom rudniku cinka u Japanskim Alpama.

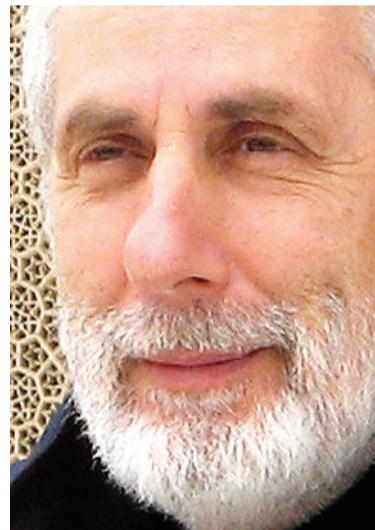
Duboko uvjerenje u ljepotu i simetriju fizikalnih zakona

Profesor Senjanović je svjetski poznat i po još jednom velikom doprinosu našem razumijevanju prirode, koji objašnjava zašto je priroda 'slijepa' na razliku lijevo-desno. Dosadašnji eksperimentalni rezultati upućuju na to da priroda 'više voli' lijeve čestice, no prema teoriji profesora Senjanovića priroda je u svojoj suštini potpuno simetrična. Veliki sudarač hadrona, eksperiment vrijedan nekoliko milijardi eura, upravo pokrenut u Europskom centru za nuklearna istraživanja (CERN) kraj Ženeve, moći će testirati ovu teoriju, koja je predložena zbog dubokog uvjerenja u ljepotu i simetriju fizikalnih zakona. Profesor Senjanović je jedan od vodećih svjetskih teorijskih fizičara koji razmišlja o idejama iznad trenutno prihvaćene teorije elementarnih čestica i njihovih interakcija. Jedna od tih ideja je da su tri sile, jaka i slaba nuklearna te elektromagnetska sila, samo manifestacija jedne ujedinjene sile. Zajedno s Williamom Marcianom napisao je, sada već slavan, članak u kojem je pokazano da je sjedinjenje sila prirodna posljedica postojanja, za sada neotkrivene, simetrije nazvane "supersimetrija". Danas je potraga za supersimetričnim česticama, koje bi dokazalo postojanje te dodatne simetrije u prirodi, jedan od temeljnih fizikalnih ciljeva Velikog sudarača hadrona u CERN-u.

Predani mentor

Tijekom dugogodišnjeg rada profesor Senjanović je mentorirao veliki broj studenata. Posebno je važno naglasiti njegov doprinos pronalašku mladih talenata iz trećih zemalja, njihovo dovođenje u zemlje zapadne

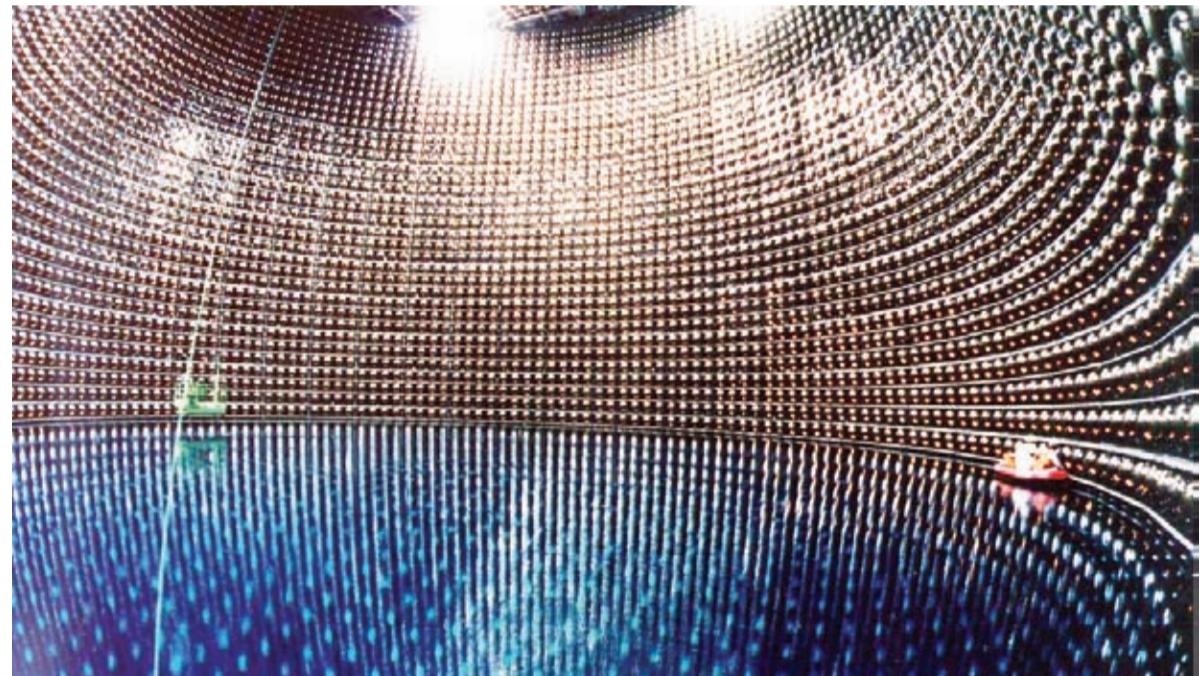
Sveučilište u Splitu, Fakultet elektrotehnike, strojarstva i brodogradnje i Prirodoslovno-matematički fakultet organizirali su međunarodnu konferenciju posvećenu prof. dr. sc. Goranu Senjanoviću, teorijskom fizičaru porijeklom iz Splita, a u povodu njegovog 60-tog rođendana. Konferencija je održana u Splitu od 9. do 12. lipnja u Palači Milesi, pod naslovom "GoranFest: the joy of making physics" i podnaslovom "A look from the past into the future of particle physics" (Radost bavljenja fizikom: pogled iz prošlosti u budućnost čestice fizike). Prof. Senjanović, koji djeluje u Međunarodnom centru za teorijsku fiziku Abdus Salam u Trstu (ICTP), rođen je u Splitu, fiziku je diplomirao na Sveučilištu u Beogradu, a doktorirao u Sjedinjenim Američkim Državama. Radom na PMF-u u Zagrebu krajem 80-tih, kao i kasnijim djelovanjem na ICTP-u, bitno je utjecao na povezanost hrvatskih fizičara visokih energija sa svijetom. Jedan je od nautjecajnijih svjetskih teorijskih fizičara s više od 100 objavljenih radova citiranih preko 9000 puta. U svojoj bogatoj karijeri radio je na najznačajnijim problemima moderne teorijske fizike te odgojio cijeli niz vrhunskih znanstvenika.

prof. dr. sc. Goran Senjanović

Europe kroz Međunarodni centar za teorijsku fiziku Abdus Salam (ICTP) u Trstu, i njihov razvoj do uspješnih znanstvenih karijera. Na takav način je bio mentor studentima u preko deset zemalja u razvoju, koji su i sami svjedoci njegovih dostignuća, kako na profesionalnoj tako i na ljudskoj razini.

Na konferenciji u čast prof. Senjanovića okupili su se mnogi njegovi suradnici i prijatelji iz cijelog svijeta, prezentirali i diskutirali trenutno stanje teorijske fizike u svijetu te proučavali moguća rješenja i budući razvoj područja teorijske fizike visokih energija. Ovaj znanstveni skup je posebno zanimljiv i važan u svjetlu nedavnog pokretanja globalnog projekta LHC u Europskom centru za nuklearna istraživanja (CERN) u Ženevi, čiji članovi su i znanstvenici iz Hrvatske, uključujući dvije grupe sa

Super-kamiokande eksperiment u Japanu, kojim je dokazano da neutrini imaju vrlo male mase. Točkice predstavljaju fotomultiplikatore (više od 1000) koji mijere vrlo slabi signal kao posljedicu prolaska neutrina kroz ogroman tank ispunjen vodom (mase 3000 tona), a vide se i znanstvenici u čamcu koji vrše provjeravanje rada fotomultiplikatora pri periodičkim provjerama rada detektora.

Sveučilišta u Splitu, PMF-a i FESB-a. Značaj konferencije za znanstvenike iz Hrvatske koji sudjeluju u LHC projektu ili rade u području fizike visokih energija je vrlo velik, između ostalog zbog produbljivanja veza s vrhunskim znanstvenicima iz cijelog svijeta, kao i zbog sudjelovanja studenata, koji su iz prve ruke imali priliku sudjelovati u prezentacijama i diskusijama oko najvažnijih otvorenih pitanja fundamentalne fizike.

Više od 40 vrhunskih teorijskih fizičara

Programski odbor konferencije: Charanjit Singh Aulakh (Panjab University, India), Gia Dvali (Ludwig-Maximilians-Universität, Njemačka), William Marciano (BNL, SAD), Alejandra Melfo (Universidad de Los Andes, Venecuela), Rabindra Mohapatra (University of Maryland, SAD), Ivica Puljak (FESB, Split) i Francesco Vissani (LNGS, Italija). Organizacijski odbor: Željko Antunović (PMF, Split), Neven Bilić (IRB, Zagreb), Nikola Godinović (FESB, Split), Ivica Picek (PMF, Zagreb) i Franjo Sokolić (PMF, Split).

Konferenciju je posjetilo oko 40 vrhunskih teorijskih fizičara koji su kroz živu i poticajnu diskusiju - naročito za studente i mlade znanstvenike - raspravljali o ključnim temama na kojima je u svojoj uspešnoj znanstvenoj karijeri

radio profesor Senjanović: simetrija lijevo-desno, mase neutrina, Veliko ujedinjenje (Grand Unification), supersimetrija, topološki defekti i rani svemir, porijeklo narušenja simetrije naboja i parnosti, narušenje leptonskog broja.

Pored svojih znanstvenih dostignuća, profesor Senjanović je ostao vrlo skroman i samozatajan. Druženje i rad s njim spada u onu vrstu privilegija koje vas konstantno obogaćuju i motiviraju da budete bolji znanstvenik, ali i ispunjenija i bolja osoba. Nadamo se da će održavanjem konferencije GoranFest profesor Senjanović u budućnosti još i više biti vezan za grad Split i za Sveučilište u Splitu te i dalje nastaviti pomagati njegov razvoj.

* prof. dr. sc. FESB-u, suradivao sa prof. Goranom Senjanovićem

Split postaje sve značajnije središte fizike visokih energija

GoranFest je prva od tri konferencije koje se ove godine održavaju iz područja fizike visokih energija u Splitu. U rujnu se održava konferencija "Physics with MAGIC telescopes", koja se bavi istraživanjima teleskopima MAGIC, instaliranim u observatoriju Roque de los Muchachos na Kanarskom otoku La Palma, čiji sudionici su i znanstvenici s FESB-a. U listopadu se održava i tradicionalna konferencija "LHC Days in Split" koja se bavi fizikom na velikom globalnom projektu LHC, koji je pokrenut krajem prošle godine

u CERN-u, a čiji su vrlo aktivni članovi i znanstvenici sa Sveučilišta u Splitu. Održavanjem ovih konferencija Sveučilište u Splitu, grad Split, kao i Splitsko-dalmatinska županija, koji ih svojim sponsorstvom i podržavaju postaju značajna središta visokoenergijske fizike, vrlo aktivne discipline u modernoj znanosti. Time se otvara put još boljem razvoju ove znanstvene discipline, koja je započela u Splitu naporima prof. dr. sc. Daniela Denegria i priključenjem naših znanstvenika LHC eksperimentima početkom 90-tih godina.

ustavne promjene i EU

Na Pravnom je fakultetu 22. svibnja održan uzorno organiziran znanstveno-stručni skup „Ustavne promjene Republike Hrvatske i Europska unija“ posvećen najaktualnijim pravnim pitanjima hrvatske budućnosti - prilagodbi Hrvatske na EU pravosuđe i utjecaju te prilagodbe na politički, upravni, porezni, gospodarski i pravni sustav Hrvatske. Pod pokroviteljstvom Vlada Republike Hrvatske skup su suorganizirali Sveučilište u Splitu, Pravni fakultet, Splitsko-dalmatinska županija i Grad Split. No, glavne zasluge dobre organizacije idu pokretaču i moderatoru prof. dr. Onesinu Cvitanu koji je uspio ne samo okupiti najzvučnija imena hrvatske pravne znanosti, nego od njih unaprijed i dobiti izlaganja koja su, ukoričena u Zbornik, sudionike dočekala na klupama velike dvorane Pravnoga fakulteta. U ime Vlade skup je pozdravio ministar uprave Davorin Mlakar, a rektor Pavić je ovo znanstveno okupljanje ocijenio potvrdom nove nacionalne uloge splitskog Pravnog fakulteta, koji slavi pedesetu obljetnicu svoje institucionalne samostalnosti. Zbornik sadrži radove Ivana Padjena, Slavena Letice, Branka Babca, Žarka Puhovskog, Branka Smerdela, Zvonimira Lauca, Ivana Koprića, Arsena Baćića, Branislava Lukšića, Zorana Pičuljana, Miomira Matulovića, Damira Aviania, Zorana Malenice, Duška Lozine, Srđana Dvornika, Mirka Klarića, Dragana Bolanče, Branimira Šutića, Saše Šegvića, Smiljane Bezić, Slavku Šimundića, Marije Boban, Zorana Šinković i Maje Grubišin. Poseban značaj skupu dalo je sudjelovanje potpredsjednika Sabora, Vladimira Šeksa, glavnog arhitekta i ovih ustavnih promjena te predsjednice Ustavnog suda prof. dr. sc. Jasne Omejec. Njeno izlaganje donosimo u cijelosti, ne samo zbog kvalitete i značaja, nego zbog aktualnosti koja usvajanjem ustavnih promjena neće opasti.

Kontrola ustavnosti ustavnih amandmana

Piše:

**PROF. DR. SC. JASNA OMEJEC,
PREDSJEDNICA USTAVNOG SUDA REPUBLIKE HRVATSKE**

Usvjetlu promjene našeg Ustava radi njegova prilagođavanja europskim integracijama, odlučila sam se na izlaganje o jednom specifičnom problemu ustavnog prava o kojem se u akademskim pravnim krugovima malo govorilo, a koji je široj javnosti gotovo nepoznat. Riječ je o kontroli ustavnosti ustavnih amandmana. Da bi se taj problem mogao ravnijeliti, potrebno je podsjetiti da hrvatski Ustav pripada skupini tzv. novih tranzicijskih ustava, to jest novih ustava država srednje, istočne i jugoistočne Europe donesenih nakon 1989. godine. Ti ustavi čine treću fazu razvitka europskih ustava od kraja Drugog svjetskog rata i u literaturi se često nazivaju europskim ustavima treće generacije. U ustavima svih tih država, pa tako i Hrvatske, odražava se revolucionarna promjena njihova dotadašnjeg političkog bića. Zbog povjesnih razloga, ustavne strukture tih država silno su krhke i nemaju demokratski potencijal. Pred tako krhke ustavne strukture postavljena je obaveza emancipiranja od dotadašnjeg političkog bića utjelovljenog u sustavu komunističkih ili socijalističkih vrijednosti. Pred njih se postavlja zadatak da prihvate vrijednosti liberalno-demokratskih ustavnih poredaka zapadnoeuropskog tipa. Imaju i dopunska zadaća: da kroz nove ustave institucionaliziraju i svoju težnju za integriranjem u europski ustavni prostor. Riječ je o velikoj zadaći prihvaćanja "zajedničkog europskog ustavnog nasljedja" (common European constitutional heritage) i pripadajućeg mu europskog ustavnog standarda.

Obilježja europskih ustava treće generacije

Da bi postigli željenu razinu "ustavne razvijenosti", tranzicijske su se države opredijelile za ustave koji brane ljudska prava. To opredjeljenje usmjerilo ih je da za svoj primarni ustavni uzor u tom pitanju odaberu Temeljni zakon (Grundgesetz) Savezne Republike Njemačke. Iz njega je onda preuzet i model za zaštitu temeljnih ustavnih prava. Riječ je o institucionaliziranom ustavnom sudstvu, koje nakon 1989. doživljava svoj procvat (samo da podsjetim: nijedna država bivšeg istočnog bloka nije imala ustavno sudstvo u vrijeme komunizma, izuzev bivše Jugoslavije od 1963.).

Taj neviđen uzlet institucio-

nalnog ustavnog sudstva poslije pada Berlinskog zida širi se i izvan europskih granica, a kontrola ustavnosti koju provode ustavni sudovi postaje središnja priča tranzicijskih država. Häberle tu ekspanziju ustavnog sudstva objašnjava činjenicom da u "situacijama velikih povijesnih promjena - kao što je bio slučaj u istočnoeuropskim reformskim državama kad su one svrgnule svoje totalitarne sustave 1989. - ustavni sudovi na neki način moraju popuniti ulogu ustavotvorne skupštine, praktički morajući 'izumiti' ili barem 'razviti' nacionalno ustavno pravo. Ostala ustavna tijela kao što su parlamenti, drugi sudovi i javno mnenje, još uvijek nisu sposobni interpretirati ustav unatoč činjenici da je načelo 'supremacije ustava' zajamčeno u dokumentima."

Njemački Ustav kao uzor i njemačka klauzula vječnosti

Prethodno sam istakla da je ustav-uzor za većinu novih tranzicijskih demokracija bio njemački Grundgesetz. Iako je dosada mijenjan čak 36 puta, od toga čak četiri puta samo u 2009., njemački Temeljni zakon i danas se smatra jednim od najvećih ustava svijeta.

Najmanje su dviye značajke koje ga čine velikim ustavom. Prvo, to je ustavna zaštita ljudskog dostojarstva iz koje Savezni ustavni sud Njemačke u svojoj praksi gradi ustavnu koncepciju ljudskih prava kao objektivnog poretka vrijednosti koji obvezuje sve. Drugo, to je ustavna klauzula vječnosti na koju će se ukratko osvrnuti. Riječ je o članaku 79. stavku 3. Temeljnog zakona. On zabranjuje promjene određenih načela sadržanih u ustavu. To je načelo demokracije, načelo pravne državnosti i načelo savezne državnosti. Kod nas ne bi bilo primjenjivo samo načelo savezne državnosti, jer smo mi unitarna država, nego načelo unitarne državnosti (članak 1. Ustava: "Republika Hrvatska jedinstvena je i nedjeljiva ... država.") Ta klauzula štiti esencijalnu obilježja njemačkog ustava od ustavnih amandmana suprotnih

prof. dr. sc. Jasna Omejec

strukturnalnim ustavnim načelima, odnosno fundamentalnim državnim normama njemačkog ustavnog poretka.

Nepromjenjiva ustavna načela vs. "državni ciljevi"

Ta se ustavna načela moraju razlikovati od onih ustavnih

normi koje sadrže tzv. državne ciljeve (*Staatszielbestimmungen*). To je silno važno za razumevanje strukture svakog ustava. Ilustriramo li to razlikovanje strukturalnih ustavnih načela i državnih ciljeva na hrvatskom primjeru, onda bi proizlazilo da nije istovjetnog značenja ni do-

mašaja članak 1. hrvatskog Ustava i, primjerice, članak 9. stavak 2. Ustava. Ilustrativno, Hrvatska će ostati to što jest i onda kad se iz njezina usta va odstrani zabranu izručenja njezina državljanina drugoj državi, jer je riječ o pojedinačnom državnom cilju, ali neće ostati ista državna zajednica ako bi ijedan od strukturalnih ustanovnih načela iz članka 1. Ustava bio odstranjen ili supstancialno modificiran. O njemačkom primjeru na kraju treba reći da Temeljni zakon ne ovlašćuje Savezni ustavni sud da nadzire ustavnost ustanovnih amandmana, već samo ustavnost zakona. Unatoč tome, Savezni ustavni sud proglašava se nadležnim za ocjenu formalne, ali i materijalne ustavnosti ustanovnih amandmana, s obrazloženjem da oni mogu biti protivni strukturalnim ustanovnim načelima koja štiti klauzula vječnosti. Takvi bi ustavni amandmani bili kvalificirani kao "neustavno ustavno pravo" (njem. *verfassungswidrigen Verfassungsrechts*, engl. *unconstitutional constitutional norms*).

Postoji li europska klauzula vječnosti?

Slično njemačkom, ni Ustav Češke Republike ne predviđa ovlast Ustavnog suda da kontrolira norme ustanovne snage. Unatoč tome, češki Ustavni sud proglašao se nadležnim za kontrolu ustanovnosti ustanovnih zakona, a svoju nadležnost je izveo iz "češke ustanove klauzule vječnosti" o nedopuštenosti promjena zahtjeva demokratske pravne države. Ta ustanova odredba, kaže Ustavni sud, predstavlja "zapovijed ne-promjenjivosti materijalne jezgre Ustava, koja tu jezgru isključuje od dispozicije kreatora prava".

Okrenemo li se europskom ustanovnom prostoru u cjelini, postavlja se pitanje: postoji li svojevrsna europska klauzula vječnosti? Konkretnije, u svjetlu Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava, kao ustanovnog instrumenta europskog javnog poretka, postoji li načelo ili vrijednost koje se smatra nepromjenjivim europskim ustanovnim standardom, pa vezuje čak i ustanovljeno tijelo države članice Vijeća Europe?

Načelo demokracije

Odgovor je sljedeći: temeljna vrijednost koja među svima ostalima čini pretpostavku za postojanje i funkcioniranje suvremene europske ustanovne države jest *demokracija* - kojoj je inherentan europski koncept narodnog suvereniteta i predstavničke vladavine, te pravna državnost s njezinim najvažnijim atributima (diobom vlasti, vladavinom prava i poštovanjem ljudskih prava). To potvrđuje i Europski sud za ljudska prava. On ističe: "45. Demokracija je bez sumnje temeljno obilježje europskog javnog poretka. ... Sud

je ... nekoliko puta istaknuo da je Konvencija sastavljena da održi i promovira ideale i vrijednosti demokratskog društva. Demokracija ... je jedini politički model kojeg Konvencija uzima u obzir i, sukladno tome, jedino je s njom usuglašena." (*Ujedinjena komunistička partija Turske i drugi protiv Turske*, 1998.) Zato usta va članica Vijeća Europe moraju jamčiti temeljne vrijednosti demokratskog društva.

Postoji li u hrvatskom Ustavu formalna klauzula vječnosti?

Moj bi odgovor bio: NE. To vodi drugom pitanju: postoje li načela sadržana u hrvatskom Ustavu, koja nisu podložna promjenama unatoč nepostojanju formalne ustanove klauzule vječnosti? Moj bi odgovor bio: DA. To je načelo demokracije kojemu je inherentan koncept narodnog suvereniteta i predstavničke vladavine, ali i pravna državnost sa svojim najvažnijim atributima (diobom vlasti, vladavinom prava i poštovanjem ljudskih prava). Demokracija je temeljna vrijednost koja čini baznu pretpostavku za postojanje i funkcioniranje suvremene hrvatske ustanovne države. Stoga ona ograničava čak i slobodu Hrvatskog sabora u njegovim ovlastima promjene Ustava.

Evo primjera: namjerno odabirem onaj koji više nije aktualan, jer govorimo na akademskoj razini. Riječ je o sad već napuštenom prijedlogu da se pripadnicima nacionalnih manjina u *Ustavu* priznaju 2 glasa u izborima za Hrvatski sabor. Ja postavljam sljedeću tezu: kad bi se prihvatio taj prijedlog promjene Ustava, došlo bi do nove državne ustanovne strukture koja bi odstupila od sadašnje "materijalne jezgre hrvatskog ustava". O čemu je riječ?

Kad Ustav u članku 1. govori o "narodu", onda se prema postavkama ustanovnog prava misli na hrvatski državni narod (njem. *Staatsvolk*), dakle na hrvatsku *naciju* kao sumu svih hrvatskih *državljan*a neovisno o etnicitetu. Kao što znamo, tako definiran narod u tako definiranoj državi ostvaruje vlast u prvom redu posredstvom izbora svojih predstavnika u Hrvatski sabor.

Nasuprot tome, predloženi ustanovi amandman zahtjeva *ustavnopravno* priznavanje na izborima dvaju glasova određenim skupinama državljanima unutar jedinstvenog korpusa hrvatskog državnog naroda, odnosno unutar hrvatske državne nacije kao sume svih hrvatskih državljan. Tu više nije riječ o mjeri pozitivne diskriminacije, koja uvijek predstavlja pojedinačni državni cilj i traje dok traju uzroci zbog kojih je mjeru potrebno propisati. Konkretnije, kad bi ta mjeru bila propisana zakonom, onda bi se ona mogla tumačiti na način

Primjer iz Strasbourg-a

Da usta va članica Vijeća Europe moraju jamčiti temeljne vrijednosti demokratskog društva, pokazuje i praksa Europskog suda u Strasbourg. Riječ je o poznatoj presudi *Sejdic i Finci protiv Bosne i Hercegovine* od 22. prosinca 2009. Europski sud je presudio da *Ustav Bosne i Hercegovine* vrši diskriminaciju nad BiH državljanima koji ne pripadaju jednom od triju konstitutivnih naroda, jer ni Židovima ni Romima ni pripadnicima drugih naroda - izvan kruga Hrvata, Bošnjaka i Srba - ne omogućuje sudjelovanje na izborima

za Predsjedništvo BiH i Dom naroda Parlamenta BiH. Bitno je zapaziti sljedeće: odredbe Ustava BiH, za koje je Europski sud utvrdio da nisu u suglasnosti s Konvencijom, ne sadrže samo neke pojedinačne državne ciljeve, nego upravo strukturalno, fundamentalno načelo bosansko-hercegovačke državnosti, i to upravo ono koje je 1995. dovelo do uspostave mira u toj državi. Upravo je te ustanove odredbe Europski sud proglašio nedemokratskim i stoga nesuglasnim s europskim ustanovnim standardom.

Savezni ustavni sud Njemačke u svojoj presudi *Brunner protiv Ugovora iz Maastrichta* iz 1993. i u najnovijoj presudi više *predlagatelja protiv Ugovora iz Lisabona* iz 2009. Upućujem na njih.

Nadzor Europskog suda za ljudska prava

Posljednje pitanje glasi: ako se na referendumu prihvati ustanovi amandman kojim se mijenja materijalna jezgra ustanova, znači li to da je takav amandman nedjeljiv? Moj bi odgovor bio: NE. Kao što smo vidjeli, Ustavni sud ne bi imao nadležnost za ocjenu materijalne ustanovnosti takvog ustanovnog amandmana. Međutim, tu bi nadležnost imao Europski sud u Strasbourg. On bi ispitivao suglasnost tog ustanovnog amandmana s Konvencijom, to jest s europskim ustanovnim standardom. To je posve razvidno iz već spomenutog slučaja *Sejdic i Finci protiv Bosne i Hercegovine*.

Razumno je stoga pretpostaviti da sama činjenica što je održan narodni referendum, na kojem je ustanovi amandman prihvaten, ne bi sprječila Europski sud da ga ispituje. Uostalom, jedan takav slučaj već je na Europskom sudu. Riječ je o izmjeni švicarskog Ustava nakon održavanja referenduma na kojem su švicarski državljanji izglasali zabranu gradnje džamija na tlu Švicarske. Taj će slučaj dati konačni odgovor na ovo pitanje.

Poštovane kolege i kolege, mislim da je ovo savjetovanje pravo mjesto da se našem ustanovljoru uputi sljedeća poruka: budući da Ustavni sud nije nadležan za ocjenu materijalne ustanovnosti ustanovnih amandmana, na hrvatskom je ustanovljoru isključiva odgovornost za očuvanje demokratskog supstrata hrvatske ustanovne države, odnosno za očuvanje materijalne jezgre hrvatskog Ustava. Da parafriram Nijemce: demokracija tvori pravni osnovi i predstavlja pravni izraz baznog konsenzusa hrvatskog društva na kojem se temelji moderna hrvatska državnost od 1990. godine. Stoga bi svaki ustanovi amandman koji se predlaže prethodno morao proći test vlastitog demokratskog supstrata ili kraće – test demokracije.

Vladimir Šeks s dekanom Borisom Buklijašem

u pravilu: jedan čovjek - jedan glas, u korist etničkog principa. Drugim riječima, etničko načelo ukorijenilo bi se u samu jezgru ustanovnog poretka, s posljedicom da bi hrvatski državni narod bio raspoložen na dva politička bića (po etnicitetu). Stoga je nedvojbeno da bi taj ustanovi amandman bio nesuglasan s tekstrom Ustava iz 1990. u samoj njegovoj materijalnoj jezgri.

Nadležnost Ustavnog suda Republike Hrvatske

Treće pitanje glasi: treba li USRH imati ovlast kontrole materijalne (supstancialne) ustanovnosti ustanovnih amandmana, ili - općenito - pravnih normi ustanovne snage? Moj bi odgovor bio: NE. Hrvatski Ustav nema klauzulu vječnosti iz koje bi se takva nadležnost eventualno mogla izvući, kao što su to učinili Nijemci i Česi. Osim toga, ocjena materijalne ustanovnosti bilo koje ustanovne norme nije inherentna ustanovopravnoj svijesti našeg parlamenta, koji je ovlašten propisivati nadležnosti Ustavnog suda. Takvo

terijalne jezgre Ustava od ustanovnih amandmana kojima se ona želi promjeniti? Moj bi odgovor bio: DA. Objasniti će to na našem primjeru "dva glasa" manjina na izborima. Takva strukturalna promjena nacionalnog ustanova, koja imperativno zahtijeva odstupanje od sadašnjeg modela "1 čovjek - jedan glas", ne bi se mogla prihvati bez izjašnjavanja nacije o tome prihvata li tu promjenu ili ne.

Iz toga se može izvući i opće pravilo: svaki amandman kojim se zadire u načelo demokracije kao jezgru Ustava morao bi biti legitimiran na obvezujućem državnom referendumu na kojem bi se takav ustanovi amandman prihvatio. Čini mi se da se u tom svjetlu trebaju sagledavati i promjene Ustava radi pristupanja Hrvatskoj Europskoj uniji. Iako je riječ o prijenosu dijela suverenih ovlasti na međunarodnopravni entitet, taj prijenos suverenih ovlasti ne utječe na demokratski supstrat hrvatske države, ne utječe na materijalnu jezgru samog Ustava. To je najbolje objasnilo

budućnost baštine

Dioklecijanova palača i gradska jezgra konačno dobivaju Plan upravljanja

Na mjesto voditelja Odsjeka za staru gradsku jezgru Goran Nikšić došao je 2006. godine s dugogodišnjim iskustvom i praksom arhitekta konzervatora u Konzervatorskom odjelu u Splitu (od 1980.). Od 1996 do 2006. bio je glavni konzervator za povjesnu jezgru Splita s Dioklecijanovom palačom. Na Sveučilištu u Yorku (Velika Britanija) magistrirao je 1993. godine arhitektonsku konzervaciju, koju od 1997. predaje na Odsjeku za restauraciju i konzervaciju Umjetničke akademije u Splitu, a povremeno i na Filozofskim fakultetima u Zagrebu i Rijeci. Kao stručnjak UNESCO-a sudjelovao je u nekoliko ekspertnih misija u inozemstvu. O donošenju Plana upravljanja, razgovaramo sa Goranom Nikšićem.

Za početak, nekoliko riječi o Odsjeku?

Odsjek (izvorno: Služba) za staru gradsku jezgru utemuljen je pri upravi Grada Splita 1996. godine, na početku obilježavanja 1700. obljetnice nastanka Dioklecijanove palače. Osnovni zadatak Odsjeka je planiranje i koordiniranje obnove i revitalizacije splitske povjesne jezgre, kao i provođenje sanacijskih i konzervatorskih radova na pojedinim spomenicima koji se financiraju iz gradskog proračuna. Kao jedan od prioriteta rada Odsjeka, za staru gradsku jezgru postavljeno je donošenje Plana upravljanja povjesnom jezgrom, strateškog dokumenta kojim se dugoročno određuju pravci djelovanja i prioriteti u planiranju svih bitnih aktivnosti u povjesnoj jezgri i preduvjet za bolju organizaciju poslova njezine obnove i održavanja.

Tko je angažiran na toj važnoj zadaći?

Obzirom na svjetsku vrijednost Dioklecijanove palače i splitske povjesne jezgre, kao i na važnost tog dokumenta, za izradu Plana upravljanja angažirana je tvrtka SolArc iz Izraela i jedan od

Godine 1979. povjesna jezgra Splita s Dioklecijanovom palačom upisana je na Listu svjetske baštine UNESCO-a. Iako je Plan upravljanja (Management Plan) uvjet koji je trebao biti ispunjen pri upisu na Listu, u Splitu je donošenje Plana tek sada pred konačnom realizacijom. Naime, kako je splitska povjesna jezgra među najranijim spomeničkim cjelinama koje su stekle status baštine od svjetske važnosti, plan je trebao biti napravljen naknadno. Kako danas cjeline i lokaliteti ne mogu biti upisani na Listu svjetske baštine ukoliko nemaju izrađen takav plan, kao jedan od prioriteta rada Odsjeka za staru gradsku jezgru postavljeno je donošenje Plana upravljanja povjesnom jezgrom, s namjerom da on doista zaživi u praksi, a ne da ostane "slovo na papiru" kojim će samo biti ispunjena obveza prema UNESCO-u. Donošenje Plana trebalo bi označiti početak novog i mnogo aktivnijeg razdoblja skrbi za splitsku povjesnu jezgru.

Goran Nikšić

ponajboljih svjetskih stručnjaka u tom segmentu, arhitekt Giora Solar koji ima veliko iskustvo u izradi sličnih planova, u čemu je i savjetnik ICOMOS-a. Solar je bio direktor Konzervatorskog odjela izraelske Uprave za starine –

najvišeg državnog tijela za zaštitu spomenika kulture. Kao direktor Konzervatorskog odjela prestižnog Getty konzervatorskog instituta iz Los Angelesa vodio je niz međunarodnih projekata u vezi s istraživanjem, planiranjem i konzervacijom arheoloških lokaliteta, spomenika i povjesnih gradova. Bio je i ravnatelj Centra za obrazovanje u izradi planova upravljanja povjesnom baštinom u Dresdenu. Savjetnik je brojnih međunarodnih organizacija u projektima kulturne baštine, a u ICOMOS-u (najvišem stručnom savjetodavnom tijelu UNESCO-a) je obnašao niz funkcija, između ostalog i onu glavnog tajnika. Izradio je brojne planove upravljanja, među kojima su i planovi za lokalitete na Listi svjetske

Giora Solar, tvrtka SolArc

kultурne baštine (Malta, Izrael, Turska, Kina).

Osim upućivanja na stručnu reviziju, u planu je i javna rasprava?

Nacrt Plana upravljanja povjesnom jezgrom Splita i Plana upravljanja podrumima Dioklecijanove palače (dva dijela istog dokumenta) upućeni su na stručnu reviziju Konzervatorskom odjelu Ministarstva kulture. Njihove primjedbe i sugestije su uvrštene u konačnu verziju koju je objavljena na službenim web stranicama Grada kako bi svi građani imali potpuni uvid u sadržaj Plana. Građani su pozvani da se aktivno uključe u raspravu s primjedbama i prijedlozima. Internet forum će se analizirati, a konstruktivni prijedlozi iskoristiti. U suradnji s Odsjekom za sociologiju splitskog Filozofskog fakulteta Grad upravo organizira javnu raspravu koja će se održavati u okviru okruglih stolova u kojima će sudjelovati stručnjaci raznih profila, predstavnici zainteresiranih institucija i šire javnosti. Glavne teme za raspravu su: urbanistička problematika, podrumi Dioklecijanove palače, turizam i upravljanje posjetiteljima, kultura i edukacija, kori-

štenje javnih površina, sanacija i održavanje građevinskog fonda i infrastrukture, te organizacija specijalizirane jedinice upravljanja povjesnom jezgrom.

Hoće li se u Plan moći interverirati i naknadno?

Naravno, to je dokument otvorenog tipa, koji će trebati povremeno ažurirati, onako kako se budu provodile njime zacrtane smjernice i u skladu s promjenama stanja u jezgri koje će nastupiti u budućnosti. Tijek javne rasprave bit će kontinuirano prezentiran javnosti preko Universitasa i na internetskom portalu Grada Splita. Zaključci i sugestije s okruglih stolova, kao i reakcije građana dobivene preko internetskog foruma analizirat će se i u dogovoru s izradivačem uvrstiti u konačnu verziju Plana, te dostaviti Gradskom vijeću na usvajanje. Nakon toga, Plan se službeno dostavlja Ministarstvu kulture, odnosno Nacionalnom odboru za UNESCO koji će ga uputiti u Centar za svjetsku baštinu u Parizu, čime će biti dovršena službena procedura. Predviđeno je i publiciranje (na hrvatskom i engleskom) Plana upravljanja, koji treba postati temeljni dokument kojim se određuju strateški

Ciljevi

Ciljevi Plana upravljanja su:

Zaštita kulturnih vrijednosti povjesne jezgre Splita.

Zaštita graditeljske baštine kao nosioca ovih vrijednosti.

Očuvanje duha mjesta (*genius loci*) i upravljanje njegovim promjenama.

Minimaliziranje sukoba između vrijednosti interesenata i kulturnih vrijednosti.

Minimaliziranje sukoba između razvoja, promjene i zaštite vrijednosti.

Preporuka rješenja za udoban i živući grad – bez kompromitiranja kulturnih vrijednosti.

Davanje vizije i smjera razvoja u kombinaciji s kulturom.

Identificiranje i jačanje sredstava koja će omogućiti realno ispunjenje ciljeva.

Identificiranje karakteristika kontaktne zone i preporuka načina njezine zaštite – s obzirom da štiti područje jezgre.

O Odsjeku

Posljednjih godina težište rada Odsjeka se s konzervacije i restauracije reprezentativnih spomenika poput Peristila i Zlatnih vrata postupno prenosi na obnovu zapuštene i dotrajale komunalne infrastrukture (pločnika, instalacija vodovoda i kanalizacije), pročelja i krovova – čime bi se trebala poboljšati kvaliteta života i boravka u povjesnoj jezgri. Osim toga, vrlo je važna uloga Odsjeka u informiranju i educiranju javnosti o značaju i načinima zaštite i očuvanja povjesne baštine. To bi trebalo pridonijeti da se podigne kvaliteta radova na starim zgradama, kao i da se potakne građane, i to ne samo one koji žive u jezgri, da se više identificiraju sa svojom baštinom.

	UNUTARNJE	VANJSKE
POZITIVNO	PREDNOSTI	PRIЛИKE
Iznimna univerzalna vrijednost. Turistička atrakcija – prihod od turizma. Ljepota mesta i okoline. Kontinuitet života i upotrebe od rimskog doba. Potencijal identiteta. Grad je vlasnik velikog broja nekretnina.	Obljižnje prirodne i kulturne atrakcije, uključujući i lokalitete svjetske baštine. Stručnjaci zaposleni na lokalitetu. Porast kulturnog turizma. Svjesnost Grada i javnosti o problemima i značaju lokaliteta. Raznolikost staništa, aktivnosti i kulturnih ostataka..	
NEGATIVNO	SLABOSTI	PRIJETNJE
Neusmjereni vizija. Loša infrastruktura. Loša primjena zakona. Relativno velik broj interesenata. Nedovoljno uključivanje javnosti. Nedovoljna transparentnost vlasti. Nejasan proces donošenja odluka. Neprimjerena turistička informacija i organizacija. Neodređenost vlasništva i definiranja odgovornosti. Loša oprema za posebne potrebe (invalidi, djeci i sl.). Nedostatak raznolikosti otvorenih prostora za stanovnike. Nedostatak konzervatorskih studija. Premala Služba za staru gradsku jezgru. Sukobi između konzervatora i arheologa. Pitanja parkirališta.	Zakrčenost turizmom. Neprimjerene namjene. Nedostatak mehanizma kontrole nad javnim/ privatnim vlasništvom. Sukobi između turističkih i stambenih aktivnosti. Zanemarivanje javnog vlasništva u povijesnoj jezgri. Demografsko propadanje. Propadanje okoliša. Propadanje stambene gradnje. «Muzealizacija» grada. Nedostatak primjene planova od strane javne uprave. Privatno vlasništvo nad važnom kulturnom baštinom. Promjene duha mjesta.	

Područje svjetske baštine i plana upravljanja (strana 25)

Upis na Listu svjetske baštine

Povijesna jezgra Splita je zajedno s Dioklecijanovom palačom uvrštena na UNESCO-ovu Listu svjetske baštine 1979. godine na temelju triju od šest kriterija za upis svjetske kulturne baštine (Provedbene smjernice za svjetsku baštinu):

Kriterij II. – «pokazati značajnu međusobnu razmjenu ljudskih vrijednosti, tijekom određenog vremenskog razdoblja ili unutar svjetskog kulturnog područja, i razvoja arhitekture ili tehnologije, spomeničke umjetnosti, urbanizma ili pejzažnog oblikovanja».

Kriterij III. – «biti jedinstveno ili makar iznimno

svjedočanstvo kulturne tradicije ili živuće ili iščezle civilizacije», i

Kriterij IV. – «biti iznimski primjer tipa građevine, arhitektonске ili tehnološke cjeline ili pejzaža koji ilustrira značajno razdoblje, ili razdoblja, povijesti čovječanstva».

Trideset godina nakon upisa, izrada opsežnog Plana upravljanja nije samo hitna potreba, nego i obveza prema novim UNESCO-ovim standardima. Zbog toga ga je gradska vlast naručila, istovremeno s Planom upravljanja Podrumima Dioklecijanove palače, koji je ujedno i dio iste cjeline.

Zašto plan upravljanja?

Bit će osigurana održiva zaštita kulturnih vrijednosti povijesne jezgre Splita.

U razumnom vremenskom roku, povijesna jezgra će biti ispravno konzervirana, pod dobrom upravom, ispravno korištena, u njoj će uživati lokalni građani i posjetitelji.

Planiranje i upravljanje povijesnom jezgrom Splita značajno će pridonijeti ekonomiji, kulturi, reputaciji i kvaliteti života njegovih stanovnika i općenito građana Splita.

S obzirom da je lokalitet svjetske baštine, pridonijeti će svjetskoj kulturi i njenoj kvaliteti.

Namjena prostora u povijesnoj jezgri

ciljevi i predlaže čitav niz konkretnih projekata i akcija u svrhu poboljšanja uvjeta života i rada, kao i općeg stanja povijesne baštine u staroj gradskoj jezri.

Na kraju, inzistirate na punom konsenzusu struke i javnosti?

Kao što se vidi, procedura dočenja Plana upravljanja je do-

sta složena, što proizlazi iz složenosti problema, ali i iz velikog broja zainteresiranih institucija i pojedinaca. To je razumljivo, jer bi donošenje Plana trebalo označiti početak novog i mnogo aktivnijeg razdoblja skrbi za splitsku povijesnu jezgru. Naša je intencija u svakom slučaju da se u konačnici Plan upravljanja

doneset punim konsenzusom struke i javnosti, jer će se jedino na taj način osigurati njegova relevantnost i učinkovitost. Nakon što se konačna verzija Plana upravljanja i službeno prihvati te uputi UNESCO-u, taj dokument će postati obvezujući za buduće planove i aktivnosti u staroj gradskoj jezri.

Izrada Plana upravljanja

Planovi upravljanja lokalitetima kulturne baštine su najcjelovitiji i najopsežniji dokumenti koji daju viziju, smjernice, sredstva i preporučuju postupke za dugoročnu, održivu zaštitu lokaliteta i njihovih kulturnih vrijednosti.

Plan upravljanja bi trebao obuhvatiti sva sredstva koja omogućuju razvoj i zaštitu lokaliteta i ustanoviti da postoje poveznice koje čine ta sredstva korisnim (primjerice – prava sredstva bez primjene ne funkciraju, planovi konzervacije bez obučenih stručnjaka su samo papiri, razni planovi, uključujući i one infrastrukturne, bez pravog mehanizma koordinacije među različitim odgovornim vlastima mogu uzrokovati štetu ili rasipanje sredstava, zanemarivanje vrijednosti i potrebe zajednice, planovi postaju neodrživi itd.). Plan upravljanja lokalitetom kulturne baštine nije tradicionalni plan, u smislu urbanističkog ili arhitektonskog planiranja. Izrada plana upravljanja za kulturni lokalitet temelji se na razumijevanju njegovog kulturnog značaja i kulturnih vrijednosti. Istovremeno, treba uzeti u obzir i ostale vrijednosti koje izražavaju različite zainteresirane strane, pa je vrlo značajno postići konsenzus i razumijevanje njihovog opsega i ciljeva.

Put prema poboljšanjima Plana uvijek otvoren

Potrebno je podsjetiti da Plan upravljanja ne obrađuje sve aspekte života u povijesnoj jezgri, već da je to u suštini dokument koji se temelji na kulturnim vrijednostima. Zbog toga se on bavi pojavama koje imaju utjecaj na kulturne vrijednosti ili na koje kulturne vrijednosti utječu. On istovremeno nije zamjena za detaljne planove i konzervatorske planove, koje će trebati pripremati kako se budu pojavljivale potrebe i sljedeći preporuke Plana upravljanja i njegovog akcijskog plana. U načelu Plan upravljanja treba biti sastavljen tako da ga je lako nadopuniti, osvremeniti, proširiti i primijeniti u fazama. Stoga, ako se pokažu neke vrijednosti interesenata ili ako se okolnosti i koncepti promijene, put prema poboljšanjima je uvijek otvoren. Za izradu tako složenog dokumenta kao što je Plan upravljanja potrebna je uvjerenost struke te politička volja i potpora. U Splitu je taj posao realiziran uz blisku suradnju i podršku Odsjeka za staru gradsku jezgru. Tijekom pripreme Plana stotine sati utrošene su u studijama lokaliteta, brojnim sastancima s gradskom upravom, stručnjacima za baštinu i raznim interesentima (poput Turističke zajednice, Hrvatske udruge likovnih umjetnika, vlasnika hotela, vlasnika tvrtki, itd.). Plan započinje definicijama i određenjem vrijednosti. Nastavlja se opisom postojećeg stanja u Povijesnoj jezgri, mjerama zaštite, konzervacijom i trenutnim upravljanjem, te analizama, procjenama i preporukama u svakom poglavljju. Zatim slijedi SWOT (engl. Strengths-Weaknesses-Opportunities-Threats) analiza (snage, slabosti, prilike i prijetnje), nakon koje se stvara prijedlog akcijskog plana.

Odsjek za kazališnu umjetnost UMAS-a

Kazalište - kolektivna vježba misli

RAZGOVARALA:

**SUZANA
KAČIĆ-BARTULOVIC**

Od 2005., kao najmladi odsjek na Umjetničkoj akademiji djeluje Odsjek za kazališnu umjetnost (studijски program Glume). Iako još uvijek djeluje u zaista nedostatnim i skućenim uvjetima, u kratko se vrijeme razvio u Odsjek čiji profil ne zaostaje za ostalim školama glume u Europi i čiji su studenti aktivni sudionici i nositelji gradskih kulturnih događanja. O radu Odsjeka, kao i osobnom djelovanju na kazališnim projektima, razgovaramo s njegovim predstojnikom i prodekanom za umjetnost, znanost, međunarodnu suradnju i ECTS, redateljem i profesorom, docentom Goranom Golovkom

Nakon pet godina djelovanja Odsjeka, koliko ste zadovoljni postignutim?

Prateći stasanje naših studenata glume tijekom ovih pet godina i njihov uspješan početak u profesionalnom umjetničkom životu, stekli smo iskustva uz čiju čemo pomoć nadalje razvijati svoju umjetničko-pedagošku praksu na Odsjeku za kazališnu umjetnost. Budući da je studiranje glume nužno u spremi s aktualnim kulturnim prilikama društva, te se prije preslikavaju i na svijest tih mladih osoba koje se posvećuju glumačkom pozivu. U prirodi je mladoga čovjeka htjeti ostvariti baš sve i to sada i odmah, a živimo u društvu koje, barem u ma-

sovnim medijima (koji nisu zanemarivi u stvaranju kolektivne svijesti), glorificira instantan uspjeh i slavu bez napora i rada. Naš je posao potaknuti i razvijati svijest o neprestanom radu na sebi, o širenju duhovnih obzora unutar samoga sebe i ostvarenju emotivne i misaone rezonance između glumca i gledatelja, jer je kazalište kolektivna vježba misli, a svrha glume je ogoliti ljudsku dušu i pokazati njezine najzapretenije kutke. Pri tome vodimo računa o sasvim realnim perspektivama rada naših završenih studenata na radiju, televiziji i filmu. Tijekom četverogodišnjeg Preddiplomskog studija glume studente postupno „oboružavamo“ zanatskim umijećima koja će im olakšati kreativni proces i suradnju sa svim profilima djelatnosti u profesionalnom životu, dok jednogodišnji Diplomski studij, nakon čijeg završetka dobivaju titulu magistra struke, predstavlja dodatnu vrijednost. On podrazumijeva preuzimanje potpune osobne odgovornosti za vlastiti kreativni čin, od iskaza osobnih ljudskih i umjetničkih uvjerenja, preko istraživanja i pomicanja svojih kreativnih granica do ostvarenja punokrvnog umjetničkog doživljaja za sebe i publiku. Ovo je kompleksan proces u kojem nema mjesta površnosti i neradu. Na Odsjeku stručne kolegije drže docenti Milan Štrlić, Alen Čelić, Almira Osmanović, redoviti profesor Zlatko Crnković, asistentica Bruna Bebić Tudor, stručni suradnici Anastasija Jankovska, Nenad Srdelić i Roza Nastoska

Goran Golovko: Studij glume mnogima je iznimno atraktivan pa želim upozoriti na naša temeljna uvjerenja i potrebu zadovoljenja strogih kriterija koje ne namećemo samo mi kao Odsjek, već struka i život. Naš je posao potaknuti i razvijati svijest o neprestanom radu na sebi, o širenju duhovnih obzora unutar samoga sebe i ostvarenju emotivne i misaone rezonance između glumca i gledatelja, jer je kazalište kolektivna vježba misli, a svrha glume je ogoliti ljudsku dušu i pokazati njezine najzapretenije kutke.

Zorana Kačić i Marijan Nejašmić Banić, I. godina;

te mnogi drugi nastavnici, nositelji teorijskih kolegija. Želimo naš rad učiniti vidljivim javnosti, ali zbog specifičnosti glumačke naobrazbe i njezine osjetljivosti, pokušavamo uspostaviti ravnotežu između školovanja i javnog nastupanja. Vjerujem da ćemo od početka naredne akademске godine imati gotove „predstave“ i da ćemo stvoriti pretpostavke za više ili manje službeno „studentsko kazalište“.

Kako biste našim čitateljima predstavili djelokrug Vašeg rada kao prodekana UMAS-a, Vaše želje, mogućnosti realizacije, planovi za budućnost?

Jedan od naših prioriteta je intenziviranje međunarodne suradnje splitske Umjetničke akademije s drugim srodnim institucijama u Europi i svijetu. U protekloj akademskoj godini imali smo uspjeha u sklapanju bilateralnih ugovora o razmjeni studenata i nastavnika s umjetničkim akademijama u Njemačkoj i Belgiji u okviru ERASMUS programa, a imamo čvrstih naznaka za nove ugovore i u drugim zemljama unutar EU. Ovdje valja istaknuti punu potporu Ureda za međunarodnu suradnju Sveučilišta u Splitu i sveučilišne koordinatorice ERASMUS-a, Aleksandru Banić, na čemu smo zahvalni. Uz planiranje otvaranja Diplomskog studija na sve uspješnijem Odsjeku za film i video, u začetku su planovi za pokretanje takvog studija u suradnji sa sveučilištima u Velikoj Britaniji, Belgiji i Nizozemskoj. S druge strane, pokušali smo učvrstiti suradnju s hrvatskim umjetničkim akademijama i potpisali ugovore o suradnji s Muzičkom akademijom u Zagrebu, Akademijom likovne umjetnosti u Zagrebu i

namičkih procesa integracija i globalizacije. U petoj godini provedbe bolonske reforme u visokom obrazovanju stečeli smo dovoljno iskustava uz čiju čemo pomoć dodatno osvremeniti i prilagoditi nastavno-umjetnički proces stvarnim potrebama studenata nakon završetka školovanja, s naglaskom na eliminiranje onih elemenata „Bologne“ koji ostaju tek mrtvo slovo na papiru. Bivši prodekan, a sadašnji dekan

studenti III. godine: Lana Hulenić, Elena Orlić, Danijela Vuković, Marko Petrić, Goran Golovko, docent, Nikša Arčanin, Matija Kačan i Nenad Srdelić, stručni suradnik

Javnosti je manje poznato da ste radili kao voditelj europskih programa interkulturnog učenja, možete li nam prenijeti Vaša iskustva?

Kultura kao sustav znakova koji pojedincu olakšava snalaženje unutar jedne zajednice još uvijek je nedovoljno poznat koncept kod nas. Poput ostatka nekog drugog vremena, još je uvijek shvaćamo kao statičan skup muzejskih izložaka ili drugih kulturnih „proizvoda“ ponuđenih kao na policama u samoposluživanju, ne shvaćajući u potpunosti njezinu dinamiku i neprestane mijene. U radu na projektima

interkulturnog učenja sa studentima iz Francuske, Njemačke i Hrvatske upoznati smo s razlikom turističkih posjeta nekoj drugoj zemlji i njezinoj kulturi od stvarnog upoznavanja njezinih znakova ispod vidljive površine. Ova su mi iskustva pomogla u svakodnevnom životu i radu, kontaktima s inozemnim partnerima, ali i ophodjenju sa studentima na akademiji. Stoga pridajem veliku važnost međunarodnoj suradnji s drugim institucijama, jer vjerujem da se boravkom među drugima bilo gdje na svijetu može učiti o sebi i postati svjesnijim svojih vrijednosti i posebnosti.

Umetničke akademije, dr. Branko Matulić, u proteklim prodekanstvima postavio je izvrsne temelje za ovaj rad, a preda mnom je odgovoran proces modifikacije studijskih programa u skladu sa zahtjevima stvarnosti, u suradnji s predstojnicima naših odsjeka. Pregršt je želja i planova, a ograničeni smo novcem i prostorom. Pogleda uprtog u neka bolja, bogatija vremena i novu zgradu Umetničke akademije koja treba niknuti u sveučilišnom kampusu, mislim da ne treba sjediti skrštenih ruku. Težiti višem, boljem, ne miriti se s postojećim stanjem, u prirodi je onih koji služe umjetnosti.

S obzirom na Vaše poznavanje rada ostalih sličnih odsjeka, ne samo na ostanim hrvatskim sveučilištima, nego i u Europi, koliko ste zadovoljni kvalitetom nastave UMAs-a i Vašeg Odsjeka?

Imali smo tu sreću da smo već u prvoj godini postojanja sudjelovali na međunarodnim studentskim festivalima i razmjenama, što je bila prilika

za usporedbu svoga rada s drugima. Putujući po Europi i gledajući dojmljive producentske, materijalne i kadrovske mogućnosti drugih akademija, redovito pobiremo komplimente za svoja postignuća. U svojim nedostatnim i skućenim prostornim uvjetima, sa samo jednim stalnim zaposlenikom, mogu sa sigurnošću reći da naš rad ne zaostaje za ostalim školama glume u Europi. To potvrđuju i naši studenti koji su se, nakon završene četiri godine, i sami otisnuli u inozemstvo. Javljuju se, pišu mailove i tvrde kako su u Splitu stekli sve solidne osnove za kvalificiran rad u akademijama s dugom tradicijom i izgrađenim imenom. Slično je i sa studijima likovnih umjetnosti i glazbe. Svakako postoje iskustva i znanja drugih koje vrijedi primjeniti u našoj praksi; stoga neprestano težimo uključivanju njihovih spoznaja, pristupa i metodologija u svoj rad.

Splitski studenti glume aktivno sudjeluju u gradskim dogadanjima, na ovogodišnjim Marulićevim danima

odigrali su predstavu-studentsku radionicu Igramo Držića, a tijekom Festivala znanosti održan je koncert, performans i kazališna predstava kao odgovor na temu "Je li umjetnost znanost?". Kakve su bile reakcije studentske publike i javnosti općenito?

„Probili smo led“ ostvarivši dio programa „Marulićevih dana“ u sjevernom tornju nove Sveučilišne knjižnice,

a netom prije toga nastupali u okviru Festivala znanosti. Moram reći da nismo zadovoljni odazivom splitskih studenata na ova događanja. Mogli bismo satima raspravljati o uzrocima studentske inertnosti, vjerojatno su brojni i neka se njima bave sociolozi.

Jedna od tema koje Univerzitetski pokušava aktualizirati je problem hrvatskoga jezika koji u svakodnevici, medijima i u računalnoj komunikaciji sve više postaje pomoćnim jezikom pred sveopćom anglicizacijom. Što mislite o našoj inicijativi za uvođenjem kolegija hrvatskoga jezika u programe svih visokoškolskih institucija?

Odgovor na ovo pitanje nameće se po sebi: svakako treba uvesti kolegij hrvatskoga jezika u programe svih visokoškolskih institucija! Jezik, kao jedan od osnovnih čimbenika identiteta jednoga naroda, mora biti njegovani. Njegovo osiromašenje vodi osiromašenju misli i osjećaja, a bez njih čovjek gubi i sebe samog. Ne možemo biti visoko obrazovani, a ne služiti se vlastitim jezikom.

Vaši trenutni projekti, planovi, najava ovogodišnjeg Splitskog ljeta?

Upravo su u HNK započeli pokusi za predstavu „Smij i suze starega Splita“ po prozri Ivana Kovačića, koju je adaptirala i dramatizirala Olja Lozica. Na tekstu radimo već dvije godine i uzbudeni smo zbog njegova ostvarenja. Premijera je zakazana za 19. srpnja na Sustipanu, groblju na kojem je pokopan stari Split. Mislim da ćemo svima koji očekuju pučku veselicu prirediti iznenadenje, budući da želimo stvoriti jednu naročitu sliku nestalog grada i

mentaliteta posebne strukture i osjećajnosti. Ne bih volio otkrivati više, jer onda ne bi bilo iznenadenja. Vidimo se na „Splitskom ljetu“!

Splitska kulturna javnost pamti kako ste viteški odstupili s „vruće fotelje“ ravnatelja Drame HNK. Želite li komentirati okolnosti i raznorazna lobiranja oko izbora novog intendantu splitskog HNK?

Ne želim. Vrijeme će sve pokazati.

Studenti se često tuže na uspavani studentski život Splita, a istovremeno priznaju svoju inertnost. Što bi grad i Sveučilište moglo ponuditi od kulturnih sadržaja u kojima bi studenti mogli biti aktivni sudionici? Često se čuje inicijativa o potrebi studentskog amaterskog kazališta, ima li Split uvjete, entuzijaste koji bi vodili ovakav projekt? Može li se ostvariti projekt sveučilišnog kulturnog centra i što su preduvjeti?

Volio bih vjerovati kako su nedavna događanja na nivou Sveučilišta predstavljala početak oživljavanja studentske kulturne scene u Splitu, a sveučilišni kulturni centar više je nego hvalevrijedna inicijativa. Njegov zamah vidim u angažmanu studenata svih naših sastavnica, osmišljavanju kulturnoga programa „Studenten za studente“ i ponudi kulturnih sadržaja senzibiliteta studentske generacije. S nostalgijom gledam na svoje srednjoškolske dane i svoje udivljenje prema tadašnjim studentskim aktivnostima. Čekam stvaranje te kritične mase mladih ljudi koja će svojom voljom, pregalaštvom i invencijom stvoriti nove kvalitete. Valja otvoriti vrata i službeno stvoriti okvir studentskog kulturnog i inog djelovanja, jer čvrsto vjerujem da studenata s inicijativom ima.

studenti I. godine: Lara Živolić, Marijan Nejašmić Banić, Sara Ivelić, Bojan Brajčić, Petra M. Kovačić, Petra Z. Kovačić, Pere Eranović, Zorana Kačić i stručna suradnica Anastasija Jankovska;

globalizacija

Sudbina kapitalizma: propast ili preobrazba

Piše:

IVAN ROMIĆ*

Prošle godine, cijeli svijet je slavio dvadesetu godišnjicu pada Berlinskog zida. U čast tom događaju, na mjestu nekadašnjeg zida postavljeno je tisuću velikih domino ploča. Rušenje domina simboliziralo je rušenje zida, a s obje strane šarene domino konstrukcije klicale su mase Njemača. Bila je to proslava – ne samo ujedinjenja jedne zemlje, jednog naroda – nego i proslava pobjede "realnosti" nad ideologijom, proslava "slobode" nad represijom. Dok je komunizam propao u neučinkovitosti i korupciji, kapitalistički svijet je slavio, a poznati američki profesor političke ekonomije Francis Fukuyama proglašio je kraj povijesti.

No, splet okolnosti je doveo do toga da se dvadeseta godišnjica pobjede kapitalizma nad komunizmom slavi u jeku globalne ekonomske krize, gdje milijuni ljudi ostaju bez posla, a Marxova djela bilježe streljiv rast prodaje! Anketa koja se provela u 27 zemalja diljem svijeta pokazuje da je sve više ljudi razočarano u kapitalizmu. Samo 11% ispitanika ocijenilo je da kapitalizam u sadašnjoj formi dobro funkcioniра, 51% ih smatra da bi tržišta trebala biti strože regulirana, a 23% od svih ispitanika smatra da je kapitalizam potpuno zakazao i da se mora zamijeniti potpuno drukčijim ekonomskim sustavom.

Je li kriza u samoj srži kapitalizma?

Kad pogledamo probleme s kojima se suočava današnji svijet – prekomjerno zaganđenje, izumiranje vrsta, više od milijardu gladnih u svijetu, sve veći jaz između bogatih i siromašnih zemalja – odnosno probleme koje je kapitalizam izravno i (li) neizravno stvorio, a sad ih ne uspijeva riješiti, pitanje "Gdje i kako je kapitalizam podbacio?" postaje neizbjježno. Odgovora je mnogo. Čak i previše. Kreću se od ljudskog (ne)moralu i kratkovidnih birača, preko pohlepnih korporacija i bespoštene utrke za novcem, do neučinkovitosti demokratske birokracije u rješavanju kompleksnih problema današnjeg društva. Doista, moramo se zapitati je li

uzrok trenutne ekonomske krize pohlepa američkih menadžera koji su nesavjesno napuhali mjehur kredita na nekretnine, ili je problem dublji, te leži u samoj srži kapitalističkog sustava. Ako pogledamo u prošlost, svakih nekoliko godina imamo manju krizu, a svakih (otprilike) sedamdeset godina nas pogodi globalna kriza poput ove sadašnje. U ekonomskoj struci izmjene razdoblja recesija i uzleta nazivaju se poslovnim ciklusima. Doista, čini se da je kriza u samoj srži kapitalizma. No, je li iz te činjenice nužno zaključiti da kapitalizam ne funkcioniра, te da ga je potrebno mijenjati nekim drugim sustavom?

Poduzetništvo – inovacija i imitacija

Prije odgovora na tako važno pitanje, potrebno je reći nešto o glavnom pokretačkom mehanizmu kapitalizma – poduzetništvu. Nai-mo, poduzetništvo kakvo poznajemo danas doprinosi

je harvardskog profesora Josepha Aloisa Schumpetera, koji je u svojoj popularnoj knjizi Socijalizam, kapitalizam i demokracija (1942.) ustanovio da je poduzetnik glavni pokretač dugoročnog razvoja. Nai-me, proces za koji je posudio od njemačkog sociologa Wernera Sombarta naziv kreativna destrukcija, se temelji na poduzetniku koji transformira gospodarstvo uvođenjem radikalnih inovacija, čime uništava stare (radi inovacije, sad manje učinkovite) industrije, koje zatim zamjenjuju nove i učinkovitije industrije. Po-jednostavljeni rečeno, danas sva poduzeća možemo kategorizirati kao inovatore i imitatore, što ne znači da jedno poduzeće mora biti isključivo inovator ili imitator – štoviše, poželjno (a i nužno) je da bude i jedno i drugo istovremeno, s naglaskom u određenom vremenskom periodu na inovaciju ili imitaciju, ovisno o uvjetima na tržištu i sredstvima poduzeća.

Kritike, intelektualni ali i nasilni napadi (neredi na godišnjem skupu WTO) vrše "selekcijski pritisak" na kapitalizam. Ako želi opstati, mora se prilagoditi.

Kapitalizam kao evolucijski proces

Nadalje, gospodarski sustav koji se temelji na mehanizmu slobodnog tržišta u kojem se poduzeća natječu za ograničene resurse neodoljivo podsjeća na jedan drugi sustav – sustav u kojem smo mi nastali i evoluirali, naš planet. Evolucija se može jednostavno definirati kao proces "pronalaženja trikova" koji povećavaju sposobnost preživljavanja jedinke. Kad kažemo evoluciju, većina ljudi pomisli na anatomska evolucija, gdje se vrste svojom anatomijom prilagođavaju okolišu. No, za nas važniju ulogu igra jedna druga vrsta evolucije – kulturološka evolucija. Počela je (bar kako zasad smatraju antropolozi) s Australopithecus africanusom, koji je prva životinja koja je u određenoj mjeri ovladala svojim okolišem. Africanus je započeo najveću kulturnu revoluciju u životinskom carstvu (egzosomatičku evoluciju), a koja nije po-

sljedica tjelesnih promjena, nego uporabe izrađenih predmeta. Nakon toga slijedi ispreplitanje anatomske i kulturološke evolucije koja preko Homo habilisa, pa zatim preko Homo erectusa dovodi do Homo sapiensa i na kraju do modernog čovjeka, Homo sapiens sapiens.

Nakon što se kulturološka evolucija pojavi, ona usporava – pa čak i zaustavlja – anatomska evolucija. Neki znanstvenici smatraju da je stupanj kulturološke evolucije koju je dosegao moderni čovjek potpuno zaustavio anatomska evolucija.

Ako kapitalizam promatramo kao evolucijski proces, važno je naglasiti da ga moramo promatrati po zakonima kulturološke evolucije, a ne anatomske. Razlog tome leži u najvažnijoj sposobnosti našeg mozga – učenja imitiranjem. Nai-me, do anatomske evolucije dolazi mutacijom. Da bi mutacija nekoj jedinki bila korisna, ovisit će naravno od prirode te mutacije te od uvjeta u okolišu jedinke.

Nadalje, ako se mutacija pokaže korisnom, ona utire put prema mutacijskom procesu koji će sve više usavršavati korisnu osobinu, te na kraju dovesti do nastajanja nove vrste, a izumiranja prethodne. A kao što znamo, takav proces traje milijuni godina.

S druge strane, učenje imitiranjem krati vrijeme koje je korisnoj inovaciji (odnosno kulturološkoj mutaciji) potrebno da se proširi. Homo erectus koji je shvatio kako upaliti vatru nije morao tu evolucijsku prednost širiti i usavršavati razmnožavanjem, nego je bilo dovoljno da pripadnici njegove grupe vide što on radi i pokušaju to imitirati, a zatim i unaprijediti. Stoga njegov izum koristi ne samo njemu, nego i čitavoj njegovoj grupi, za razliku od anatomske mutacije, koja koristi samo jedinci i njezinim potomcima.

Krise su sastavni dio našeg prirodnog okoliša. Mogu biti sitne, poput izljeva rijeke, što će utjecati samo

na lokalni okoliš pogoden poplavom.

Krize kao katalizatori evolucije

Mogu biti i ogromne, poput udara meteora koji utječe na čitav svijet i uništava većinu života na njemu. Štoviše, udar meteora koji je doveo do izumiranja dinosaura ostavio je otvoren put razvoju sisavca, koji su se razvili u naprednije organizme nego što bi gmažovi ikad mogli. Nadalje, erupcije vulkana prije otprilike dvadeset milijuna godina u istočnoj Africi dovele su do urušavanja ogromne površine tla danas poznate kao afrička Velika rajsjedna dolina, što je dovelo do mijenjanja klime i nastajanja savana, koje su pogodovale primatima prilagođenima za hodanje po tlu. Da nije bilo tih kriza, čiji intenzitet straši svakog normalnog čovjeka, ne bi došlo do razvitka najnaprednije vrste na svijetu – Homo sapiens sapiens. Upravo su se krize nebrojeno puta pokazale kao glavni katalizatori evolucije, iz razloga što dugi periodi stabilnosti dovode do ravnoteže života u nekom okolišu, a krize u jednom trenutku ruše tu stabilnost i vrše evolucijski pritisak na vrste.

Kapitalizam – najuspješniji sustav koji smo ikada imali

Kapitalizam je gospodarski sustav koji je u svojoj suštini imitacija našeg prirodnog sustava. Upravo je zato najuspješniji sustav koji smo ikad

imali, za razliku od komunizma, koji je “divna ideja, ali pogrešna vrsta”, kako je to slijekito rekao otac sociobiologije Edward Osborne Wilson, pritom aludirajući na mrave i pčele kao genetski pogodne vrste za sustav poput komunizma. Kapitalizam s druge strane slavi individualnost (iako društvena bića, ljudi pokazuju veliku genetsku sklonost prema individualizmu), te nagrađuje inovaciju. No, dopuštajući određeni stupanj imitacije ne dozvoljava monopol nad njom, te tako vrši pritisak za stalnim inoviranjem.

Razvitak kapitalizma ovisi o svima nama

Kritike i intelektualni napadi (ali i nasilni, sjetite se samo nereda i prosvjeda na godišnjim skupovima WTO-a) vrše “seleksijski pritisak” na kapitalizam. Ako želi opstati, mora se prilagoditi. A vrlo vjerojatno i hoće – to mu je u prirodi. Kritike – intelektualaca, političara, umjetnika, novinara i koga sve već ne – o neučinkovitosti sadašnjeg kapitalističkog modela nužne su i dobrodošle jer upravo su kritike i različiti oblici pritisaka ono što omogućava kapitalizmu da evoluira. No, njihov zaključak o trenutnoj ekonomskoj krizi kao o početku kraja kapitalizma je ishitren i po mom sudu pogrešan. Globalna ekonomska kriza ne znači da kapitalizam propada. Dapače, znači da je s njim sve u redu – što je i odgovor na ranije postavljeno pitanje. Kapitalizam evoluirala. Ali, bitna značajka evolucije, kako anatomske, tako i kulturološke je da ona nema smjer. Organizmi nužno ne postaju složeniji s prolaskom više vremena. Vrlo lako mogu postati i jednostavniji, ako okolina to zahtijeva. Isto tako, povijest je nebrojena puta bila svjedokom smanjivanju kompleksnosti društava – odnosno njihovom propadanju. Treba uvijek imati na umu da se to može dogoditi i našem društvu. A krize (bilo ekonomske i/ili ekološke) su uvijek potencijalni uzroci raspada političkih sistema, socijalnih nemira i ratova. Sjetimo se samo Drugog svjetskog rata koji je nastao kao posljedica svjetske ekonomske krize u prvoj polovici dva koju demokracija i kapitalizam donose, dolazi i više odgovornosti. Kapitalizam nije savršen, ali njegov razvitak ovisi o nama. O svima nama – političarima, menadžerima, profesorima, studentima, radnicima, ali i na državama, poduzećima i institucijama. Svi mi moramo ponešto naučiti, te se prilagoditi novonastaloj situaciji. Preozbiljna bi bila izjava da u suprotnom nema opstanka – ali sa sigurnošću možemo reći da nema napretka.

*student Ekonomskog fakulteta u Splitu

ih u našoj ekonomiji. A ljudi ne vole promjene, vole stabilnost. Ali stabilnost je dosadna, ne donosi napredak, te promatra inovaciju kao neprijatelja, destruktora ravnoteže. Ali bez inovacije, nema nade za opstanak u nestabilnom okruženju.

Kako do novca iz fondova Europske Unije?

prof. dr. sc. Velimir J. Šimunović, specijalist za kirurgiju i neurokirurgiju Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Splitu

Profesor Vladimir J. Šimunović s Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Splitu posljednjih 15 godina na natječajima fondova Europske Unije sa svojim projektima natjecao više od pedeset puta, s dobrim rezultatima u njih 25, a s grantovima koji su se kretali od 5.000 do 500.000 eura. U dva je navrata sudjelovao kao ekspert u tijelima Europske komisije za procjenu prijavljenih projekata. Često se ističe kako novca u fondovima ima, no da ih ne znamo ‘uzeti’, pa smo se prof. Šimunović obratili se molbom da u nekoliko riječi objasni temeljne preduvjete uspješnog natjecanja.

Jesu li nam pristupačni projekti Europske Unije?

Snažan i privlačan argument većine koja podržava europski put Hrvatske je tvrdnja kako će biti, čim Hrvatska postane ravnopravna članica, otvoreni brojni europski fondovi, što će doprinijeti razvoju države i posljedičnom općem blagostanju. Nerijetko se dodaje – već i sada postoje predstupni fondovi, koje samo treba znati pravilno iskoristiti. I onda dolazi jedno ‘ali’: potrebno je imati dobre projekte. Tako je termin „projekt“ postao važan i sveprisutan. Obrazac je jednostavan: treba imati (1.) dobru ideju (sadržaj), znati kako je pravilno (2.) uobličiti (forma), (3.) kome je prijaviti (metoda) i (4.) europski novci su naši (željeni rezultat).

Koliki je značaj dobrih ideja?

Presudan, naravno. No, savjeti o dobrom idejama su nepotrebni: narod koji je izumio kravatu, penkalu i torpedo ima izvrsnih ideja u izobilju. Ni format u kojem projekt treba prijaviti nije problematičan, jer svaka fondacija koja raspisuje natječaj

najčešće prilaže i poseban prijavni obrazac i uputu kako ga ispunjavati. Ako to nije učinjeno, valja upotrijebiti standardne obrasce Središnje agencije za financiranje i ugovaranje programa i projekata.

Kome prijaviti dobru ideju?

Na dilemu „kome prijaviti“ odgovore treba potražiti na internetu, kod organizacije Welcome Europe (<http://www.welcomeeurope.com/>), gdje se mogu naći podaci o više od 450 EU fondova. Na glavnoj adresi su podaci o svim europskim fondovima (Access to European funds); pozivi na najnovije natječaje (Retrieve the latest Funding Alerts); video prezentacije o pisaniu i prijavljivanju projekata (Training courses in video); banka podataka o potencijalnim partnerima u Europi (EU partners database); i pozivi za javnu nabavu u Europi (Calls for European public procurements). Ako se prijavimo na Access to European funds možemo preko izvrsne tražilice pretražiti sve agencije za financiranje (European subsidies); sve aktualne pozive za finaciranje (European funding calls); novosti o pripremljenim planovima za financiranje (EU funding news); i podatke o projektima čije financiranje je već odobreno (EU funded project). Pretraživanje ove posljednje baze podataka može biti veoma korisno, jer nam daje mogućnost informirati se jesu li naše ideje već prijavljene, i imaju li uopće smisla i jesu li interesantne za Europu. Cijena preplate je simbolična u odnosu na moguću korist. No željeni rezultat neće doći ni brzo ni lako – kao za sve vrijedne stvari, potrebno je mnogo rada i velika upornost. Ako niste spremni, bar u početku, posvetiti bar šest mjeseci ozbiljnog i svakodnevnog rada, bolje je odmah odustati i okrenuti se Hrvatskoj lutriji.

Kao što se kulturološka evolucija odvija mnogo brže od anatomske, tako se i krize u kapitalizmu događaju u kraćim vremenskim periodima nego u prirodi.

sveučilišni sport

Tenisači obranili čast splitskog Sveučilišta!

Piše:
TONI GAMULIN

Sveučilišno sportsko prvenstvo Republike Hrvatske 2010., najvažniji godišnji događaj sveučilišnog sporta u Hrvatskoj, održalo se u Vinkovcima od 3. do 6. lipnja u organizaciji Hrvatskog sveučilišnog športskog saveza. U ukupno sedam sportova, nastupilo je više od četristo studentica i studenata koji su svoje sudjelovanje na ovoj manifestaciji izborili rezultatima na lokalnim ili regionalnim sveučilišnim natjecanjima; svoje vještine u futsalu, košarci, rukometu, odbojci, tenisu, stolnom tenisu i šahu su tako pokazali studenti sa Sveučilišta u Splitu, Zagrebu, Osijeku, Rijeci, Zadru te Veleučilišta u Karlovcu i Vukovaru.

Mnoštvo medalja, tenisači najbolji

Sveučilište u Splitu je na Prvenstvu nastupilo u svim sportovima u muškoj konkurenciji dok je ženskoj konkurenciji Split bio zastavljen u odbojci, stolnom tenisu i šahu. Kao i uvijek do sada, naši studenti i studentice igrali su zapaženu ulogu na završnici Prvenstva Hrvatske, stoga se nakon tri dana nadmetanja u Vinkovcima više od pola splitskih studenata vratio s medaljama! Najuspješniji među našim studentima ove godine su svakako bili tenisači. Od prvog meča nametnuli su se kao favoriti te su u velikom stilu do kraja prvenstva pobijedili Sveučilište u Osijeku, Rijeci, Zagrebu i Veleučilište u Vukovaru te bez poraza postali sveučilišni prvaci Hrvatske za 2010. godinu. Ovim rezultatom, Luka Zaninović s GAF – a i Hrvoje Rajić s Pravnog fakulteta (u momčadi su još bili Toni Dujmjenović i Duje Blažević) izborili su nastup na EP 2011. godine u švicarskom St. Gallenu, a zahvaljujući svojim dosa-

Najuspješniji splitski sportaši ove godine su tenisači koji su bez poraza osvojili prvo mjesto, a tradicionalni nogometni i košarkaški rivali sa Sveučilišta u Zagrebu zaustavili su naše ekipe ove godine u finalu.

Marin Morožin, Ante Kraljević, Antonio Gracin, Lukša Roje, Duško Martinac, Robert Zovko, Marin Džeko, Frane Blažević, Tonći Bokan, Ante Rađa, Ante Relja, Frane Kojundžić; voditelj: Mislav Mišić

Milan Karakaš, Hrvoje Marin, Duje Marin, Roko Mandić, Luka Lovrić, Duje Kaliterna, Antonio Požgaj, Toni Biočić, Tomislav Mijić, Ante Đirlić, Toni Vitali, Josip Blažić; voditelj: prof. Luka Škeva

dašnjim nastupima na sveučilišnim natjecanjima neće izostati ni s ovogodišnjeg Sveučilišnog prvenstva Europe koje se krajem srpnja igra u Portugalu.

Rivalstvo sa Zagrebom

Kao i posljednjih nekoliko godina, i na ovom prvenstvu najuspješnije je bilo Sveučilište u Zagrebu, što nije nikakvo čudo s obzirom na široku bazu koja se odnosi na broj studenata te sustavna ulaganja u sveučilišni sport posljednjih nekoliko godina.

Ipak, u onim najpopularnijim sveučilišnim sportovima na našem

području, futsalu (mali nogomet) i košarci, dominacija nije evidentna i već zadnjih nekoliko godina u finalu gledamo isti okršaj: Sveučilište u Splitu protiv Sveučilišta u Zagrebu. Zadnje dvije utakmice prvenstva, tribine pune studenata sportaša, rivalstvo iz godine u godinu sve veće, pobjednici se izmjenjuju, a ove su godine Zagrepčani bili bolji. Nakon dominantnih nastupa na kvalifikacijskom turniru u Splitu gdje su pobijedili Dubrovnik i Rijeku, naši malonogometari su u Vinkovcima u polufinalu pobijedili Osijek rezultatom 8:1 te čekali zadnju utakmicu prvenstva i finale s Zagrebom. Oslabljeni izostankom

našeg studenta i mladog reprezentativca Duška Martinca u finalu je bilo teško očekivati čudo, s obzirom da se s druge strane nalazi ekipa koja se spremila za Europsko prvenstvo i koja je redom sastavljena od hrvatskih reprezentativaca, igrača Nacionala i Uspinjače. Ipak, naši igrači su poveli s 1:0 i taj rezultat držali do 40 minute kada su Zagrepčani predvođeni ponajboljim igračima Hrvatske lige Matijom Caparom i Hrvojem Penavom u nekoliko minuta izvrsne igre prešli u vodstvo te s rezultatom 5:2 utakmicu priveli kraju u svoju korist.

Za razliku od futsala, prognoze su u košarci bile na strani Sveučilišta u Splitu; naši košarkaši posljednjih nekoliko godina dominiraju na našim prostorima, a možemo reći da su i prepoznatljiva respektabilna momčad na razini europskog sveučilišnog sporta. Kao i nogometari, košarkaši su se lako plasirali u Vinkovce te bez puno potrošene energije u polufinalu svaldali Sveučilište J.J. Strossmayera iz Osijeka. U finalu, kao i posljednjih nekoliko godina, čekalo je Sveučilište u Zagrebu te teška utakmica s obzirom da su obje momčadi sastavljene redom od prvoligaških igrača. Naši su studenti počeli jako kvalitetno te agresivnom obronom na poluvremenu vodili deset poena razlike, ali su u trećoj četvrtini sve prokockali i vratili utakmicu na početak primivši više koševa nego u cijelom prvom poluvremenu. Do kraja utakmice se izmjenjivalo vodstvo, a presudila su slobodna bacanja te hladna glava u završni-

ci utakmice, u čemu je Sveučilište u Zagrebu ovoga puta bilo bolje.

Kao uvod, u finalne obraćune studenata sa Zagrebom, dan ranije su naše odbojkašice odigrale polufinalni susret i tako nastavile svoje višegodišnje rivalstvo sa Zagrebom. Nakon vodstva od 2:1, utakmica je otvorena u pet setova, a u dramatičnoj završnici zagrebačke studentice bile su bolje za dva poena. Konačnim osvajanjem brončane medalje odbojkašica, kao i spomenutim porazom protiv do sada teško dodirljive ekipе Sveučilišta u Zagrebu, moramo biti posebno zadovoljni jer je konačno na pomolu stvaranje kvalitetne ženske ekipе Sveučilišta u Splitu.

Europska prvenstva

Nedavno donesenom odlukom Izvršnog odbora Hrvatskog sveu-

Helena Milun, Ivana Grgantov, Vinka Matijaca, Barbara Lenkić, Žana Musinov, Antonela Hrštić, Višnja Jurić, Mirela Milardović, Petra Madir, Tihana Česković, Jelena Matesic Voditelj: prof. Toni Skelin

u spomen na Srđana Vrcana

Hrvatski utemeljitelj više socioloških disciplina

Piše:
JADRANKA POLOVIĆ*

Zbornik su uredili Zoran Malenica, Dražen Lalić te Inga Tomicić-Koludrović, a sadrži autorske priloge Dražena Lalića, Tonča Kuzmanića, Silve Mežnarić, Miroslava Artića, Dragana Kokovića, Slobodana Bje-lajca, Sunčice Bartoluci, Ozrena Bitia, Ivana Markešića, Zorana Malenice, Sergeja Flerea te četiri teksta Srđana Vrcana: Scenariji religijskih promjena u društvima tz.v. Realnog socijalizma (1986), Sociolog pred fenomenom sporta (1990.), Za dužnu mjeru trezno-sti (1996.) te O politici identiteta (2006.).

Pionir sociologije sporta

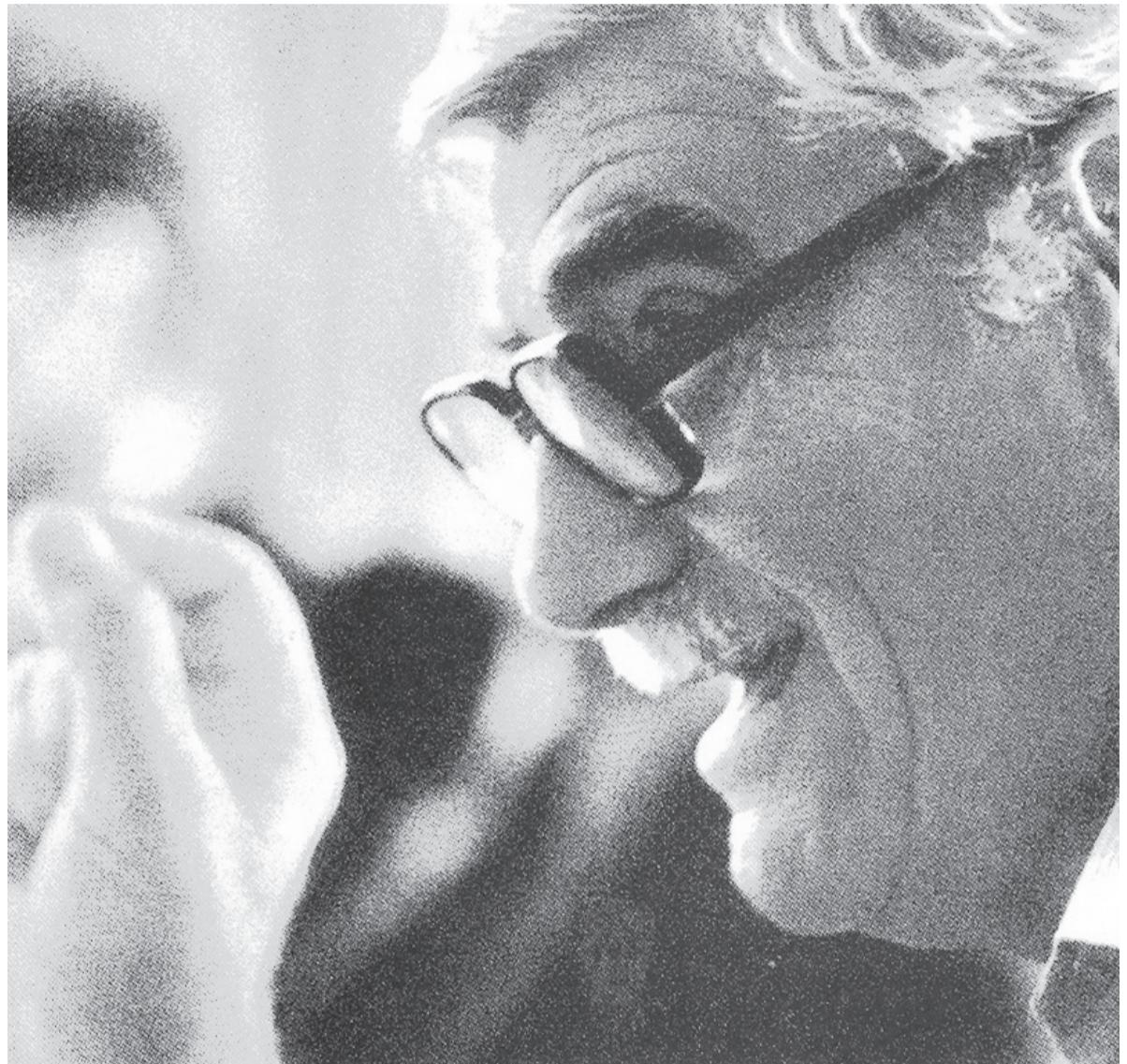
O Vrcanovoj sociologiji sporta pišu Koković, Bjelajac, Bartoluci i Biti. Još daleke 1971.g. Vrcan je svojim člankom *Sociolog pred fenomenom nogometa*, poslao poziv sociolozima da se počnu baviti ovim fenomenom masovne kulture koji obiluje društveno uvjetovanim agresijama zbog čega cilj prestaje biti igra i zabava. U knjizi *Sport i nasilje danas u nas* (1990.) i tekstu *Od tribina u rovove, i nazad: nogomet u bivšoj Jugoslaviji* (Vrcan/Lalić, 1999.), navijačko ponašanje objašnjava strukturalnom vezom između nogometnih navijača i politike u doba krize i rata. U članku *Čudnovata drama predsjednika jedne republike protiv navijačkog nogometnog plemena:*

simptomatičan slučaj u postkomunističkoj tranziciji u Hrvatskoj (2002.) nudi vrlo zanimljivu sociološku interpretaciju konflikta između predsjednika Tuđmana i navijača. Vrcan zaključuje da je tranzicija prepuna problema vezanih uz odnos nogometa i politike, posebno nogometnih strasti i nacionalizma što je vrlo opširno obrađeno u njegovoj knjizi *Nogomet, politika, nasilje - ogledi iz sociologije nogometa* (2003.).

Religija kao trajna znanstvena inspiracija

O Vrcanovoj sociologiji religije pišu Zoran Markešić (Vrcanovo viđenje socio religijske situacije u Bosni i Hercegovini na prijelazu stoljeća) i Zoran Malenica (Paradoksi u djelovanju Katoličke crkve u hrvatskom društvu danas) kao i Ivan Cvitković u tekstu Sjećanje na Vrcana i njegove pogledne na BiH. Religija je bila trajnom temom cjelokupna znanstvenog opusa Srđana Vrcana. Kao "važan marker kulturnog identiteta" religija je Bosnu i Hercegovinu učinila osobito pogodnom za istraživanje uloge religije u dramatičnim ratnim i poratnim procesima. U

Zbornik radova Sociologija Srđana Vrcana: između utopije i stvarnosti (Pravni fakultet, 2010.) nastao je kao rezultat međunarodnog znanstvenog skupa Sociologija Srđana Vrcana - ideologije i teorije koji je u organizaciji Hrvatskog sociološkog društva i Katedre za sociologiju Pravnog fakulteta Sveučilišta u Splitu održan 12. rujna 2008.g. na Pravnom fakultetu u Splitu.

tom kontekstu Cvitković podsjeća da politička desnica u BiH kontinuirano prisvaja religijsku terminologiju, dok politička ljevica uporno zanemaruje utjecaj religije na politički život, pa stranka koja se ne "oslanja" na nacionalno i konfesionalno još uvijek u BiH ne može steći političku moć.

Smatrajući Vrcana jednim od najznačajnijih hrvatskih sociologa religije, *prof Markešić* kritički se osvrće na njegove stavove zbog, kako kaže, zanemarivanja povijesnih činjenica. Pritom je odlučujuća petostoljetna otomska okupacija, kao i razdoblje komunističke vlasti, koji su, prema Markešiću, ostavili nesagleđive posljedice na Hrvate katolike u BiH koji poslije raspada bivše države svoju identifikaciju nisu nalazili u BiH nego u Hrvatskoj, nadajući se kako će barem zapadnu Hercegovinu priključiti Republici Hrvatskoj.

Paradoksi u djelovanju Katoličke crkve

Zoran Malenica podsjeća na analize izložene u knjizi *Od krize religije k religiji krize* (Vrcan, 1986.).

Vrcan zapaža dvije bitne značajke: prvu, da religija može preživjeti, čak i prosperirati u uvjetima sekularnog društva, i drugu, vraćanje crkve tradicionalnim vrijednostima. Sagledavajući društvenu krizu u bivšoj Jugoslaviji, kao krizu vrijednosti sekularnog morala, Vrcan zaključuje da ona proizvodi kod građana neizvjesnost i nesigurnost, u kojim se okolnostima religija javlja kao utičište i utjeha.

Raspravljujući o povijesnom i društvenom kontekstu djelovanja Katoličke crkve u hrvatskom društvu Malenica analizira osobitu sklonost Crkve prvom hrvatskom predsjedniku dr. Franji Tuđmanu te njegovu benvolentnost prema zahtjevima Crkve. Tako je tijekom 90-tih HDZ uvijek imao izravnu ili neizravnu predizbornu potporu Katoličke crkve, upravo, dakle, u vremenu iz kojeg svoje korijene vuku mnogi problemi i loša rješenja s kojima se danas mučimo. Tek 1997.g. nadbiskup Bozanić u božićnoj poslanici progovara o "grijehu struktura". Malenica smatra da je za Crkvu bilo korisno da se već tada distancira od loše vlasti, ali navodi da se od

tada pa do danas, unutar Katoličke crkve, razvila radikalna kritika smjera razvoja hrvatskog društva koja se po svojoj snazi "opasno" približila marksističkom diskursu pa se u službenim dokumentima HBK ili u uvodnicima Glasa Koncila često susreću termini poput: divljeg kapitalizma, izrabljivanja radnika, potrošačke civilizacije, itd. Istovremeno se ponavlja neprimjereno miješanje u politički život zemlje poput tvrdnje da bi u katoličkoj Hrvatskoj Predsjednik trebao biti katolik.

Sve u svemu, Hrvatska treba otvorenu i tolerantnu raspravu o djelovanju Katoličke crkve u javnom životu, raspravu koja bi bila od koristi za normalan razvoj hrvatskog društva, ali i za veći doprinos Crkve tom razvoju.

Uz tekst *Sergeja Flere* (Nalazi o nekim vrjednosnim orijentacijama u istraživanju JUPIO (1986) i pojašnjenje raspada Jugoslavije) Zbornik sadržava gotovo potpunu bibliografiju Vrcanovih stručnih i znanstvenih radova koju su pripremili Zoran Malenica i Ranka Jeknić.

*mr. sc., publicistkinja

Od radionice do pozornice

Piše:

**SAGITA MIRJAM
SUNARA**

Već treću godinu zaredom kraj proljetnog semestra na Sveučilištu u Delawareu označava početak radionice pod nazivom "Public Engagement in Material Culture Institute" ili, kako je od milja zovu, PEMCI. Tijekom dva tjedna desetak najboljih studenata sedam studijskih programa iz materijalne kulture uči kako svoj znanstveni rad i ideje predstaviti širokoj publici te kako javnost uključiti u očuvanje baštine.

Komunikacijske vještine – osnovni 'alat' stručnjaka 21. stoljeća

Ovu interdisciplinarnu radionicu vode dr. sc. Joyce Hill Stoner, pročelnica poslijediplomskog doktorskog studija očuvanja kulturne baštine, i dr. sc. Matt Kinservik, pročelnik Odsjeka za engleski jezik. Predavanja drže sveučilišni nastavnici, pozvani predavači i alumni, a pokriva širok spektar tema: od povijesti i antropologije do komunikacijskih vještina i kazališne umjetnosti. Novinari će polaznike naučiti kako napisati kratku objavu za medije te kako stručni jezik prilagoditi prosječnom čitatelju. Televizijski voditelji objasnit će im kako se radi intervju pred kamerama i uputiti ih u sitne tajne zanata. Stručnjaci za kompjuterske tehnologije poučit će ih kako koristiti društvene mreže, blogove i podcaste za informiranje i educiranje javnosti. Do kraja programa polaznici bi trebali savladati vještinu javnog govorenja, upoznati inovativne metode prezentacije te, što je najvažnije, znati jasno i sažeto objasniti čime se bave i zašto je to važno. Pred studente se postavlja nešto zadatka: trebaju pronaći nove načine razmišljanja o stvarima koje nas okružuju i pričama koje prenose. "Svaka je sesija bila prilika za razgovor o nekom predmetu, razmatranje njegove materijalne vrijednosti i formuliranja načina na koji se može predstaviti široj publici," objasjava Amber Kerr Allison, polaznica prve radionice. "Svaka je vježba predstavljala izazov: kako proširiti razmišljanja i pronaći alternativne načine poučavanja i informiranja ciljane publike. Mnogostranost ekspertiza i specijalističkih znanja koje studenti posjeduju unijela je raznolikost u naše rasprave i pomogla da se razvije otvorena razmjena ideja i gledišta."

Petero polaznika radionice dobili su priliku stečene kompetencije demonstrirati početkom svibnja na predavanju "The Public Lives of Things" ili "Javni životi stvari".

Stipendistica Alumni Junior Faculty Development programa i viša asistentica na Odsjeku za konzervaciju-restauraciju UMAS-a za Universitas piše o svojim iskustvima iz Sjedinjenih Američkih Država

Joyce Hill Stoner i dvoje sudionika predavanja "Javni životi stvari", Andy Bozanic i Amber Kerr -Allison.

Detalj iz Lunder centra za restauraciju u Washingtonu: Amber Kerr-Allison (desno) objašnjava vrste oštećenja na slici.

Svaki od govornika imao je točno četiri minute da predstavi svoje istraživanje, objasni njegovu ulogu u širem društvenom kontekstu i predoči kako svoj znanstveni rad prezentirati javnosti. Joyce Hill Stoner ovo naziva 'elevator speech'. "Zamisli da se nađeš u liftu u zgradiji koja ima 24 kata," objasjava. "Imaš samo nekoliko minuta da osobi s kojom se voziš od prizemlja do posljednjeg kata predstaviš svoju ideju i 'zaraziš' ga svojim entuzijazmom." Kroz pola sata publika je mogla naučiti nešto o starim knjigama, očuvanju murala na javnim građevinama, spomen-obilježjima linčeva u Sjedinjenim Američkim

Državama, restauraciji slika i povijesti proizvodnje akustičnih gitara. Rezultate svojih istraživanja polaznici PEMCI-ja objavljivali su na blogovima i prezentirali kroz predavanja na fakultetima i u muzejima, organizirali su radionice za djecu i odrasle, predstavljali svoje projekte na Facebooku i u podcastima...

Kako će im stečene vještine pomoći u poslu? Zašto uopće trebamo znati objasniti važnost onoga čime se bavimo? Najprije, da bismo dobili (ili zadržali) radno mjesto. Znanje i kompetencije treba znati prezentirati, a značaj onoga što radimo opravdati ne samo pred

poslodavcem, već i pred javnosti iz čijih se poreznih izdvajanja taj rad financira. Većina ovih mlađih ljudi nakon stjecanja diplome potražit će posao u muzejima. Radit će kao kustosi, restauratori ili konzervatori-znanstvenici. Uz istraživački i praktični rad, od njih će se očekivati da javnost informiraju i educiraju o vrijednosti i značenju umjetnina te da objasne što svatko od nas može učiniti da se baština sačuva za buduće generacije. Povrh toga, imat će zadatak iznaći nove načine privlačenja posjetitelja i prikupljanja sredstava za svoje projekte. U sve mu ovome komunikacijske vještine imaju ključnu ulogu, jer uspješni su

(samo) oni stručnjaci koji rezultate svoga rada, ideje i ljubav prema poslu znaju podijeliti s drugima.

Ambasadori struke

"Osim toga, razvijanjem komunikacijskih vještina poboljšava se naša suradnja s drugim profesijama. Društveni i web-mediji, pak, pružaju nam potporu u muzejskoj i privatnoj praksi," dodaje Amber Kerr Allison. Ona radi kao restauratorica u Lunder centru za restauraciju u Washingtonu. Ustanova je to koja nudi pogled "iz prve ruke" na svijet 'praktične' zaštite kulturne baštine. Umjesto iza zatvorenih vrata, restauratori ovdje rade iza staklenih stijenki. Interaktivni info-pultovi i didaktični alati objašnjavaju posjetiteljima što je restauracija i kako se čuvaju kulturna dobra. Amber sudjeluje u brojnim programima kojima je cilj upoznati javnost s onim što se u Centru odvija. Zajedno s drugim kolegama, svakoga tjedna posjetiteljima prezentira projekte na kojima radi, vodi stručne obilaske restauratorskih radionica, a preko Facebook-a ova 'ambasadorica' restauracije informira javnost o svojim aktivnostima.

U siječnju se prijavila na natječaj Zaklade Andrew W. Mellon za radno mjesto nastavnika na Odsjeku za restauraciju Sveučilišta u Delawareu. Kandidati – restauratori ili znanstvenici – trebali su predložiti program kolegija koji bi odgovarao na trenutne potrebe struke. Amber je "ponudila" kolegij koji bi studente učio kako podizati svijest o restauraciji te kroz programe za javnost i nove medije osigurati podršku za restauratorske projekte. Članovi komisije prepoznali su to kao jedan od vodećih izazova restauracije 21. stoljeća pa je Amber izabrana među pet finalista natječaja. Do kraja mjeseca znat će se hoće li iduća generacija američkih restauratora, osim u učionici, laboratoriju i radionicu, nastavu imati – i za govornicom.

Klinika za umjetnine

Tzv. 'restauratorska klinika' jedan je od načina na koji studenti i nastavnici Odsjeka za restauraciju Sveučilišta u Delawareu educiraju javnost o restauraciji i propisnoj skrbi za kulturna dobra. Jednom mjesечно vlasnici mogu zakazati termin za 'pregled' svojih umjetnina; pod budnim okom mentora studenti magistarskog studija napraviti će in situ analizu postojećeg stanja, objasniti vlasniku prirodu oštećenja i opseg potrebnog

zahvata. Restauratorska klinika i besplatni 'terenski' pregledi umjetnina dio su misije obavljanja društveno-korisnog rada Sveučilišta u Delawareu. Na Odsjeku za restauraciju prakticiraju se i drugi načini popularizacije struke i promoviranja ideje o zaštiti kulturne baštine; kroz organizirane obilaske restauratorskih radionica, studentske blogove, čak i preko virtualnog svijeta Second Life, u kojem Odsjek ima svoju radionicu za restauraciju slika!

Restauratorska klinika: ekspertni tim Odsjeka za restauraciju Sveučilišta u Delawareu u razgovoru s vlasnicima umjetnina.